

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო
ბიბლიობათა და ინსტრუქციათა

ЗКОДУЛ СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

F-171
1968

3

85680

Контрольный экземпляр

თბილისი—1968

სახარისხელოს ხერ განათლების სამინისტროს 1968 წ.
13 თებერვლის ბრძანება № 121.

1966/67 სასწავლო წლის შედეგებისა და 1967/68 სასწავლო წლის
დაწყების შესახებ რესპუბლიკის ზოგადხაგანმანათლებლო
სკოლებში

1966/67 სასწავლო წლის შედეგებისა და ახალი—1967/68
სასწავლო წლის დაწყების შესახებ სტატისტიკური მონაცემები და
სამინისტროში არსებული საინსპექტორო მონაცვლევები აღასტუ-
ბებნ, რომ სახალხო განათლების ორგანოებმა და სკოლებმა
შინაგან განვითარების სახალხო-სამეცნიერო გეგმების
შესრულების, სწავლა-აღზრდის საქმის შემდგომი გაუმჯობესების,
სასკოლო ქსელის გაფართოებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბა-
ზის განმტკიცებისათვის.

შოსტავლეთა კონტინგენტის სახალხო-სამეცნიერო გეგმა,
I—VIII კლასებში შესრულებულია გადამეტებით. გეგმით ამ კლა-
სებში გათვალისწინებული იყო 771.700 ბავშვისა და მოზარდის
ჩამდი, ფაქტიურად ჩამდულია 775.383 მოსწავლე, ე. ი. 3.683-ით
მეტი.

შინაგან განვითარების სასკოლო ქსელის მოწესრიგების საქმეში. 1967 წლის პირველი სექტემბრისათვის
რესპუბლიკაში მოქმედებდა 4.220 ზოგადხაგანმანათლებლო სკოლა,
მათ შორის დაწყებითი—1.696, რეაწლიანი—1.215, საშუალო—
1.309. ახალი სასწავლო წლისათვის წინა წელთან შედარებით
დაწყებითი სკოლები შემცირდა 74-ით, რვაწლიანი—27-ით, ხოლო
საშუალო სკოლები გაიზარდა 63-ით.

სწავლა-აღზრდის საქმეს დიდად შეუწყო ხელი აგრეთვე სა-
სწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებამ. უკანასკნელი სამი
წლის მანძილზე რესპუბლიკას შეემატა 164 სასკოლო შენობა.
აქარის ასსრ-ში, თბილისში, ქუთაისში, რუსთავში, ზუგდიდის,
თელავის, მახარაძის, ცხაჭაის, გურჯაანის, ქობულეთის, ჩხორო-

წყუს და სხეა ქალაქებსა და რაიონებში საწარმოებმა, კოლმეტრიზაცია
ბებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა უკანასკნელი 2—3 წლისამდე
ნიღბებში სასკოლო ქსელს შემატეს ათობით კეთილმოწყობილი
შენობა.

მიუხედავად აღნიშნული მიღწევებისა, სახალხო განათლების
დარგში ჯერ კიდევ იღილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. რიგ
რაიონებში სათანადო მუშაობა არ ტარდება საყოველთაო-სავა-
ლდებულო განათლების განხორციელებისათვის. 1967/68 სასწავლო
წლის დასაწყისს სკოლის გარეთ დარჩენილი იყო 2.842 ბავშვი და
მოზარდი, მათ შორის ავადმყოფობის გამო—683, უსინათლო—89,
ყრუ-მუნჯი—3.599, გონებით ჩამორჩენილი — 1.079, სხვადასხვა
მიზეზით—632.

დიდია სკოლებიდან განთესილ მოსწავლეთა რაოდენობა.
1966/67 სასწავლო წლის მანძილზე სკოლა დატოვა 7.786 მოსწა-
ვლემ და ამათგან საგრძნობი ნაწილი არსად არ სწავლობს.

სკოლებიდან მოსწავლეთა განთესების ერთ-ერთ მთავარ მი-
ზეზად კვლავ რჩება მეორეწლიანობა. 1966/67 სასწავლო წლის
შედეგების მიხედვით იმავე კლასებში დატოვებულ იქნა 38.596
მოსწავლე, ე. ი. მოსწავლეთა საერთო რაოდენობის 4,3 პროცენტი.
ამ რაოდენობიდან სკოლას არ დაბრუნებია 2.424 მოსწავლე. მეო-
რეწლიანთა უფრო მეტი რაოდენობა მოდის მეხუთე (6,6%) და
მეშვიდე (5,1%) კლასებშე.

მეორეწლიანობა შედარებით უფრო დიდია აფხაზეთის ასსრ-ში
(7,5%), აჭარის ასსრ-ში (5,9%), ქ. ჭიათურაში (7,9%), მესტიის
(7,9%), ლენტეხის (7,7%), წალკის (7%), თიანეთის (6,5%) გა-
რდაბნის (5,8%), ონის (5,3%) რაიონებში, მაშინ, როდესაც აბა-
შის, ცხაკარის, განის, მაიკოვსკის, ხობის, ზუგდიდის რაიონებსა
და ქ. ქუთაისში იგი არ აღმატება საშუალოდ 1,5 პროცენტს.

სწავლა-აღზრდის საქმეზე უარყოფითად მოქმედებს მეცალი-
ნეობის მრავალცვლიანობა. ამჟამად რესპუბლიკის სკოლებში მეორე
ცვლაში მეცალინეობს 210.166 მოსწავლე, მესამე ცვლაში — 2.813.
მოსწავლეთა რაოდენობა, რომელიც მეორე და მესამე ცვლებში მე-
ცალინეობს, მიმდინარე სასწავლო წელს გადიდდა 23,2%-დან
23,6%-მდე.

მეცალინეობის ცვლიანობა განსაკუთრებით დიდია ასპინძის
რაიონი, სადაც მეორე ცვლაში მეცალინეობს 1.180 მოსწავლე

(40%), ბოლნისის რაიონში—6.408—(43%), ბოგდანოვკის რ-ში—3.896—(39,9%), ქ. თბილისში—47.651 (37,2%), ქ. ქუთაისში 8.103—(31,7%), ქ. ფოთში—2.780 — (36,6%), ქ. რუსთავში—7.080—(39 %), ქ. გორში—2.997—(38,4 %).

სერიოზული ნაკლოვანებებით ხასიათდება შვიდწლიან ბავშვთა აღრიცხვის საქმე. აღნიშნული ასაქის ბავშვთა არასწორი აღრიცხვის შედეგად 1967 წლის სექტემბრისათვის პირველ კლასებში გამოცხადებულ ბავშვთა რაოდენობა დიდად იღემატება წინასწარ ჩატარებული აღრიცხვის მონაცემებს. აღვილი აქვს როგორც გეგმის გადამეტებით შესრულებას (თბილისი, ქუთაისი, რუსთავი, ზუგდიდის, ჩოხატაურის, ზესტაფონის და სხვა რაიონები), ისე შეუსრულებლობას (ახმეტის, მარნეულის, ლანჩხუთის, საჩხერის რაიონები).

შესრულებელია IX კლასებში მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმა. ნაცვლად 62.644 მოსწავლისა, რაც გეგმით იყო გათვალისწინებული, IX კლასებში გამოცხადდა 57.204 მოსწავლე, ე. ი. 5.440 მოსწავლით ნაკლები. გეგმა ვერ შესრულეს აფხაზეთის ასსრ-შ, სამრეც თეატრის ა/ოლქმა, ქ. თბილისმა, ქ. ფოთმა, ახალქალაქის, ახალციხის, გარდაბნის, ახმეტის, ბოგდანოვკის, ონის, ჭალკის და სხვა რაიონებში.

I—X კლასების მოსწავლეთა კონტინგენტი 1967 წლისათვის გეგმით განსაზღვრული იყო 888.900 მოსწავლით. 1967 წლის 1-ლი სექტემბრისათვის სკოლებში გამოცხადდა 884.978 მოსწავლე, ე. ი. 99,6%. მიუხედავად იმისა, რომ უმეტესმა რაიონებმა და ქალაქებმა გეგმა გადაჭარბებით შესრულეს, რიგი რაიონები ამ საქმეში ჩამორჩებან. მაგალითად, მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმის შესრულებას დაკლდა აფხაზეთის ასსრ-ში—1.474 მოსწავლე, მარნეულის რ-ში—443 მოსწავლე, ჭალკის რ-ში—280, ახალქალაქის რ-ში 214, ახალციხის რ-ში—283, გეგეჭკორის რ-ში—279, ასევე ვერ შესრულეს გეგმა ქ. ფოთმა, ქ. ჭიათურამ, ქ. ტყიბულმა, აღიგენის, ამბროლაურის, ასპინძის, ახმეტის, ბოლნისის, ბორჯომის, გურჯაანის, ღუშეთის, ყაზბეგის, კასპის, ყვარლის, თეთრიწყაროს, თიანეთის, წყალტუბოს, წითელწყაროს, ჩოხატაურის რაიონებმა.

ზემოაღნიშნული ნაკლოვანებანი ძირითადად იმის შედევია, რომ სახალხო განათლების აღვილობრივი ორგანოები, სკოლები

და პედაგოგიური კოლექტივები არ ეწევიან სათანადო მუშაობას მოსწავლეთა მეორეწლიანობისა და სკოლებიდან მათი განთხვების წინააღმდეგ, არ ზრუნავენ სასწავლო-აღმზრდელობითი გაუმჯობესებაზე, შეგუებულნი არიან ნაკლოვანებებს და, არ იძრდებიან მათი გამოსწორებისათვის.

ცუდადაა დაყენებული ბავშვთა აღრიცხვის საქმე მთელ რიგ რაიონებში. ზოგან, გარდა უხარისხოდ შედგენილ საკომლო დავთრებიდან ამონაწერებისა, არავითარი სხვა საბუთი არ არსებობს. სკოლებისა და განათლების განყოფილებათა ანგარიშებში ხშირად სხვადასხვა ცნობებია მოცემული და ზოგჯერ არც ერთი ეს ცნობა სინამდვილეს არ შეესაბამება.

ნათლად შეინიშნება, რომ ყველა ამ ნაკლოვანებებს აღვილა აქვს იქ, სადაც სუსტია ხელმძღვანელობა, სადაც პედაგოგიური კოლექტივები არ იძრდებიან სწავლა-აღზრდის მაღალი დონისათვის, მასშავლებლები არ ქმნიან ინტერესს სწავლისადმი და უპისუხის-მგებლოდ ეკიდებიან მათზე დაკისრებულ მოვალეობას.

სკოლების დიდ ნაწილში არაა შექმნილი პირობები სწავლების ფორმებისა და მეთოდების გაუმჯობესებისათვის, კაბინეტ-ლაბორატორიებისა და სწავლებაში ტექნიკურ საშუალებათა მაქსიმალურად გამოყენებისათვის, არ წარმოებს თვითზაკეთი ხელსაწყოებისა და დიდაქტიკური მასალების დამზადება და სწავლების პროცესში მათი გამოყენება.

არადამაქმაყოფილებლად სრულდება გახანგრძლივებულ დღის სკოლებსა და ჯგუფებში მოსწავლეთა ჩაბმა, შეუსრულებელია მიმდინარე წლის გეგმა, ნაცვლად 28 ათასი მოსწავლისა, მათში გაერთიანებულია მხოლოდ 26.200 მოსწავლე. სერიოზულ ყურადღებას მოითხოვს სასკოლო ინტერნატები, რომლებიც ვერც რაოდენობით და ვერც კეთილმოწყობით ვერ აქმაყოფილებენ მოთხოვნილებებს.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

—1966/67 სასწავლო წლის შედეგებისა და 1967/68 სახწივლო
წლის დაწყების საანგარიშო მონაცემების ანალიზის საფუძველზე
დასახონ ოპერატიონული ღონისძიებანი უმოკლეს ვადებში არსებობულ
ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

—უზრუნველყონ სისტემატური დახმარება და კონტროლი ხელ-
ლების მუშაობაზე, აამაღლონ სკოლის ხელმძღვანელთა და მასწა-
ვლებელთა პასუხისმგებლობა სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაო-
ბის მცველრად აამაღლებისა და მოსწავლეთა შორის შეგნებული
ღისციპლინის დანერგვისათვის;

—1966—1970 წლების სახალხო-სამეურნეო გეგმის შესაბამი-
სად უზრუნველყონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ქსელის
გაშლა, მოსწავლეთა კონტინგენტის ზრდა და სასწავლო-მატერია-
ლური ბაზის განმტკიცება;

—განსაკუთრებული უზრადღება დაუთმონ საყოველთაო-ხა-
ვალდებულო რვაწლიანი განათლების კანონის განხორციელებასა
და ათწლიან საყოველთაო განათლებაზე გადასვლისათვის პირო-
ბების მომზადებას;

გადამჭრელი ზომები მიიღონ მეორეწლიანობის მცველრად
შემცირებისა და მოსწავლეთა განთესვის აღმოფხვრისათვის. I—VIII
კლასების ყოველი მოსწავლის უმიზეზოდ გასვლა განიხილონ რო-
გორც განსაკუთრებული შემთხვევა და იგი დაშვებულ იქნეს მხო-
ლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლე სხვა სკოლაში მოე-
წყობა;

—შესწავლილ იქნეს შვიდწლიან მოსწავლეთა არასწორი ალ-
რიცხვის მიზეზები და მიღებულ იქნეს ზომები პირველ კლასებში
მისაღებ ბავშვთა კონტინგენტის მტკიცედ დადგენისათვის;

—პერიოდულად შეამოწმონ სკოლების მიერ წარმოდგენილი
ანგარიშების სისწორე; შემოწმების შედეგები განიხილონ კოლეგი-
ბისა და განათლების საბჭოს სხდომებზე; მიიღონ მკაცრი ზომები,
რათა აღკვეთილ იქნეს ყოველგვარი უზუსტობა და შეუსაბამობა
სკოლების მიერ წარმოდგენილ სტატისტიკურ მონაცემებში;

—შესწავლილ იქნეს IX კლასების მოსწავლეთა კონტინგენტის
გეგმის შეუსრულებლობის საკითხი; რვაკლასდამთავრებულთა პე-
რსონალური სიების მიხედვით დადგინდეს, თუ სად სწავლობენ
ისინი; იმ შემთხვევაში, როდესაც რვაკლასდამთავრებული სკოლის

გარეთაა დარჩენილი, აღვილობრივ ხელმძღვანელ ორგანოებთან
ერთად, იზრუნონ მათ მოსაწყობად სკოლებსა, პროფესიულ
სასწავლებლებსა და წარმოებებში;

—მიიღონ ზომები გახანგრძლავებული დღის სკოლებისა და
ჯგუფების ქსელისა და კონტინგენტის გეგმის შესასრულებლად;

—დასახონ და განახორციელონ ღონისძიებანი მასწავლებელთა
იდეური, საქმიანი კვალიფიკაციისა და პედაგოგიური დახელოვნე-
ბის ამაღლებისათვის. ფართოდ დანერგონ სკოლების მუშაობის
პრაქტიკაში იმ მასწავლებლებისა და პედაგოგიური კოლექტივების
გამოცდილება, რომლებმაც მაღალ წარმატებებს მიაღწიეს;

—გააძლიერონ მუშაობა მშობლებთან, გაზარდონ მათი პასუ-
ხისმგებლობა ბავშვთა სწავლებისა და აღზრდის საქმეში;

2. სკოლების (დ. ჯავახია), სკოლა-ინტერნატებისა და საბა-
ვშვო სახლების (ვ. ჩინჩალაძე) და საგეგმო-საფინანსო (ა. გვარაძე)
სამმართველოებმა გაანალიზონ სასწავლო წლის შედეგები, საინ-
სპექტორო შემოწმებების მასალები მოსწავლეთა კონტინგენტის
მოძრაობის-შესახებ და მიიღონ გადამჭრელი ზომები საყოველთაო-
სავალდებულო განათლების განხორციელების საქმეში არსებულ
ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

—საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასცლის უზრუ-
ნველყოფისათვის შეიმუშაონ წინადადებანი რვაკლასდამთავრე-
ბული ახალგაზრდობის სწავლების შემცვომი განგრძობისათვის
სახალხო მეურნეობის განვითარებისა და სკოლების მატერიალური
ბაზის გათვალისწინებით.

3. სკოლების სამმართველომ სისტემატურად შეამოწმოს ცა-
ლეულ რაიონებსა და ქალაქებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუ-
შაობის დაყენების, საყოველთაო-სავალდებულო განათლების კა-
ნონის განხორციელების მდგომარეობა, აამაღლოს განათლების
აღვილობრივი ორგანოების პასუხისმგებლობა იმ საქმეში და შე-
დეგები, საჭირო ღონისძიებათა დასახვით, წარმოადგინოს კოლე-
გიანე განსახილებელად.

4. გაზეთი „სახალხო განათლების“ რედაქციამ ფართოდ გა-
ნაზოგადოს მოწინავე სკოლების, მასწავლებელთა და პედაგოგიური
კოლექტივების გამოცდალება, რომლებმაც საუკეთესო შედეგებს
მიაღწიეს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ამაღლების, სა-
ყოველთაო-სავალდებულო განათლების კანონის განხორციელების,

მეორეწლიანობის შემცირებისა და სხვა დარგში, ამასთანავე გუ-
მოავლინოს და მკაცრად გააქრიტიკოს ის სკოლები და მასწავლებ-
ბლები, რომლებიც ვერ უზრუნველყოფენ მათზე დაკისრებულისა-
მოვალეობის შესრულებას.

5. ეს ბრძანება განხილულ იქნეს რესპუბლიკის სკოლების
პედაგოგიურ საბჭოს სხდომებზე და დაისახოს ღონისძიებანი არ-
სებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისათვის.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშვარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1968 წ.
14 თებერვლის პრეზიდენტის № 133

ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში დაწყებითი სამხედრო სწავლების შემოღებასთან დაკავშირებით ჩასატარებელ ღონისძიებათა გეგმის შესახებ.

1. ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში დაწყებითი სამხედრო სწავლების შემოღებასთან დაკავშირებით ჩასატარებელ ღონისძიებათა გეგმა დამტკიცდეს (გეგმა თან ერთვის).

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხედრო ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგებმა:

ა) დაწყებითი სამხედრო სწავლების შემოღებასთან დაკავშირებით ჩასატარებელ ღონისძიებათა გეგმა დაიყვანონ რაიონის (ქალაქის) ყველა რვაწლიან და საშუალო სკოლებამდე;

ბ) საქმიანი კავშირი დაამყარონ ბავშვობრივ სამხედრო კომისარიატებთან, სამოქალაქო თავდაცვის შტაბებთან, კომკავშირის, ღონისაფისა და წითელი ჯვრის ორგანიზაციებთან და ერთობლივი გეგმაზომიერი მუშაობით დასახონ და გაატარონ ქმედითი ღონისძიებები მოსწავლეთა ზორის სამხედრო პატრიოტული მუშაობის გასაუმჯობესებლად.

3. განათლების სამინისტროს სათანადო განყოფილებათა მუშავებმა (ამს. ამს. ა. ორახელაშვილი; ი. უშეერიძე) პერიოდულად შეისწავლონ საკითხი თუ როგორ სრულდება სახალხო განათლების განყოფილებებისა და სკოლების მიერ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებები და სახელმძღვანელო მითი-

თებები მოსწავლეთა შორის სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის
გაუმჯობესების თაობაზე და შედეგები მომახსენონ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1968 წლის 9 თებერვლის დადგე-
ნილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშეარაშვილი

კ ა მ ბ კ ი ა ი ბ
ხელმისაწვდომი სსრ კუნითლების
მინისტრი თ. ლაშესრაშვილი

ზოგადი განვითარების სამსახურის სეილებში დაწყებითი სამსედრო ხწაფლების შემოღების ან
დაკავშირების ჩახატარებელ ღონისძიებათა გეგმა

რიცხვი №№	ღონისძიებათა დასახელება	შესრულების ვადა	ვინ ატარებს
1	2	3	4
1	ეცრის კლასის მოსწავლეებთან სსრ კუნითლის ქონის „ხარულითი სამსედრო კალებულების შესახებ“ საუბრების ჩატარება	25 მარტის დღე	კუნითლების განკოფილება, აღვილობრივ სამსედრო კომისარიატების ერთად
2	მოსწავლეთა შორის სამსედრო-სატრანსფერო აღმზრდის სექტემბრის გადატენუას შემცირებულ იქნებს კონკრეტულ გეგმა ღონისძიების, მიზანის, ვერ-გრაფიკისა და სამიზადავო თვედაცესის მისწავლებულისამდებრი დამსრულების გაწევისა და სა-მსედრო პატრიოტული მუშაობის განვითარების მიზანისა და მიზანების განვითარების მიზანით	15 მარტის დღე	კუნითლების განკოფილება, აღვილობრივ სამსედრო კომისარიატების და აღმ ირგვანის ცენტრის ერთად
3	ჩემიწლას და საშეაღი სკოლებთან სამოქალაქო თვე-დაცეს გაბინდების, საბრძოლო დაცების მესამედი-ბის, რაოხების (ცურავების) მოწყობა	20 იანვრის დღე	კუნითლების განკოფილება, აღვილობრივ სამსედრო კომისარიატების და აღმ ირგვანის ცენტრის ერთად

1	2	3	4
4	ამ საშეალო სკოლებში, სიღაც 1968 წლის 1 სექტემბრიდან შექმნებულ იქნება ღამისათვის სამსკოლო მომზადება სისწავლით-მაგისტრალური ბაზის ქამპიუტრით განვითარი მომზადების კლასის, სამსკოლო კანკრეტული და ინიციატივის საწყობის) მოწყობა . . .		
5	რეაქტორი და საშეალო სკოლებს V-VI-VII-IX კლასის მოსწავლეებისთვის სისწავლით-სისწავლითნები განვითარების ინსტიტუტი—სამსკოლექტო თავდაცესის საგანგულებელი მოსწავლეება მცენარეს შესახებ . . .	15 ივერისტომდე	განათლების განვითარება
6	ასეთი რეაქტორი და საშეალო სკოლებთან სინატარული რაზმებისა და სინატარული პრისტების ინგრევითობის . . .	1 აპრილომდე	განათლების განვითარება, აღაულობრივი წარედა ჯარის კომიტეტისათვის ერთოდ
7	რეაქტორი და საშეალო სკოლებთან სპორტის დაქმნების წესის წარმატების შემთხვევაში სკოლავალებობა . . .	5 მარტომდე	განათლების განვითარება, აღაულობრივი ღონისძიებების კომიტეტისათვის ერთოდ
8	მოსწავლეთა შორის სისწავლით თავდაცესის პროგრამის შემსრულებელი (ღვევების, საეპონობის, მოსსესხების ჩატარება, ფინანსურული და ლიტერატურული მეცნიერების და ლიტერატურული ჩვენება სამოქალაქო თავდაცესის საკონკრეტო) . . .	15 მარტომდე	განათლების განვითარება, აღაულობრივი ღონისძიებების კომიტეტისათვის ერთოდ

მეორე განვითარების

საქუთარო ინსპექტორი

უფროსი ა. რვევრაძე

ა. ორბეგვაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
30 დეკემბრის ბრძანება № 1493

საქართველოს სსრ მოსწავლეთა XIX რესპუბლიკური სპარტაკია-
დისა და სსრ კავშირის ხალხთა IV საიუბილეო (მოსწავლეთა X)
სპარტაკიადაშე საქართველოს მოსწავლეთა სპორტული დელეგა-
ციის მონაწილეობის შედეგების შესახებ

საქართველოს სსრ მოსწავლეთა XIX რესპუბლიკურმა (27
მაისიდან 16 ივნისამდე) და საკავშირო სპარტაკიადებმა (4—22
ივლისი, ქ. ქ. ლენინგრადი და მოსკოვი) გამოავლინეს რესპუბლი-
კის სკოლების მოსწავლეთა შორის სპორტული მუშაობის ერთ-
გვარი გაუმჯობესება.

გასულ წლებთან შედარებით მნიშვნელოვნად გაიზარდა
სპარტაკიადაში მონაწილე რესპუბლიკის რაიონებისა და გუნდების
რაოდენობა.

შინასასკოლო, სარაიონო და ზონალურ შეჯიბრებებსა და
სპარტაკიადებზე სპორტის 19 სახეში მონაწილეობა მიიღო 320
ათასზე მეტმა მოსწავლემ, რომელთაგანაც სპარტაკიადის ფინა-
ლურ ნაწილში მონაწილეობის უფლება მოიპოვა 5481 მოსწავლემ
(ამათგან 1816 გოგონა).

შეჯიბრებებზე 28 მოსწავლემ აჩვენა სპორტის ოსტატისა და
სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმა, 105 მოსწავლემ—პი-
რველი თანრიგის, 261—მეორე, 4972—მესამე და დანარჩენებმა კი
—მოზარდთა პირველი თანრიგის შედეგი.

საქართველოს სსრ რესპუბლიკურ სპარტაკიადაშე პირველი
ჯგუფის კოლექტივებს შორის პირველ აღგილზე გამოვიდა ქ. თბი-
ლისის მოსწავლეთა კოლექტივი (156 ქულა), მეორე აღგილზე—
აჭარის ასსრ (136,5 ქულა), მესამეზე—ქუთაისის (136 ქულა),
მეოთხეზე—აფხაზეთის ასსრ (130,5 ქულა), მეხუთეზე—რუსთავის
და შემდეგ აღგილებზე კი თანმიმდევრობით—ფოთის, სამხრეთ

ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქ. ქ. გორის, ტყიბულისა და ჭია-
თურის ნაკრები კოლექტივები.

მეორე ჯგუფის კოლექტივებს შორის ათეულში შევიდნენ მარკებული კირველ ადგილზე გამოსული სამტრედის რაიონის სკოლების
მოსწავლეთა კოლექტივი (167,5 ქულა), მეორეზე—ხაშურის (159
ქულა), მესამეზე—ზუგდიდის (152 ქულა), ხოლო მომდევნო ადგი-
ლებზე ლანჩხუთის (144,5 ქულა), გარდაბნის (140 ქულა), ზესტა-
ცონის (137,5 ქულა), მახარაძის (127,25 ქულა), ახალციხის (123,5
ქულა), ონის (122,4 ქულა) და დუშეთის (118,5 ქულა), რაიონების
კოლექტივები.

მონაწილეობა მიიღეს რა საკავშირო სპარტაკიადაში საქა-
რთველოს მოსწავლეებმა დაამყარეს რესპუბლიკის 41 რეკორდი
და მოიპოვეს 14 ოქროს, 37 ვერცხლისა და 38 ბრინჯაოს მე-
დალი.

საკავშირო სპარტაკიადაზე წარმატებით მონაწილეობდნენ
ტანვარჯიშში—გოგონების გუნდი (პირველი ადგილი), ვაჟების
გუნდი (მესამე ადგილი), ნორჩი ფეხბურთელები და თავისიუფალი
მოჭიდავეები (მეორე ადგილი), კლასიკური მოჭიდავეები და წყალში
მხტრომელები (მესამე ადგილი), მოფარიკავეები და მოჭადრაქეები
(მეოთხე ადგილი), კრივის, წყალბურთის, ნიჩბოსნობის და სრო-
ლის გუნდები (მეხუთე ადგილი) და სხვ. სპარტაკიადის საფინალო
შეჯიბრებაში 19 გუნდიდან მოხვდა 13 გუნდი (წინა სპარტაკიადა-
ზე 14-დან 7 გუნდი).

საქართველოს მოსწავლეთა სპორტულმა კოლექტივმა საკა-
ვშირო სპარტაკიადაზე რუსეთის ფედერაციის, ქ. მოსკოვის, უკ-
რაინის, ლენინგრადისა და ბელორუსიის კოლექტივების შემდეგ,
საერთო VI ადგილი მოიპოვა, ამავე დროს აღსანიშნავია, რომ
სპარტაკიადის პროგრამით გათვალისწინებულ სპორტის 19 სახი-
დან საქართველოს მოსწავლეთა გუნდებმა სპორტის 12—12 სახეში
ლენინგრადისა და ბელორუსიის გუნდებზე უკეთესი ადგილები
დაიკავეს. მოსკოვის გუნდებს მოუგეს სპორტის 5 სახეში, უკრაი-
ნისას—4 სახეში, ხოლო საერთო პირველ ადგილზე გამოსულ
რსფსრ-ის გუნდებს მოუგეს ტანვარჯიშში (გოგონები), ფეხბურთსა
და ჭაღრაჟში.

მიუხედავად აღნიშნულისა, როგორც რესპუბლიკურ, ასევე
საკავშირო სპარტაკიადებზე გამოვლინდა მოსწავლეთა შორის

სპორტული მუშაობის დაყენების საქმეში მთელი რიგი ნაკლებ—
ნებები.

მძლეოსნობაში, ცურვაში, ველოსპორტში, ხელბურთში—მომზადებაში, გიღის ჩოგბურთში გუნდები სუსტი შემაღენლობისა აღმოჩნდნენ, ხოლო ფრენბურთის (ცაბუკები) და კალათბურთის (გოგონები) ნაკრებმა გუნდებმა ვერ შესძლეს მოწინავე ექვსეულში მოხვედრა.

აღსანიშნავია, რომ ნაკრები გუნდებისათვის შესაფერისი კანდიდატების მომზადება შესძლო რესპუბლიკის მხოლოდ 30 სა-სპორტო სკოლამ, დანარჩენმა 39-მა ნაკრებ გუნდებს ვერ მისცეს ვერც ერთი მონაწილე.

სპორტის რიგ სახეებში ნაკრები გუნდები და კომპლექტებული იყო ორი-სამი სპორტსკოლიდან, ტანვარჯიშში—თბილისის და ზუგდიდის სპორტსკოლებიდან, ტყვიით სროლაში—სოხუმისა და თბილისის, ჩოგბურთში—თბილისის, სოხუმის და ქუთაისის, მაგიდის ჩოგბურთში—თბილისისა და ბათუმის, თავისუფალ და კლასიურ ჭიდაობაში—თბილისის, ქუთაისის და სამხრეთ ოსეთის სპორტსკოლებიდან და სხვ., იმ დროს, როდესაც სპორტის ამ სახეებში სხვა სპორტსკოლებიც აწარმოებენ მუშაობას.

საგრძნობლად შემცირდა სპარტაკიადაზე ტანვარჯიშში მონაწილე ქალაქებისა და რაიონების რიცხვი, რის გამოც თბილისის ნაკრებ გუნდს რესპუბლიკის ქალაქებიდან და რაიონებიდან მხოლოდ ერთი მოსწავლე დაემატა (ქ. ზუგდიდიდან—მოსწავლე ჩქორუა, მწვრთნელი ვ. ხაბეიშვილი, სპორტსკოლის დირექტორი გ. ლოგუა).

რესპუბლიკის სასპორტო სკოლებში სპორტთამაშობათა გუნდების (ფრენბურთი, კალათბურთი, ხელბურთი) წვრთნის კულტურა დაბალი აღმოჩნდა. (ხელბურთში—ლაგოდეხის, წულუკიძის—ჭაბუკთა, ქარელის, თელავის, ხაშურის, ჩოხატაურის, ღმანისის რაიონების გოგონათა გუნდები, კალათბურთში—ახალქალაქის, ბორჯომის, გორის, ქარელის, ლენტეხის, ორჯონიქიძისა და წითელწყაროს რაიონების ჭაბუკთა გუნდები, ფრენბურთში—მარნეულის, ასპინძის, ვანის, ყვარლის ჭაბუკთა და გურჯაანის, დუშეთის, ორჯონიქიძის, სიღნაღის გოგონათა გუნდები).

სუსტად ამზადებენ რეზერვებს რაიონები, აგრეთვე ჭიდაობაში. სპარტაკიადაზე მოუმზადებელი გუნდები გამოიყანეს თავისუფალ ჭიდაობაში—წალენჯიხის, ლენტეხის, თელავისა და ყვარელის, კლასიურ ჭიდაობაში — ლაგოდეხისა და ზესტაფონის რაიონებმა.

მდლეოსნობასა და ცურვაში მიუხედავად მრავალი ლონისძიებების ჩატარებისა (ზანგრძლივი შეკრებები, შეჯიბრებები მოძმეულებლიკებთან, რესპუბლიკის ყველა სპორტსკოლასა და რეკორდების სპორტულების გახსნა და სხვ.), მუშაობის მდგრმარეობა საქართველოს არადამაყმაყოფილებელია. გუნდების გამოსვლის შედეგები (მდლეოსნობა მე-12 და ცურვა მე-9 აღგილი) ცხადყოფს, სპორტის ამ სახე-გბში, როგორც საწვრთნელი, ისე ორგანიზაციული მუშაობის დაბალდონეს. XIX რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე მდლეოსნობაში მოუმზადებლობის გამო მონაწილეობის უფლება ვერ მოიპოვა 26 რაიონში (კასპი, ყვარელი, აბაშა, წალკა, ლენტეხი, აშბროლაური, აღიგენი, ასპინძა, ბოლნისი, ახალქალაქი, ბოგდანოვკა, ორჯონივიძე, საჩხერე, თერჯოლა, თეთრიწყარო, ვანი, გეგემქორი, გურჯაანი, დმანისი, გორი, ყაზბეგი, ლაგოდეხი, მარნეული, ჩხოროწყუ, ჩოხატაური), ხოლო იმ რაიონების გუნდების მნიშვნელოვანმა ნაწილმა, რომლებიც დაშვებული იყვნენ სპარტაკიადაზე, ვერ აჩვენეს სათანადო სპორტული შედეგი.

დაბალი აღმოჩნდა აგრეთვე ეელოსპორტში ნაკრები გუნდის წევრთა მომზადება, როგორც თბილისში, ისე რაიონებში, რის შედეგადაც ეელოსიპედისტთა ნაკრები გუნდი საკავშირო სპარტაკიადაზე მე-10 აღგილზე აღმოჩნდა.

აღსანიშნავია, რომ ერთგვარად შემცირდა რაიონებისა და ქალაქების წარმომადგენლობა ნაკრებ გუნდებში, რაც აღილებზე სუსტი მუშაობის შედეგია. სპარტაკიადის 311 მონაწილეთაგან 200 მოსწავლე თბილისის სკოლებიდან იყო წარმოდგენილი (აფხაზეთის ასსრ-დან 21 მოსწავლე, აჭარის ასსრ და ქუთაისიდან 20—20 მოსწავლე, ფოთიდან 10 მოსწავლე, მახარაძიდან და რუსთავიდან 5—5, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქიდან 4, მცხეთის, გარდაბნის რაიონებიდან და ქ. ზუგდიდიდან, 3—3; ასმეტიდან და ქ. გორიდან 2—2 მოსწავლე, ხოლო ღუშეთიდან, სამტრედიიდან, მესტიიდან, ხაშურიდან, ახალციხიდან, ჭიათურიდან, ტყიბულიდან, ლანჩხუთიდან, საგარეჯოდან, ზესტაფიონიდან თითო-თითო მოსწავლე).

ვერ კიდევ აღგილი აქვს რაიონულ სასპორტო სკოლებში სპორტის სახეობათა მრავალპროფილიანობას, რის შედეგადაც არ წარმოებს სპორტის რომელიმე სახეში გაღრმავებული, გეგმიანი მუშაობა ყველა ასაკობრივ ნაკადულზე სპორტსკოლის ჯგუფები

ხშირ შემთხვევაში დანაწილებულია მწვრთნელ-მასწავლებელთა /გა-
ნაკვეთების შესავსებად.

რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე ზოგიერთი სპორტულია ქულია
ლის სუსტი მუშაობის დასაფარავად აღგილი ჰქონდა ასაკგადაცი-
ლებული მოსწავლეების გამოყვანის ფაქტებს. კალათბურთი—ქუ-
თაისის ჭაბუქთა გუნდში, აჭარის ასსრ—მაგიდის ჩიგბურთის გო-
გონათა გუნდში, ფრენბურთში—აფხაზეთის ასსრ ჭაბუქთა გუნდში
და ქ. თბილისის კლასიკური ჭიდაობის გუნდში, რის გამო მთა-
ვარმა მსაჯთა კოლეგიამ გააუქმა ასაკგადაცილებული მოსწავლე-
ების მიერ ჩატარებული შეხედრების შედეგები.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დირექტორების ნაწილი
არ ატარებს საჭირო ორნისძიებებს ფიზიკური კულტურის სწა-
ვლებისათვის ნორმალური პირობების შესაქმნელად; ხშირია შე-
მთხვევები, როდესაც სპორტული დარბაზები და გასახდელი ოთა-
ხები არაპირდებირი დანიშნულებით არის გამოყენებული.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. მოსწავლეთა XIX რესპუბლიკური სპარტაკიადის სპორტულ
ტექნიკური შედეგები დამტკიცდეს (რესპუბლიკური სპარტაკიადის,
I და II ჯგუფის სპორტული კოლექტივების შედეგები თან ერ-
თვის—დანართი № 1—2).

2. მოსწავლეთა XIX რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე პირველ
აღგილზე გამოსული ქ. თბილისის მოსწავლეთა სპორტული კო-
ლექტივი დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინი-
სტროს გარდამავალი თასით და პირველი ხარისხის დიპლომით,
მეორე აღგილზე გამოსული აჭარის ასსრ მოსწავლეთა სპორტული
კოლექტივი—მეორე ხარისხის დიპლომით; მესამე აღგილზე გამო-
სული ქ. ქუთაისის მოსწავლეთა სპორტული კოლექტივი—მესამე
ხარისხის დიპლომით, ხოლო სპორტის სხვადასხვა სახეებში პირველ
აღგილზე გამოსული გუნდების მწვრთნელებს გამოცხადოთ მა-
დლობა და დაჯილდოვდნენ სიგელებით (ხიდ № 3 თან ერთვის).

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა,
სამ ხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონე-
ბის განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) გააძლიერონ კონტროლი და ქმედითი დახმარება იღმოუ-
ჩინონ ზოგადსაგანმანათლებლო და ბავშვთა სასპორტო სკოლებს

სასწავლო, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე სპორტული მუშაობების შეკვეთრად გაუმჯობესებისათვის, სისტემატურად იზრუნონ ფინანსურ კულტურაში გაკვეთილების ხარისხის ამაღლებისა და სასახლის გრამო მასალის სრულად გავლისათვის, წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო სპორტული ბაზები და შეუქმნან ზოგადსაგანმანათლებლო და სასპორტო სკოლებს მუშაობის აუცილებელი პირობები; დაუყოვნებლივ მიიღონ ზომები სპორტული დარბაზებისა და გასახდელი ოთახების პირდაპირი დანიშნულებით გამოყენებისათვის;

ბ) კოლექტივებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე განიხილონ რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე მათი სპორტული კოლექტივის მონაწილეობის შედეგები და დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი არსებული ნაკლოვანებების გამოსახულებლად.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფილებას (ამს. ი. ბაცელაშვილი):

ა) დაისახოს ღონისძიებები 1968 და 1969 წლების რესპუბლიკურ და საქავშირო სპარტაკიადებზე მოსწავლეთა გუნდების სათანადო მომზადებისათვის;

ბ) 1968 წლის 25 იანვრამდე შეიმუშაოს და წარმოადგინოს დასამტკიცებლად. პიონერთა რესპუბლიკური თამაშობებისა და მოზარდთა ნაკრები გუნდების 1968 წლის საქავშირო შეჯიბრებებში მონაწილეობისათვის მომზადების გეგმა, სპორტული ღონისძიებების კალენდარი და მომავალი სპარტაკიადის დებულება;

გ) ნაკრები გუნდების მუშაობაზე კონტროლისა და დახმარების გაწევის მიზნით წარმოადგინოს წინადადება განყოფილებასთან სპორტის წამყვან სახეებში სექციების ჩამოყალიბების შესახებ (დამხმარე აქტივი);

ამ მუშაობაში ჩააბას სასპორტო სკოლის უფროსი მწერთნელები და ფიზიკური კულტურის მუშაკები;

დ) მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტთან ერთად ერთი თვის ვადაში წარმოადგინოს დასამტკიცებლად კადრების გადამზადების გეგმა;

ე) განათლების სამინისტროს სპორტული სკოლის უმაღლესი დაოსტატების სკოლად გარდაქმნასთან და მოწინავე სპორტული სკოლების ახალ სასწავლო გეგმებზე გადასცელასთან დაკავშირებით, განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველოსა და ფიზიკური აღზრდის მეთოდუაბინეტთან ერთად, 1967 წლის 25

იანვრამდე შეიმუშაოს და წარმოადგინოს დასამტკიცებლად უმა-
ლესი სპორტული დაოსტატების სკოლის დებულება დაწყებული
დებანი 1968 წლიდან სპორტული სკოლების დაფინანსების უმა-
სახებ;

ვ) მიმდინარე სასწავლო წლის ბოლომდე გადასინჯოს ველო-
სპორტის, ხელბურთის, ცურვის, მძლეოსნობის გუნდების მწვრთნე-
ლთა შემაღენლობა და წარმოადგინოს წინადადებანი სპორტის ამ
სახეობებში მუშაობის გაუმჯობესების შესახებ;

ზ) საქართველოს სსრ სპორტკავშირთან და მეთოდებინეტ-
თან ერთად დაუდგინოს სპორტსკოლებს მუშაობის პროფილი (წამყვანი სპორტის სახე) სპორტული სკოლების ბაზების შესაძლე-
ბლობის, მწვრთნელების სპეციალობისა და ჯგუფების რაოდენო-
ბის გათვალისწინებით;

თ) მუშაობის უკეთ დაგეგმვისა და ოპერატიულობის მიზნით
მეთოდებინეტებთან ერთად გაანაწილოს მუშაობის ცალკეული
საკითხები მეთოდებინეტსა და სპორტსკოლას შორის და წარმო-
ადგინოს სათანადო წინადადებები.

5. აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, ქ. ქ. თბილისისა და ქუთაისის განათლების განყოფილებათა გა-
მგებმა შეისწავლონ რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე გუნდებში
ასაკგადაცილებული მოსწავლეების გამოყვანის საკითხი, დამნაშა-
ვეთა მიმართ მიიღონ სათანადო ზომები და შედეგი აცნობონ გა-
ნათლების სამინისტროს 1968 წლის 1 თებერვლამდე.

6. საკავშირო სპარტაკიადაზე ფინალში შესული გუნდების
ყველა მონაწილეს, ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლით
დაჯილდოებულ მოსწავლე-სპორტსმენებს, მათ მწვრთნელებს, მი-
მაგრებულ-პედაგოგებს, ნაკრები კოლექტივისა და გუნდების ხელ-
მძღვანელებს (დართული სიის მიხედვით) გამოეცხადოთ მაღლობა
და დაეტოვოთ სპარტაკიადაზე გამოყენებული სპორტული საწვრ-
თნელი კოსტუმები (სია—დანართი № 4).

7. საკავშირო სპარტაკიადისათვის მოსწავლეთა ნაკრები გუ-
ნდების კარგად მომზადებისათვის გამოეცხადოთ მაღლობა და
დაჯილდოვნენ განათლების სამინისტროს სიგელებით;

ა) მწვრთნელ-მასწავლებლები:

თავისუფალ ჭიდაობაში—გ. როსტიაშვილი, მ. ოსეუმაშვილი,
ს. ბახტაძე.

კლასიკურ ჭიდაობაში—ი. ჩხარტიშვილი და პ. იორგანოვის
შვილი;

სპორტულ ტანცარჯიშში—გ. ჭილაძე, გ. მამარჯიშვილი, გ.
გაბილოძე, მ. იმნაძე, ო. მიქელაძე, თ. ასათიანი, ლ. ლაროო-
ნოვი;

ნიჩოსნობაში—ვ. რაზმაძე, შ. ლომთათიძე, ს. პოგრებეუსკი,
შ. მუხიგულაშვილი;

წყალბურთში—ი. ჩხიგვაძე, ვ. ბარნაბიშვილი და ე. გოია-
შვილი;

მძლეოსნობაში—ყ. საბანაშვილი, ე. ალიშანოვი, ე. ერქომაი-
შვილი;

წყალში ხტომაში—ვ. გაიკავოი, გ. ქირია, ვ. კიკნაძე;

სროლაში—თ. ხერხეულიძე, გირგვლიანი, ი. გუჯარელიძე;

ფარიკაობაში—ვ. ქოჩიაშვილი, აჯიმამუდოვი, ტროფიმოვა
და კოშიძე;

ფეხბურთში—ს. სიხარულიძე, ა. ვარდიაშვილი, ზ. ჩხობაძე;

კადრაკში—ა. ბუსლაევი, მაჭავარიანი, ჯანოევი, ჩირაძე, ხი-
ზანიშვილი;

8) რესპუბლიკურ და საქავშირო სპარტაკიადაზე საერთო
საცხოვრებლებსა და ნაკრებ გუნდებზე მიმაგრებულ პედაგოგებს,
სკოლა-ინტერნატების დირექტორებსა და თანამშრომლებს, ტრან-
სპორტის, კვებისა და სპორტული ბაზების მუშაკებს, რომელთაც
გარჩვეული მუშაობა ჩაატარეს სპარტაკიადის მონაწილეთა მომსა-
ხურებისათვის, გამოცხადოთ მაღლობა (სია თან ერთვის № 5).

8. აბაშის, ყვარელის, ჩოხატაურის, გორის, ლენტეხის, თე-
თრიაწყაროს რაიონების განათლების განყოფილებებმა შეისწავლონ
რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე მათი რაიონებიდან მოუმზადებელი
გუნდების გამოყვანის მიზეზები, დასახონ ღონისძიებანი მდგომა-
რეობის გამოსწორებისათვის და ამ საკითხების შესახებ მოხსენე-
ბითი ბარათი წარმოუდგინონ განათლების სამინისტროს 1968 წ.
1 მაისამდე.

9. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ გადასინჯოს
ქ. თბილისში, საირმის-ქუჩაზე მშენებარე საცურაო აუზის მშენე-
ბლობის ტექნიკურ დოკუმენტაციას, არსებული პროექტის გადა-
მუშავებისა და სახტომი კოშკურას მოწყობის გათვალისწი-
ნებით.

10. აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე კონტროლის
გაწევა დაევალოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფი-
ლებას.

ხაფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1967 წლის 21 დეკემბრის დადგე-
ნილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშვარაშვილი

მთელი გლევთა XIX რესპუბლიკის სპარტაკიდის შედეგები

I ჯ გ რ ი

რეგისტრი ნომერი	დანართის სიტყვა	ტექნიკური		მდგრადი		ცხრები		კატასტერი			
		ს.	ა.	ს.	ა.	ს.	ა.	სიტყვა	გოგინა		
		ქ.	ა.	ქ.	ა.	ქ.	ა.	ქ.	ა.		
1	იუბაზეთის ასტა	16	Vx	20	IIIx	20	IIIx	5,5	IIx	5,5	IIx
2	იქარის ასტა	18	IVx	22	II ⁺	22	IIx	4,0	V	3,5	VI
3	სიმსუძის ა/ზ	14	Vlx	16	Vx	—	—x	2,5	VIIIx	4,5	IVx
4	ობილისი	24	I ⁺	24	I ⁺	24	I ⁺	6,0	I	6,0	I
5	ქვეთახი	22	IIx	18	IVx	18	IVx	1,5	X	5,0	III
6	გორი	20	IIIx	10	VIIIx	—	—x	3,0	VII	—	—
7	ფოთი	12	VIIx	14	Vlx	12	VIIx	1,0	XI	1,5	X
8	ქათელი	—	—x	8	IX ⁺	—	—x	0,5	XIIx	3,0	VIIIx
9	ჩელიმი	10	VIIIx	12	VIIIx	16	Vx	5,0	IIIx	4,0	Vx
10	რაიბელი	8	IX ⁺	6	X ⁺	14	Vlx	3,5	Vlx	1,0	XI ⁺

ტემა ტემა	დაწინაშე დასახლება	გრძელებურთა				ხელმისამართი				მდგრადი სივრცეები	
		ბიბი		კოპორაცია		ბიბი		კოპორაცია		ბიბი	
		ქ.	ა.	ქ.	ა.	ქ.	ა.	ქ.	ა.	ქ.	ა.
1	აფხაზეთის ასტა	5,0	III ^x	5,5	II ^x	4,0	V	2,5	VIII	8	V
2	აჭარა	4,0	V	4,5	IV	5,5	II ^x	5,0	III ^x	7	VI
3	ს/იმპერიას ა/მ	1,5	I	3,5	VI	1,0	XI	4,0	V	5	VIII
4	თბილისი	6,0	I	6,0	I	6	I	5,5	II	12	I
5	ქუთაისი	4,5	IV	5,0	III	5,0	III ^x	6,0	IV ^x	11	II
6	გორი	2,0	IX ^x	2,5	VIII ^x	2,5	VII ^x	1,5	X	3,0	X
7	ტყითა	—	—	—	—	3,5	VII ^x	4,5	IV ^x	9	IV . .
8	ქათავეთი	—	—	—	—	1,5	X	—	—	6	VII ^x
9	ჩოხატავი	3,0	VII	4,0	V	4,5	IV ^x	3,0	VII ^x	10	III ^x
10	ტყითა	3,5	VII ^x	—	—	—	—	—	—	4	IX ^x

No.	ඇංග්‍රීසු නම	නිශ්චල සැහැලා		ඉංග්‍රීසු සැහැලා		ඇංග්‍රීසු සැහැලා		නිශ්චල සැහැලා	
		කේලා	වෙළඳපා	කේලා	වෙළඳපා	කේලා	වෙළඳපා	කේලා	වෙළඳපා
1	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	10	III ^x	8	V	9	IV	7	VI
2	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප ප්ල්‍යෝඩ්	9	IV	9	IV	10	III	12	P
3	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප ප්ල්‍යෝඩ්	—	—	6	VII ^x	—	—	—	—
4	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	12	I	12	II ^x	12	I	8	V
5	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	11	II ^x	11	III ^x	11	II ^x	—	—
6	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	—	—	—	—	5	VIII ^x	—	—
7	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	17	VI ^x	—	—	8	V ^x	10	III ^x
8	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	—	—	5	VIII	3	IX ^x	—	—
9	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	8	V ^x	10	III ^x	6	VII	11	II ^x
10	ඩුෂ්ට්‍රේප්ප	—	—	—	—	4	IX ^x	—	—

№ სტატ.	ქ ა ღ ა ძ გ ბ ა ხ ი	წარმო ხტოს		წარმოშენის		თ/ჭიდობის		კლ/ჭიდობის	
		მილი	ადგილი	მილი	ადგილი	მილი	ადგილი	მილი	ადგილი
1	აუგვის ასხი	11	II ^x	11	II ^x	8	V	9	IV
2	აქარის ასხი	10	III	10	III	11	III ^x	10	III
3	ს/ოსეინის ა/მ	—	—	—	—	9	IV ^x	7	VII ^x
4	აბალისი	12	IV ^x	12	IV ^x	12	IV ^x	11	II
5	ქუთაისი	—	—	9	VI	10	III	12	IV ^x
6	გორი	—	—	—	—	7	VII ^x	8	V ^x
7	ერთიანი	—	—	—	—	—	—	—	—
8	ქათურეთი	—	—	—	—	4	IX ^x	5	VIII ^x
9	რეგიონი	—	—	—	—	6	VII	6	VII
10	ტყიანეთი	—	—	—	—	5	VIII ^x	4	IX ^x

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՆ. հազ.	Հ Ա Տ Ա Վ Ա Հ Ա Տ Ա Վ Ա	ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ		Հ Ա Տ Ա Վ Ա		Հ Ա Տ Ա Վ Ա		Հ Ա Տ Ա Վ Ա	
		ՏԸՆ	ՏԸՆ	ՏԸՆ	ՏԸՆ	ՏԸՆ	ՏԸՆ	ՏԸՆ	ՏԸՆ
1	Հյանելու մասն	—	—	10	III	10	III ^x	11	II ^x
2	Հյանելու մասն	11	II ^x	9	IV	9	IV	9	IV
3	Կ/ՌԱՋՄԱՆ պ/թ	—	—	7	VII	6	VII ^x	10	III ^x
4	Խծովություն	12	IV	12	IV	12	IV	12	I
5	Հյանելու	9	IV	11	III ^x	11	III ^x	8	V
6	Հյանելու	7	VII ^x	—	—	7	VII ^x	4	IX ^x
7	Հյանելու	—	—	8	VII	8	VII	—	—
8	Հյանելու	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Հյանելու	10	III ^x	6	VII	—	—	6	VII ^x
10	Հյանելու	—	—	—	—	—	—	5	VII ^x

რიცხვი	სახელი და გვარი	სერია ტელ.	დაფილი	მიზანის მიხედვის დოკუმენტი	სამჩხილო დოკუმენტის მიმღებელი			სამჩხილო დოკუმენტის მიმღებელი
					I	II	III	
1	აუგუსტინ ასარი	130,5	IV	15	—	6	5	10
2	აქარის ასარი	136,5	II	16	1	5	3	10
3	სერგეის ა/მ	82,0	VII	10	—	—	1	10
4	აზალიშვილი	156,0	I	16	17	1	—	10
5	ქეთიანი	136,0	III	14	1	5	4	10
6	გორგა	72,5	VIII	10	—	—	1	10
7	ეკონი	96,0	VI	9	—	—	1	10
8	ქოთეგია	36,0	X	6	—	—	—	10
9	რესონავი	104,5	V	14	—	1	4	10
10	ტაბაშია	58,0	IX	8	—	—	—	10

მოსწავლეთა XIX რესპუბლიკური სპარტაკიადის
ტექნიკური შეღება

I I ჯ გ უ ფ ი

	რიცხვის დასახვლის ამონტი	მულათა რაოდენობა	ცლილება
1 აბრშა	72,75	19	
2 აბალქალაქი	42,75	27	
3 აბალუანე	123,5	8	
4 აბმეტა	71,25	20	
5 ბორჯომი	83,5	15	
6 ვანი	48,75	21	
7 გარდაბანი	140	5	
8 გორის რ-ნი	27,25	32	
9 გურჯაანი	46,25	26	
10 ლუშეთის რ-ნი	118,5	10	
11 ზესტაფონი	137,5	6	
12 ზუგდიდი	152	3	
13 ჰავარელი	28	31	
14 ქასპი	51	25	
15 ქარელი	90,75	13	
16 ლაგოდეხი	68,25	22	
17 ლანჩხუთი	144,5	4	
18 ლენტეხი	41,5	29	
19 მახარაძე	128,25	7	
20 მცხეთა	83,75	16	
21 ონი	122,5	9	
22 საგარეჯო	77,25	18	
23 სამტრედია	167,5	1	
24 თელავი	106,75	11	
25 თეთრიშვილი	41,75	28	
26 ხაშური	159,5	2	
27 ჭალენჯიხა	68,25	23	
28 ჭითელშიუარო	89,5	14	
29 ჭილუკიძე	53	24	
30 ჭყალტუბო	83,5	17	
31 ცხაყაია	94,5	12	
32 წინატბირი	35,25	30	

ს ი ა

სპარაკიადაზე გამარჯვებული კოლექტივის
ხელმძღვანელთა და გუდიგის მფრინავებისა,
როგორთაც გამომდეადათ მაღლობა და
დაჯილდოვდნენ ციგმლებით

I ჯგუფის გამარჯვებული კოლექტივის ხელმძღვანელები
თბილისის კოლექტივის ხელმძღვანელები

1. ა. გიორგობიანი
2. დ. ფავლენიშვილი
3. ქ. ბასილია
4. მ. იმნაძე
5. პ. ხიზანიშვილი
6. შ. მერქვილაძე

აჭარის ახსრ კოლექტივის ხელმძღვანელები

1. შ. პატარაია
2. დ. ნიკოლაიშვილი
3. ო. ასათიანი

ქუთაისის კოლექტივის ხელმძღვანელები

1. ა. ჩოგოვაძე
2. თ. ფულარია
3. ზ. ალხაზიშვილი
4. ი. თავდიდიშვილი
5. ღ. ჩირაძე

- II ჯგუფის გამარჯვებული კოლექტივის ხელმძღვანელები
1. სამტრედიის სპორტსკოლის დირექტორი—შ. ნიკულიაშვილი
შამყვანი მწვრთნელი—გ. კალაძე
 2. ხაშურის სპორტსკოლის დირექტორი—გ. ლონლაძე
შამყვანი მწვრთნელი—ვ. ზანიერი
 3. ზუგდიდის სპორტსკოლის დირექტორი—გ. ლოგუა

I ჯგუფის კოლექტივებს შორის გამარჯვებული
გუნდების მწვრთნელები

1. ქალათბურთი—გოგონები—თბილისი—მწვრთნელი ბაბახანიძი, ჭაბუკები—თბილისი—მწვრთნელი—გ. ხაზლიანი
2. ფრენბურთი—გოგონები — თბილისი—მწვრთნელი—შ. მარგიშვილი, ჭაბუკები—თბილისი—მწვრთნელი—ს. ტარახჩიანი
3. ხელბურთი—გოგონები — ქუთაისი—მწვრთნელი —ლ. გურულიშვილი, ჭაბუკები—თბილისი—მწვრთნელი—გ. მაჭავარიანი
4. მაგიდის ჩოგბურთი—თბილისი—გ. კანდარიანი
5. ჩოგბურთი—თბილისი—ნ. კლდიაშვილი, მ. ქობალია
6. სროლა—თბილისი—შ. გუჯარელიძე
7. ველოსპორტი—თბილისი—ბ. გუგასიანი
8. ნიჩბოსნობა—აჭარა—მ. ლომთათიძე
9. წყალში—ხტომა—თბილისი—ს. კამოვევი
10. ცურვა—თბილისი—გ. დათაძე
11. ტანვარჯიში—თბილისი—გ. ბაბილონძე, გ. მამარდაშვილი
12. მძლეოსნობა—თბილისი—ე. გაგუა
13. ფარიკაობა—თბილისი—ლ. ქოჩიაშვილი
14. ჭადრაკი—თბილისი—ა. ბუსლაევი
15. თავ. ჭიდაობა—თბილისი—გ. როსტიაშვილი
16. ქლ. ჭიდაობა—ქუთაისი—ი. ბობოხიძე
17. ფეხბურთი—თბილისი—ს. სიხარულიძე
18. ქრიკი—თბილისი—ლ. შახებარუნოვი, ბუმბიაშვილი
19. წყალბურთი—თბილისი—ი. ჩხიფვაძე

II ჯგუფის კოლექტივებს შორის გამარჯვებული
გუნდების მწვრთნელები

1. ტანვარჯიში—ზუგდიდი—ვ. ხაბეიშვილი
2. მძლეოსნობა—მახარაძე—გ. ერქომაიშვილი

3. კალათბურთი—გოგონები—ხაშური — შ. ლურსმანაშვილი,
ჭაბუკები—ზესტაფონი—ა. ზაქაძე
4. ფრენბურთი—გოგონები—ლაგოდები— ა. კაპანშვილი
კები—წყალტუბო—ი. სმირნოვი
5. ხელბურთი—გოგონები—ლანჩხუთი—ა. გოგუაძე, ჭაბუკები—
სამტრედია—ი. კვანტალიანი
6. მ/ჩოგბურთი—გოგონები—ქასპი— გ. ოთარაშვილი, ჭაბუკები—
დუშეთი—გ. ბუჩიაშვილი
7. ჭადრაკი—ხაშური—ს. გურეშიძე
8. კლ. ჭიდაობა—მახარაძე—კ. თავართვილაძე
9. თავ. ჭიდაობა—ქასპი—გ. ბუჩიაშვილი
10. ფეხბურთი—ზესტაფონი—ზ. ზაქაძე
11. ველოსპორტი—ზუგდიდი—კ. შენგელია

მთავარ მაჯგონ კოლეგიის შემთხვენლობა, რომელთაც გამოეცხადათ მადლობა და დაჯილდობული არიან დიპლომიებით

მთავარი მსაჯი—გ. მერკვილაძე

მოაღვილეები: ნ. სეფაშვილი, ა. ღოკვაძე—საქ. სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის სასკოლო განყოფილების წარმომადგენელი, დ. კინწურაშვილი, კ. არობელიძე—
მთ. ექიმი, მთ. მსაჯის მოაღვილე, ნ. კაპლუნი— მთ. მსაჯის მოაღვილე სამეცნიერო დარგში.

სპარტაკიადის უფროსი მსაჯები, რომელთაც გამოეცხადათ
მ ა დ ლ თ ბ ა

1. ე. სანთელაძე—ფრენბურთი
2. ე. ესაიანი—ველოსპორტი
3. მ. ბერიევი—კრიკი
4. უ. ფურცელაძე—ფეხბურთი
5. თ. ხერხეულიძე—სროლა
6. თ. ჩხარტიშვილი—ხელბურთი
7. ლ. ქოჩიაშვილი—ფარიკაობა
8. ლ. აზიზოვა—კალათბურთი
9. მ. კლდიაშვილი—ჩოგბურთი
10. ი. ხიმშიაშვილი—მავიდის ჩოგბურთი
11. თ. ელიაშვილი, ვდოვინი—მძლეოსნობა

12. გ. ჭილაია—ტანვარჯიში
13. გ. რაზმაძე—ნიჩბოსნობა

ს ა მ დ ი გ ნ თ

1. ვ. ქიქნაძე
2. ვ. თევდორაძე—მღივანი
3. ნ. ცერცვაძე—მღივან-მემანქანე

ს ი ა

მოსხაგლეთა საკავშირო ცეკვისადაც ფინალზე
 გამოსული გუნდების მოსხაგლე-ცეკვისამსახურთა,
 ცალკეულ მოხატილეთა, მათი მუგითხმელების, მიმა-
 რებისული პედაგოგების, ნაკრები ქოლექტივებისა და
 გუნდების ხელმძღვანელთა, რომლებსაც დაეთოვათ
 ცეკვისადაც გამოყენებული ცეკვისული
 საჯგროთხმელი კოსტუმები

1. ტანკარჯიში

გოგონათა გუნდი I აღგილის მოპოვებისათვის

1. რ. ბერიკაშვილი	4. გ. ჯირაშვილი
2. გ. ჩახეიანი	5. გ. ლავითაშვილი
3. გ. ჯონჭარაძე	6. დ. გოთენდაშვილი

ჭიბუძთა გუნდი III აღგილის მოპოვებისათვის

1. მ. ლოლაძე	4. ლ. სეფერთელაძე
2. ა. სარქისოვი	5. თ. კინწურაშვილი
3. ა. ნოზაძე	6. გ. ჩხოტუა

მ წ ვ რ თ ნ ე ლ ე ბ ი

1. შ. ქოიავა—გოგონათა გუნდის მწვრთნელი
2. გ. ჩხარტიშვილი—ჭაბუქთა გუნდის მწვრთნელი
3. გ. ჭილაია—გუნდის საერთო ხელმძღვანელი
4. გ. მამარდაშვილი—გოგონათა გუნდის ხელმძღვანელი
5. გ. ბაბილონე—ჭაბუქთა გუნდის ხელმძღვანელი
6. მ. იმნაძე—მიმაგრებული პედაგოგი

2. ფეხბურთის გუნდი || ადგილის მოპოვებისათვის

1. დ. ლირდალაძე	9. კ. ჯიშვარიანი
2. თ. ფირანიშვილი	10. გ. მალცევი
3. დ. ლობჟანიძე	11. ვ. ტოგონიძე
4. რ. კედელაძე	12. ლ. კიტია
5. გ. მესხაძე	13. ჯ. მორჩილაძე
6. ზ. პეტრიაშვილი	14. დ. მარგველაშვილი
7. დ. ასატუროვი	15. კ. ზარატიალი
8. ნ. ჭვანტალიანი	16. რ. კირტაძე

1. ს. სიხარულიძე—გუნდის მწვრთნელი
2. ც. ვარდიაშვილი—მიმაგრებული პედაგოგი—მწვრთნელი
3. ზ. ჩხობაძე—გუნდის ხელმძღვანელი.

3. თავისუფალი ხტილით მოჭიდავეთა გუნდი || ადგილის მოპოვებისათვის

1. ტ. შიქელაძე	6. ა. ქელდიშვილი
2. გ. ქვაჭაძე	7. ე. მარსაგიშვილი
3. რ. ირემაძე	8. ტ. ცნობილაძე
4. ტ. გაგუა	9. ი. გეგელიშვილი
5. ვ. ჭეკალუა	10. ე. მოდებაძე

1. მ. ოსეუმაშვილი—მიმაგრებული პედაგოგი—მწვრთნელი
2. გ. როსტიაშვილი—გუნდის მწვრთნელი
3. ს. ბახტაძე—გუნდის ხელმძღვანელი

4. კლასიკური ხტილით მოჭიდავეთა გუნდი III ადგილის მოპოვებისათვის

1. მ. ალიევი	6. ვ. გარუჩავა
2. დ. ჩახმახიშვილი	7. ა. გოგაშვილი
3. შ. აბაშიძე	8. ა. გეგეშეკორი
4. ა. ნებულიშვილი	9. გ. დარჩია
5. შ. გოგლიშიძე	10. ი. ჩხარტიშვილი

1. ი. ჩხარტიშვილი—გუნდის ხელმძღვანელი
2. ა. იორდანიშვილი—გუნდის მწვრთნელი

၅. မြှောက်ဆိုမြတ်စွာ ပျော်လွှာ—III အလွှဲလွှာ

နိုင်ငံတော်လွှာ
ပြည့်ပေါ်လွှာ

1. კ. ဝေဇာနှင့်ကျော်	6. ცြေပြောလာမြှော်
2. ს. ჩျော်ဝါယာ	7. ლ. ဂားအုပ္ပါယာ
3. რ. အရှုံးတိုင်ကျော်	8. ლ. ဖွော်လိုက်
4. ვ. ကိုယ်စိုင်ကျော်	9. ზ. ဟျော်လှော်
5. ნ. ဂါးကျော်	10. ဒ. ბာစိုးကျော်
1. ვ. გားကျော်—ပျော်လွှာ	
2. გ. ချို့ယာ—ပျော်လွှာ	
3. ვ. ကိုယ်စိုင်—ပျော်လွှာ	

6. ကာလာတပ္ပါယ်ရွှေ့လ ဒားတာ ပျော်လွှာ
III အလွှဲလွှာ မြတ်စွာ ပျော်လွှာ

1. ვ. ဂားအုပ္ပါယာ	6. გ. ဒော်လာမြှော်
2. გ. ဖွော်ပြောလာမြှော်	7. გ. နားအုပ္ပါယာ
3. ნ. ဖွော်ပြောလာမြှော်	8. დ. လျော်
4. გ. ჩိုးလာမြှော်	9. ი. တော်မြှော်
5. ვ. ချို့ယာတွေ့လာမြှော်	10. ვ. ခြိုးမြှော်
8. ზားလာမြှော်—ပျော်လွှာ	

7. မြတ်စွာလားယော ပျော်လွှာ IV အလွှဲလွှာ မြတ်စွာ ပျော်လွှာ

1. ე. ဖွော်လာ	5. ვ. မြှော်ခြား
2. ს. နှေ့လာ	6. ც. ဤလာ
3. გ. ဒားလာ	7. შ. စားလာ
4. ე. ပုံးလာ	8. მ. ဝါယာ
5. ბြေးလာ	9. ပြော်လာ
6. ပြော်လာ	10. ဒော်လာ
7. ပြော်လာ	11. ပြော်လာ
8. ပြော်လာ	12. ပြော်လာ
9. ပြော်လာ	13. ပြော်လာ
10. ပြော်လာ	14. ပြော်လာ

8. မြတ်စွာလားခြား ပျော်လွှာ IV အလွှဲလွှာ မြတ်စွာ ပျော်လွှာ

1. დ. ပြော်လာ	8. დ. လော်တွေ့
2. ნ. ပြော်လာ	9. ი. ဝါယာ
3. ც. ပြော်လာ	10. ბ. ပြော်လာ
4. მ. ပြော်လာ	11. დ. ပြော်လာ
5. ა. ပြော်လာ	12. ო. ပြော်လာ
6. დ. ပြော်လာ	13. გ. ပြော်လာ
7. ၏. ပြော်လာ	14. ვ. ပြော်လာ

1. ს. აჯიმამუდოვი—გუნდის ხელმძღვანელი
2. ვ. ქოჩიაშვილი—გუნდის მწვრთნელი
3. თ. ტროფიმოვა—გუნდის მწვრთნელი

9. ნიჩბოსანთა გუნდი V ადგილის მოპოვებისათვის

1. ნ. ცხოვრებოვი	6. ნ. პიატეკოვი
2. ნ. ნაზვანოვი	7. ა. სკატარენქო
3. თ. ჩიტაია	8. ა. ივანოვი
4. მ. ხაჩატურიანი	9. ვ. სირია
5. კ. ქარტასუკი	10. ს. არეშოვი

1. მ. პოგრებეჟსეი—გუნდის მწვრთნელი
2. ვ. რაზმაძე—გუნდის მწვრთნელი
3. შ. მუხიგულაშვილი—გუნდის ხელმძღვანელი

10. მსროლელთა გუნდი V ადგილის მოპოვებისათვის

1. თ. კვანტალიანი
2. თ. სეინტრაძე
3. ა. უზუნიანი
4. ვ. იაკიმენქო
5. ო. კაკაურიძე
6. თ. შპაჩენქო

1. თ. ხერხეულიძე—გუნდის მწვრთნელი
2. ა. გირგვლიანი—მიმაგრებული პედაგოგი—მწვრთნელი
3. ა. ორახელაშვილი—გუნდის ხელმძღვანელი

11. მოკრივეთა გუნდი V ადგილის მოპოვებისათვის

1. ღ. ბადალიანი	7. ა. ანდრიასოვი
2. შ. მაუდინიანი	8. ჭ. მამისეიშვილი
3. ს. ტუმასიანი	9. ვ. ქელებსაევი
4. ა. ოგანეზოვი	10. ა. ტარიპოვი
5. ე. ჩოჩიევი	11. ვ. მილიუშქოვი
6. ი. დვარცოვი	

1. ნ. ვახტანგაძე—მიმაგრებული პედაგოგი
2. გ. ბუმბიაშვილი—გუნდის ხელმძღვანელი
3. მ. ბერიევი—გუნდის მწვრთნელი

12. წყალბურთელთა გუნდი V ადგილის მოპოვებისათვის

1. ვ. დადიგაძე	7. ი. მეტრეველი
2. შ. მოშიაშვილი	8. ა. ლომიძე
3. ვ. დანელია	9. ს. ალხაზოვი
4. ზ. ქართველიშვილი	10. თ. ჩიხლაძე
5. გ. იოაკიმიძი	11. დ. გირგვლიანი
6. ი. ლობჟანიძე	
ი. ჩხილაძე—გუნდის მწვრთნელი	

13. ჩოგბურთელთა გუნდი VI ადგილის მოპოვებისათვის

1. ვ. აბაიანი	5. ო. პაპაიანი
2. თ. ქვირია	6. ზ. კაცია
3. ვ. ორჯონიქიძე	7. ვ. უზუმ-პოგოსოვი
4. ბ. დვალიშვილი	8. გ. ხარიტოვა
1. მ. ქობალია—გუნდის მწვრთნელი	

14. ფრენბურთელ გოგონათა გუნდი VII ადგილის
მოპოვებისათვის

1. ე. ავერიანოვა	6. ს. მომინტი
2. ა. აირაპეტიანი	7. ლ. ტანტიაბა
3. მ. ბოროდინა	8. ც. თოფურიძე
4. ი. კაცნელისონი	9. ც. სვანიძე
5. ლ. პავლოვა	
1. ს. ტარახიანი—გუნდის მწვრთნელი	
2. დ. ფავლენიშვილი—გუნდის ხელმძღვანელი	
3. შ. მარგიშვილი—მწვრთნელი	

15. მაგიდის ჩოგბურთელ ვაჭრა გუნდი
VI ადგილის მოპოვებისათვის

1. ო. კაპლანიანი	
2. პ. კაპიძი	
3. ვ. ქოლიკი	
1. პ. გუგუშვილი—გუნდის მწვრთნელი	
2. უ. თეთრაშვილი—გუნდის ხელმძღვანელი	
3. რ. ცაგარელი—გუნდის უფრ., მწვრთნელი	

16. მძღვანელობაში ხაპრიზო ადგილებზე გამოხვდისათვის
1. ნ. ზვიადაური—I ადგილი შუბის ტყორცნაში
2. გ. გაფრინდაშვილი—II ადგილი უროს ტყორცნაში გამოხვდისათვის
3. ა. მოშიაშვილი—III ადგილი თარჯობენში
4. ზ. დოლიძე—IV ადგილი ბადროს ტყორცნაში
1. ყ. საბანაშვილი—მწვრთნელი
2. ა. საღოვოი—მწვრთნელი

17. ცურვაში ხაპრიზო ადგილებზე გამოხვდისათვის

1. ა. ხეხტოიანი—II ადგილი კომპლექსურ ცურვაში
2. ო. ლექეიშვილი—III ადგილი 100 მ. თავისუფალ ცურვაში.

ს ი ხ

რესპუბლიკური და საქავშირო ცენტრალური განართობის
 სამსახური საცხოვრიშვილისა და ნაკრებ გუნდურგვე
 მიმართ განვითარებული პედაგოგიზმის, სკოლა-ინტერნატურის
 დისტანციურისა და თანამშრომლების, ტრანსპორტის,
 კურატორისა და სკოლული გაზრდის მუზაკმბისა,
 როგორთაც გამოეცადათ მაღლობა

a) შოსწავლეთა სპორტული დელეგაციის ხელმძღვანელები
 დელეგაციის უფროსი — ი. ბერიშაშვილი (მთ. ხელმძღვანელი)
 მთავარი ხელმძღვანელის მოადგილეები — ი. ბაცელაშვილი,
 გ. მერქვილაძე

ლასურაშვილი ირაკლი — (საქართველოს ალქ ცკ-ს წარმო-
 მადგენელი)

არობელიძე ქარლო — (დელეგაციის მთავარი ექიმი)
 დოკებიძე აკაკი — (საქართველოს სპორტკავშირის წარმომადგე-
 ნელი)

სეფაშვილი ნიკოლოზი — (სამანდატო კომისიაში წარმომადგე-
 ნელი)

მანჯგალიძე ანზორი — (სპარტაკიადის შტაბის უფროსის მოა-
 დგილე — სამეურნეო დარგში)

კინწურაშვილი დავითი — დელეგაციის შტაბის უფოსი
 თეთრაშვილი უშანგი — დელეგაციის შტაბის უფროსის მოა-
 დგილე

კაპლუნი ნიკოლოზი — საქართველოს სსრ მოსწავლეთა სპა-
 რტაკიადის სამეურნეო დარგის გამგე და გუნდების საკავშირო
 სპარტაკიადაზე გამგზავრების ხელმძღვანელი

ბ) ქ. ლენინგრადში საკაფშირო სპარტაკიადაზე მომსახურე
პერსონალი

1. ბარნოვი პეტრე ვასილის ძე—ქ. ლენინგრადის მისამართის მმარის რაიონის საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე;
 2. კონონოვა ნინა ნიკოლოზის ასული—კომეკვშირის რაიონის ინსტრუქტორი;
 3. შიდლოვსკი ალექსეი ფილიმონის ძე—ლენინგრადის № 3 საშუალო სკოლის ფ. კ. მასწავლებელი (დაჯილდოვდა კოსტუმით);
 4. გარდეევი იური ვასილის ძე—ქ. ლენინგრადის ოქტომბრის რაიონის სპორტკავშირის თავმჯდომარე;
 5. რიუსილ გომრგი ივანეს ძე—საფეიქრო ინსტიტუტის პრორექტორის მოადგილე ადინისტრაციულ დარგში;
 6. ბოგდანოვა ტანია გრიგოლის ასული—ქ. ლენინგრადის საფეიქრო ინსტიტუტის საერთო საცხოვრებლის კომენდანტი;
 7. მირონოვა გალინა ნიკოლოზის ასული—ქ. ლენინგრადის საფეიქრო ინსტიტუტის საერთო საცხოვრებლის კომენდანტი;
 8. ორლოვი ლევ—ლენინგრადის ფ. კ. ინსტიტუტის ტანკა-რკიშის კათედრის გამგე;
 9. ევდოკიმოვი ვლადიმერი—რკინიგზის სატრანსპორტო ინტიტუტის სპორტული კლუბის უფროსი;
 10. ნარინკინა კლავდია ივანეს ასული—ლენინგრადის მსუბუქი მანქანების საექსპლოატაციო კანტორის უფროსი;
 11. კონდრატევა ალა პეტრეს ასული—ლენინგრადის აეროვაგზლის უფროსი დისპეტჩერი.
- გ) თბილისში საქართველოს სსრ მოსწავლეთა რესპუბლიკურ
სპარტაკიადაზე მომსახურე პერსონალი**

1. ა. ხეთერელი—თბილისის ყრუ-ბავშვთა სკოლა-ინტერნატის დირექტორი;
2. ა. სუხიაშვილი—განათლების სამინისტროს სპორტსკოლის თანამშრომელი;
3. გ. ბაკურაძე—№ 1 სკოლა-ინტერნატის დირექტორი;
4. მაჭავარიანი—№ 1 სკოლა-ინტერნატის აღმმდევლი;
5. ა. ცაგარეიშვილი—განათლების სამინისტროს სასპორტო სკოლის თანამშრომელი;
6. ა. წვრეთელი—გლდანის № 1 სკოლა-ინტერნატის დირექტორი

7. გ. ხინველი—გლდანის № 1 სკოლა-ინტერნატის დირექტორის
რის მოადგილე სამეცნიერო ნაწილში;
8. ა. არჩევაძე—გლდანის № 2 სკოლა-ინტერნატის დირექტორის
უზრუნველყოფის მდგრადი სამინისტროს სასპორტო
9. ი. გორგაძე—განათლების სამინისტროს სასპორტო
სკოლის თანამშრომელი;
10. ი. მარკოსიანი—თბილისის № 2 დამხმარე სკოლა-ინტე-
რნატის დირექტორი;
11. გ. ყიფიანი—განათლების სამინისტროს სასპორტო სკო-
ლის თანამშრომელი;
12. გ. დათუაშვილი—თბილისის № 2 დამხმარე სკოლა-ინ-
ტერნატის სამნეო ნაწილის გამგე;
13. ს. ჩხიძე—თბილისის № 3 სკოლა-ინტერნატის დირე-
ქტორის მოადგილე სამნეო ნაწილში;
14. ვ. შუღრა—თბილისის 1-ლი მაისის სახ. რაიონის სასპო-
რტო სკოლის დირექტორი;
15. ს. გოჩალიშვილი—თბილისის № 2 სკოლა-ინტერნატის
სასადილოს გამგე;
16. თ. იაშვილი—განათლების სამინისტროს სასპორტო სკო-
ლის თანამშრომელი.
17. ნ. ცერცევაძე—სპარტაკიადის მდივანი
18. პ. ხოზიაევი—სპარტაკიადის მდივანი.

9. მეთვალყურეობას ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობებაზე ვავალებ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამინისტროს თვეელოს (ამს. რ. კანდიდატის).

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1968 წლის 26 იანვრის დადგენი-
ლება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. გ. ლაშქარიაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის

ამ. თ. გ. ლაშქარაშვილს

მოხსენებითი ბარათი

ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის ხალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში პროფესიულის საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს აღკვეთის ცენტრის ბიუროსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის 5 ივნისის დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოსა და მისი მეთოდგაბინერტის მუშაკთა ბრიგადამ სამმართველოს უფროსის მოადგილის ს. ლ. დვალის (ხელმძღვანელი), სასკოლო ინსპექტორის ზ. ი. რატიშვილის, მეთოდისტების თ. ა. ბისეიშვილის, მ. ი. მანდარიას და თ. ა. გოდაბრელისის შემაღებელობით მიმდინარე წლის 20-დან 30 წლებრიამდე შეისწავლა ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის ხალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში პროფესიულის საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს აღკვეთის ცენტრის ბიუროსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის 5 ივნისის დადგენილების—„სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის დონის ამაღლების საქმეში რესპუბლიკის განათლების ორგანოების მუშაობის შესახებ”—შესრულების მიმდინარეობის საქითხი. ამ მიზნით შემოწმებულ იქნა ქ. ჭიათურის მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის ყველა სკოლა, აგრეთვე დაბა ქარელისა და აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლები. ამ თვალსაზრისით შემოწმდა განათლების განყოფილებათა და მათი პედაგოგიური კაბინეტების საქმიანობა. ამასთან შესწავლის იქნა არამარტო იმ საქითხების შესრულების მიმდინარეობა, რომლებსაც უშუალოდ ითვალისწინებს აღნიშნული

დოკუმენტი. არამედ სკოლების მთელი სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა.

მუშა ახალგაზრდობის სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზით უზრუნველსყოფად დიდი მუშაობაა ჩატარებული ქ. ჭიათურაში: აქ ქალაქის 4 საღამოს სკოლიდან საკუთარი სასკოლო შენობა აქვს სამს —პირველ, მეორე და მესამე სკოლას. ამჟამად მიმდინარეობს მეორე სკოლისათვის ახალი, ტიპიური სასკოლო შენობის მშენებლობა. მასობრივი (დღის) სკოლის სასწავლო-მატერიალური ბაზით სარგებლობის საკითხი კირგად არის მოვარებული ქარელის რაიონის აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში.

ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის საღამოს (ცვლის) სკოლების ხელმძღვანელები და პედაგოგიური კოლექტივები გარკვეულ მუშაობას ატარებენ წარმოებაში დასაქმებული ახალგაზრდების აღრიცხვის, სწავლებაში ჩაბმისა და მათი ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის დონის ასამაღლებლად. გარკვეულად შემცირდა მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების არასაპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევები. დამაქმაყოფილებლად მუშაობენ ქ. ჭიათურის პირველი (დირექტორი ალ. შუკავიძე), მეორე (დირექტორი ე. ფალავანდი-შვილი) და ქარელის რაიონის აგარის (დირექტორი მ. ბერუაშვილი) მუშა ახალგაზრდობის სკოლები. ისინი მტკიცე, საქმიან კავშირს ახორციელებენ ადგილობრივ ხელმძღვანელ თრგანოებთან და წარმოება-დაწესებულებებთან.

მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფულის ახალგაზრდობის სკოლების მუშაობაში შეინიშნება პედაგოგიური კოლექტივებისა და მათი ხელმძღვანელების საქმიანობისაგან პირდაპირ დამოკიდებული ნაკლოვანებანი.

რვა კლასისა და საშუალო განათლების არამქონე ახალგაზრდა მუშების, კოლმეურნებისა და მოსამსახურეების დიდი ნაწილი ჯერ კიდევ არ არის ჩაბმული სწავლებაში. ამის გამო მიმდინარე წელს არ შესრულდა საღამოს სკოლებში კონტინგენტის ჩაბმის სახალხო მეურნეობის გეგმა.

ქ. ჭიათურის სკოლებში ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 5 სკოლისა 39 კლასით და 750 მოსწავლით, მუშაობს 5 სკოლა, რომლის 37 კლასში 706 ახალგაზრდა ირიცხება. ანალოგიური მდგომარეობაა ქარელის რაიონშიც, საღაც გეგმის შესრულებას დაკლდა 1 კლასი და 58 მოსწავლე. კონტინგენტის სახალხო მეურ-

ნეობის გეგმის შესრულების მხრივ განსაკუთრებით ცუდი მდგრადი მარეობა აქვთ ქ. ჭიათურის მესამე (დირექტორი ზ. გაფრინდაშვილი), მეოთხე (დირექტორი ი. ბაქრაძე) დაბა ქარელის (დირექტორი რი ა. კირკიტაძე) მუშა ახალგაზრდობის სკოლებს. მეოთხე უკულის დირექტორს აღრიცხული არა ჰყავს რვაწლიანი და საშუალო განათლების არამჯონე ახალგაზრდები თავის მიკრორაიონში.

ზოგ სკოლაში პირდაპირ შეუწყნარებელი მდგომარეობაა სწავლებაში ჩაბმული ახალგაზრდების გაკვეთილებზე გამოცხადების მხრივ; ასე მაგალითად, ქ. ჭიათურის წასრის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის (დირექტორი ვ. კაბანაძე) VII კლასის 8 მოსწავლიდან 22 ნოემბერს გაკვეთილებზე არც ერთი არ გამოცხადდა, VIII კლასის 9 მოსწავლიდან გამოცხადდა მხოლოდ 2, IX კლასის 18 მოსწავლიდან 5 და ა. შ. ონიშნული დღისათვის სკოლის 84 მოსწავლიდან გაკვეთილებს ესწრებოდა მხოლოდ 34. ანალოგიურ მდგომარეობას ჰქონდა ადგილი აგრეთვე 29 ნოემბერს დაბა ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში (დირექტორი ა. კირკიტაძე).

სუსტია ამ უკანასკნელთა სასწავლო-მატერიალური ბაზაც: წასრის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლა რვაწლიანი სკოლის ბაზაზე მუშაობს, რის გამო საღამოს სკოლის ზედა კლასები სრულიად მოკლებული არიან კაბინეტ-ლაბორატორიების თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღებს, მასალებს და სწავლება მათ გარეშე, ზეპირსიტყვიერად წარმოებს. ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში მოუვარებელია საღამოს სკოლის მიერ დღის სკოლის სასწავლო კაბინეტებითა და თვალსაჩინო მასალებით სარგებლობის საკითხი. შესწავლილი სკოლების მოსწავლეთა პასილუტურ უმრავლესობას არა აქვს სასწავლო სახელმძღვანელოები.

გარკვეული ნაკლოვანებები შეინიშნება სასკოლო მუშაობის დაგეგმვაში: ზოგ შემთხვევაში სკოლის წლიური სამუშაო გეგმები ზერელედ, ფორმალურად არის შედგენილი. მათ არ ეტყობათ, რომ ისინი პედაგოგიური კოლექტივის შემოქმედებითი განსჯის, ძიების გზითაა შექმნილი. გეგმებს არაიშვიათად აკლიათ კონკრეტულობა, მოქნილობა, არ ჩანს სკოლის მუშაობის აგ-კარგი და მათგან გამომდინარე ღონისძიებანი. ქ. ჭიათურის მეოთხე საშუალო სკოლის წლიურ სამუშაო გეგმაში შეტანილი არ არის ისეთი აუცილებელი საკითხები, როგორიცაა ღონისძიებანი მასწავლებელთა იდეურ-პოლიტიკური ღონის ამაღლებისათვის. მოწინავე პედა-

გოგიური გამოცდილების განხოგადებისათვის, დამწყებ მასწავლებელებთან მუშაობის საკითხი და სხვ. და ეს მაშინ, როცა კანკლენი კუმენტი არ ივიწყებს ისეთ, შედარებით აღვილად მოსაგვზრუსულს, ტექნიკურ, ასე ვთქვათ, ეპიზოდურ საკითხებს, როგორიცაა კლასების განაწილება საკლასო ოთახებში, წარწერების გაკეთება, მერხების, დაფების დაწყობა და სხვა. კლასის ხელმძღვანელთა გეგმაში არა ჩანს კლასის წინაშე მდგომი ამოცანები, მოსწავლეთა ასაკობრივი თავისებურებით ნაკარნახევი საკითხები, სკოლისა და წარმოების ურთიერთობით შეპირობებული ღონისძიებანი და სხვა.

ზოგ სკოლაში არასაკმაო ყურადღება ექცევა პედაგოგიურ საბჭოს მუშაობას. ქ. ჭიათურის წასრის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში (დირექტორი ვ. კაპანაძე) მიმღინარე წელს ჩაუტარებიათ მხოლოდ ერთი სხდომა. აქ პედსაბჭოს მდივანიც ეი დღემდე არა ჰყავთ არჩეული.

ზოგჯერ ვხვდებით პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე საკითხების ზერელედ, მოუმზადებლად განხილვის შემთხვევებს: ასე მაგალითად, ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი სკოლის (დირექტორი ალ. შუკაძე) პედაგოგიური საბჭოს ერთ-ერთ სხდომაზე განუხილავთ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წლის 21 აგვისტოს დადგენილება (სახელდობრ რა საკითხზე—აღნიშნული არ არის), სკოლის დირექტორს პირდაპირ, სიტყვა-სიტყვით წაუკითხავს აღნიშნული დოკუმენტი, პედსაბჭოს წევრთა ყურადღება არ შეუჩერებია მათ სკოლაში არსებულ ანალოგიურ ნაკლოვანებებზე, აზრი არავის გამოუთქვამს და სხდომის ოქმში ჩაუწერიათ: „მიღებული იქნეს ცნობად და სახელმძღვანელოდ“. ასევე ზერელედ არის განხილული სასწავლო წლის I-ლი მეოთხედის შედეგებიც: არ არის გაქეთებული ჩატარებული მუშაობის ანალიზი, არ ჩანს, რა წარმატებები იქნა; მიღწეული, რა ნაკლოვანებებს ჰქონდა აღგილი, რა ღონისძიებათა გატარებაა საჭირო მუშაობის გიაუმჯობესებლად და სხვ.

შესწავლილ სკოლებში თითქმის მივიწყებულია მეთოდური მუშაობა მასწავლებელთა შორის. საგნობრივი მეთოდგაერთიანებანი—ქართული ენისა და ლიტერატურის, რუსული ენისა და ლიტერატურისა და მათემატიკის მხოლოდ ქარელის რაიონის აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაშია შექმნილი. მეთოდგაერთიანებათ შეუქმნელობა იმით არის შეპირობებული, რომ ხშირად ცალქეულ საგნებში მხოლოდ ერთი ან ორი მასწავლებელი მუშაობს. ამგვარი

პირობებში, როგორც წესი, საჭირო იყო ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის განათლების განკოფილებათა პედაგოგიურ კაბინეტებს/ შეექმნათ სასკოლათაშორისო საგნობრივი მეთოდგაერთობის/ მაგრამ ამ საკითხის მოსავარებლად არ უზრუნიათ. ამასთან, აღ-სანიშნავია ის გარემოებაც, რომ თვით მასწავლებელთა ერთი ნა-წილი სრულიად არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს საკუთარი პე-დაგოგიურ-მეთოდური და მეცნიერული დონის ასამაღლებლად. ყოველივე ეს, ზოგ სხვა მიზეზთან ერთად, განსაზღვრავს ნაკლო-ვანებებს, რომელთაც ადგილი აქვს სასწავლო დისციპლინების სწავ-ლებასა და მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდაში.

სკოლების ერთ ნაწილში მოუწესრიგებელია სასკოლო დოკუ-მენტაცია: ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი სკოლის IX¹, X¹ და XI¹ კლასების საკლასო უურნალებში გაკვეთილებზე დამუ-შავებულ მასალას ზოგჯერ არ წერენ ქართულ ლიტერატურაში, რუსულ ლიტერატურაში, ფიზიკასა და გეოგრაფიაში. ასეთივე მდგომარეობაა ამ მხრივ დაბა ქარელისა და ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მეორე სკოლაში. არაიშვიათად ვხვდებით საკლა-სო უურნალების ულაზათოდ, სხვადასხვა ფერის მელნით შევსების მაგალითებს. მუშა ახალგაზრდობის მესამე სკოლაში ადგილი აქვს აკადემიური წარმატებისა და ყოფაქცევის უურნალებში მოსწავლე-თა შეფასების ნიშნების გადასწორების შემთხვევებს. რვა კლასის დამთავრების მოწმობებისა და საშუალო განათლების ატესტატების აღრიცხვის წიგნები ნაკლები პასუხისმგებლობით არის ნაწარმოები: ასე მაგალითად, ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მეორე სკო-ლაში ადგილზე ინახება 1965, 1966 და 1967 წლებში საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულ 13 ახალგაზრდაზე გასაცემი ატეს-ტატები, რვა კლასის განათლების მოწმობა კი 15 კურსდამთავრებულს არა აქვს მიღებული. ასეთივე მდგომარეობაა მეოთხე სკოლაშიც. ქ. ჭიათურისა და წასრის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის დი-რექტორს ვ. კაპანაძეს ხელზე აღმოაჩნდა საშუალო განათლების სამი შეუცხებელი ატესტატი; სააღრიცხვო წიგნში არ არის გატა-რებული რვა კლასის დამთავრების მოწმობები, ამასთან გაცემული მოწმობების მიღებაზე არ არის ხელმოწერა და სხვ.

ზოგ სკოლაში წესრიგში არ არის მოსწავლეთა პირადი საქ-მეები: არაიშვიათად აკლიათ დაბადების/ მოწმობები და ცნობები სა-მუშაო და საცხოვრებელი ადგილებიდან.

ზოგი სკოლის სელმძღვანელი და პედაგოგიური კოლექტივი

ჯერ კიდევ არასაქმაო კავშირს ახორციელებენ ადგილობრივ ხელ
მძღვანელ ორგანოებთან და წარმოება-დაწესებულებებთან. დამტკიც
გარდა აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლისა, არსაკ-
შექმნილა სკოლის მუშაობისათვის დამხმარე მუდმივმოქმედი
ხელშემწყობი კომისიები. სკოლა და წარმოება სრულიად არასაკ-
მაო ერთობლივ ღონისძიებებს ახორციელებენ სწავლებაში ჩაბმული
კონტინგენტის შესანარჩუნებლად; ასე მაგალითად, მიმდინარე
წლის სექტემბრიდან ნოემბრის ბოლომდე ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლიდან სხვადასხვა მიზეზით, ძირითადად კი გაქვეთილებზე გამოუცხადებლობის გამო, სიიდან არის ამოღებული 21 მოსწავლე. გარდა ამისა, 1-ლ მეოთხედში სკოლას არასაპატიო მიზეზით ჩამოშორდა 20 მოსწავლე.

შესწავლილ სკოლებში ცალკეული საგნების სწავლების მდგომარეობა შემდეგნაირად გამოიყურება.

ქართული ენა და ლიტერატურა

ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა ერთი ნაწილი მაღალი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობით ეკიდება თავის მოვალეობას: სისტემატურად მუშაობს საკუთარი პედაგოგიურ-მეთოდური და მეცნიერულ-თეორიული ღონის ამაღლებისა და სრულყოფისათვის, გულდასმით ემზადება გაქვეთილისათვის, მოხერხებულად უკავშირებს ერთმანეთს ამ საგნების სწავლებას, შემოქმედებით მიღომას იჩენს ამ ტიპის სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტის თავისებურებისადმი, რის გამო ერთგვარ დადებით შედეგებსაც აღწალშევს აღნიშნული საგნების სწავლებაში. დამაკმაყოფილებლად მუშაობენ მასწავლებლები: გ. დეკანოსიძე (ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მეორე სკოლა), ლ. მუმლაძე (მეოთხე სკოლა) და ვ. ბასილაძე (აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლა).

მაგრამ, ამასთან ერთად, ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლებაში შეინიშნება არსებითი ჩასიათის ნაკლოვანებანი.

დაბა ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელმა ლ. მაღალდაძემ თვითონ სუსტად იცის როგორც ეს საგნები, ისე მათი სწავლების მეთოდები

და ხერხები. მეათე კლასში ქართული ლიტერატურის გაյვებით დაწევ თვით მასწავლებელმა დაუშვა ფაქტობრივი და ენობრივი ხასიათის შეცდომები. ილ. ჭავჭავაძის შემოქმედების მოტივების მიღების ხილვისას ზოგჯერ იგი ერთმანეთისაგან ვერ გამოყოფს ეროვნულ და სოციალურ საკითხზე დაწერილ მწერლის ნაწარმოებებს. ლ. მაღალდაძემ „განმარტა“, რომ ილიამ, როცა საქართველოში ბატონიშვილის გაუქმების ამბავი გაიგო, რუსეთში დაწერა ლექსი „გაზაფხული“, რომელშიც იკითხა „მამულო საყვარელო, შენ როსლა აყვავდები“.

ამრიგად, თვით მასწავლებელმა არ იცის, რომ:

ა) ილია სამშობლოში დაბრუნდა საქართველოში ბატონიშვილის გაუქმებამდე;

ბ) „გაზაფხული“ მართლაც რუსეთშია (პეტერბურგშია) დაწერილი, მაგრამ არა საქართველოში ბატონიშვილის გაუქმების დროისათვის, არამედ 1861 წელს;

გ) ლექსი „გაზაფხული“ დაწერილია არა სოციალურ, არამედ ეროვნულ მოტივზე;

დ) „გაზაფხული“ არც სასწავლო პროგრამით ისწავლება და არც კლასგარეშე საგალდებულო საკითხავ თხზულებათა შორის არის გათვალისწინებული.

მასწავლებელი ამბობს: „ყვარელის მთებს“, „კურდლელის ძილს“, „ქართლის დედა“, „ე. წ. ტარიელი“ და სხვ.

ცნობილია, რომ მოსწავლეებში ემოციების გამოწვევისათვის გაცილებით სჯობს ლირიკული ლექსის არა შინაარსის გაღმოცემა, არამედ მისი წაკითხვა და ზეპირად თქმა, ამასთან, მას აქვთ უძველი საგანმანათლებლო და აღმზრდელობითი მნიშვნელობაც. მასწავლებელი ინგარიშს არ უწევს ამ ჰეშმარიტებას და, სათანადო ტექსტების უცოდინარობის გამო, იძულებულია საერთოდ აიღოს ხელი მხატვრული ნაწარმოებიდან თუნდაც მოსწავლეთათვის სავალდებულო სახეპირო ადგილების მოტანაზე.

ყოველივე ამის გამო, ძლიერ დაბალია მოსწავლეთა მომზადება, მათი ჩეპირი და წერითი მეტყველების კულტურა.

ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი მ. გველესიანი არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს მოსწავლეთა წერითი მეტყველების კულტურის ასამაღლებლად: არ ასრულებს განათლების სამინისტროს მითითებებს წერითი მუშაობის სახეების, რაოდენობისა და შეფასე-

ბის ნორმების შესახებ, შეუნიშნავად ტოვებს მოსწავლეთა ნაწერ-
რებში დაშვებულ ბევრ შეცდომას, არ მუშაობს მათზე, არასაკ-
მაოდ იბრძეის შპარგალკომანიის წინააღმდეგ და სხვ. მაგალითზე მათ
IX კლასის მოსწავლე ც. მ. წერს: ეს დიდი სიყვარული მან გამოამ-
ულავნა, როდესაც გამზადებულმა ვარსკენმა მისგან სარწმუნოების
გამოცვლა მოითხოვა“. მასწავლებელს არ შეუნიშნავს არც ეს შეც-
დომა და არც ის, რომ მოსწავლემ ისარგებლა „შპარგალკით“ და
ვერ გადაიწერა სწორად (ნაცვლად სიტყვისა „გამაზდეანებულმა“,
დაწერა „გამზადებულმა“).

სხვა ნამუშევარში იგივე მოსწავლე წერს: „თინათინი ტირო-
და, რადგან მამის ტახტზე საჯლომად თავი ეღიარებინა“. მოსწავ-
ლემ აქაც შეცდომა დაუშვა გადაწერაში და ნაცვლად სიტყვისა
„ელირსებოლა“, გადაიწერა „ეღიარებინა“. მასწავლებლის მიერ არც
ეს შეცდომაა შენიშნული.

უყურადღებოდ არის აგრეთვე დატოვებული მცდარად დაწე-
რილი სხვა შესიტყვებები და ორთოგრამები: „იყო ლერთის მოში-
ში“, „იგი თავის სიტყვის ბოლომდე გამტანია“. არის შემთხვევები,
როცა მოსწავლეს სწორად უწერია, მასწავლებელი კი შეცდომით
ასწორებს: ასე მაგალითად, სიტყვას „იმდროინდელი“ მოსწავლე
სწორად წერს, მასწავლებელი კი „ასწორებს“:—„იმ დროინდელი“.

ზოგჯერ არასწორად არის შერჩეული საკონტროლო წერის
თემა: IX კლასში მოსწავლებას უწერიათ „თინათინის გამეფება“,
X კლასში—ნ. აბაშიძის მოთხოვნის „დედის“ შინაარსი. მოსწავ-
ლეთა უმრავლესობას სამუშაო შეუსრულებია 14-15 სტრიქონზე,
თანაც სხვადასხვა ხასიათის შეცდომით და მიუღია დადებითი
შეფასება.

ამ საგნის სწავლებაში ანალოგიური ხასიათის ნაკლოვანე-
ბებს ადგილი აქვს ზოგ სხვა სკოლაშიც. ეს გარემოება ქ. ჭიათუ-
რისა და ქარელის რაიონის საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის
ახალგაზრდობის სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის
მასწავლებელთა წინაშე აყენებს ამოცანას—ძირეულად გააუმჯო-
ბესონ თავიანთი საქმიანობა სასწავლო წლის მეორე ნახევარში და
უზრუნველყონ მათ მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა გამოს-
წორება, მოსწავლეთა ცოდნის დონის ამაღლება.

რუსული ენა და ლიტერატურა

შესწავლილი სკოლების რუსული ენისა და ლიტერატურის
მასწავლებელთა ერთი ნაწილი პასუხისმგებლობით ეკიდება ამ საგ-

ნების სწავლების საქმეს და დადებით შედეგებსაც აღწევს. ქ. ჭიათურაშვილის მუშა ახალგაზრდობის მეორე სკოლის რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი რ. ნეფარიძე სათანადო პედაგოგიურ მეთოდურ დონეზე ატარებს გაკვეთილს. იგი კარგად მუშაობს მასტერული ნაწარმოების ტექსტზე, დამაკმაყოფილებლად ახერხებს ლიტერატურის სწავლების დაკავშირებას გრამატიკასთან, იცავს მითითებებს წერითი მუშაობის ნორმების შესახებ, აღწევს მოსწავლეთა დაინტერესებას და მთელი კლასის ჩამდის მუშაობაში. ყოველივე ამის გამო, დამაკმაყოფილებელია მოსწავლეთა მომზადება იმ კლასებში, სადაც იგი ასწავლის.

დამაკმაყოფილებლად ასწავლიან რუსულ ენასა და ლიტერატურას აგრეთვე მასწავლებლები გ. კაპანაძე (ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი სკოლა) და ნ. კატინოვა (დაბა აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლა).

არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის II სკოლის რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი ვ. კაპანაძე. შემოწმების დღისათვის IX¹ კლასის არც ერთმა მოსწავლემ არ იცოდა მასალა „მ. ი. ლერმონტოვის ბიოგრაფია“, მასწავლებლის ცდაც—საუბრის მეთოდით გამოვკითხა იგი, უშედეგო აღმოჩნდა: მოსწავლეებმა კითხვებზე პასუხის გაცემა ვერ შეძლეს: მაშინ მასწავლებელმა თვითონ მოუთხრო კლასს მ. ი. ლერმონტოვის ბიოგრაფია ქართულ და რუსულ ენებზე. მაგრამ მოსწავლეებმა ამის შემდეგაც ვერ დასძლიეს მასალა.

როგორც ჩანს, მასწავლებელი ვ. კაპანაძე არაობიექტურად აფასებს მოსწავლეთა ცოდნას: აღნიშნული კლასის 19 მოსწავლიდან პირველი მეოთხედის ბოლოს თავის საგანში მან მხოლოდ ორი მოსწავლე შეაფასა ნიშნით—„2“; მოსწავლე ა. ს., რომელსაც მიმდინარე სასწავლო წელს არც ერთი საკონტროლო სამუშაო არ შეუსრულებია და რომელიც მეოთხედში სამჯერ არის გამოკითხული, ერთხელ „2“, ორჯერ კი „3“ აქვს მიღებული, მეოთხედურ ნიშნებად რუსულ ენასა და ლიტერატურაში უწერია „4“-ები.

მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებებით ხასიათდება აგრეთვე დაბა აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის ვ. შუბითიძის მუშაობა: ძალზე დაბალია VIII კლასის მოსწავლეთა მომზადების დონე ამ საგნებში. კლასის არც ერთმა მოსწავლემ არ იცოდა წინა გაკვეთილის მასალა ი. ტურგენევის „Бирюк“-ი. მასწავლებელი შეეცადა საუბრის მეთო-

დით ამოეშურა მასალა, მაგრამ მოსწავლეებს პასუხისათვის მასწავლებლის დამარება დასჭირდათ. ასეთივე უცოდნენ გამოამტოვნა კლასმა გრამატიკული მასალისაც.

მასწავლებელი ვ. შებითიძე თვითონაც არასაკმაოდ ფლობს რუსულ ენას. იგი ბევრ შეცდომას უშვებს მეტყველებისას; ასე მაგალითად, „Изба состоялась“, „На середину высела“, „когда осмотрел кругом“, „В каком сборнике входит“, „В чем состоится бедность“ და სხვ.

არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ აგრეთვე აღნიშნული საგნის მასწავლებლები ზ. გეგეშიძე (ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის IV სკოლა) და სამყურაშვილი (ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის II სკოლა).

ზემოაღნიშნულ და მსგავს ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად გადამჭრელი ზომები უნდა მიიღონ რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლებმა.

მათემატიკა

შესწავლილი სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების მათემატიკის ზოგი მასწავლებელი გულმოდგინე, ბეჯითი პედაგოგიური შრომით აღწევს მათემატიკის შესწავლით მოსწავლეთა დაინტერესებას. ამ მხრივ გამოიჩინებან მასწავლებლები ს. პაპიძე (ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მე-2 სკოლა), მ. ვაშაკიძე (მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი სკოლა), ზ. ჩხეიძე (მუშა ახალგაზრდობის III სკოლა) და ლ. გაგლოევი (ქარელის რაიონის აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლა).

ამასთან, მათემატიკის სწავლებაში ადგილი იქვე სერიოზულ ნაკლოვანებებსაც.

ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მე-2 საშუალო სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი აკ. სარალიძე VI კლასის პროგრამით შესასწავლ მისალას—„რიცხვითი კოეფიციენტებიანი პირველი ხარისხის ერთულცნობიან განტოლებათა ამოხსნას“ ასწავლის VII კლასში. საშინაო დავალების ირგვლივ გაცვეთილზე არ დასმულა ფრონტალური ქითხვები, რის გამო გაურკვეველი დარჩა, რამდენად ჰქონდათ მოსწავლეებს დაძლეული წინა მასალა. მასწავლებელმა მთელ კლასთან მუშაობა დაიყვანა სამ მოსწავლემდე, დანარჩენები კი უყურადღებოდ დარჩინენ გაკვეთილზე. გაუსწორებლად იქნა დატოვებული მოსწავლეთა მიერ დაშვებული შეცდომები.

თვით მასწავლებელი აკ. სარალიძე ხმარობს გაკვეთილზე არა-
ჰუსტ გამოთქმებს; ასე მაგალითად, „გავაერთმნიშვნელოვნოთ ჩრდი-
ლადწევრებიანი განტოლება“ და სხვ. მასწავლებელი საოცნელო
მნიშვნელობას არ ანიჭებს მოსწავლეთ ცოდნის შეფასებას: მას
გაკვეთილზე არც ერთი მოსწავლე არ შეუფასებია.

ყოველივე ზემოხსენებულის გამო, დაბალია მოსწავლეთა
მომზადება ალგებრაში. ვერც ერთმა მოსწავლემ ვერ უპასუხა, მა-
გალითად, კითხვაზე—როგორ განტოლებას ეწოდება ტოლფასი?

არადამაქმაყოფილებლად ისწავლება მათემატიკა აგრეთვე და-
ბა ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში.

შემოწმების დღეს VIII კლასში ალგებრაში დავალებად მი-
ცემული მაგალითები არც ერთ მოსწავლეს არ ჰქონდა შესრულე-
ბული. მასწავლებელმა მ. ქელებსაცვამა მოსწავლეები ავარჯიშა
№ 18372 ტიპის მაგალითებზე. კლასმა ვერ უპასუხა კითხვაზე—
რატომ ამცირებენ და აღიდებენ ფესქვეშა მოცემულ რიცხვს 100-
ჯერ. მოსწავლეებს უჭირთ რიცხვის დაწერა, სუსტად იციან გან-
ვლილი მასალა.

მ. ქელებსაცვი თემატურ გეგმებს აღგენს არა ცალკეული თე-
მების, არამედ მეოთხედების მიხედვით. ამიტომ სწორად ვერ გაა-
ნაწილა სასწავლო დრო და საპროგრამო მასალის გავლაში. 8 საა-
თით ჩამორჩა.

XI კლასში ალგებრასა და ელემენტარულ ფუნქციებს ასწავ-
ლის ნ. კასრაძე. მოსწავლეებმა სუსტად იცოდნენ საშინაო დავა-
ლებად მიცემული მასალა—„კომპლექსური რიცხვების შეკრება“. მათ არ იციან ნამდვილი, რაციონალური და წარმოსახვითი რიც-
ხვების რაობა. მოსწავლეებმა ვერ შეძლეს $1 - 7i + 1 + 5i =$
მოქმედების შესრულება.

ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მეორე და მეოთხე სკო-
ლების მათემატიკის მასწავლებლები ჯ. ცარციძე და ლ. ნოზაძე
არ მუშაობენ სასწავლო პროგრამის მიხედვით; ასე მაგალითად,
პირველმა, ჯ. ცინცაძემ, XI კლასში გამოტოვა თემა „პირდაპირი
და შექცეული ფუნქციების გრაფიკთა ურთიერთგანლაგება“, აღრე
შესწავლილი „ელემენტარული ფუნქციების თვისებებისა და გრა-
ფიკების მიმოხილვა და რიცხვის ცნების განხოგადება“ და ისე ახ-
სნა „კომპლექსური რიცხვები“. მეორე, ლ. ნოზაძე, კი პირდაპირ
სახელმძღვანელოს მიჰყება და გაუმართლებლად უვლის გვერდს ამ
საგნის VII კლასის პროგრამას.

არალამაკმაყოფილებლად მუშაობს ქ. ჭიათურის მეოთხე სერი-
ლის მასწავლებელი ლ. ნოზაძე, მან თვითონ ვერ დაამტკიცა თვე-/
რემა მონაკვეთისაღმი მის შუა წერტილზე გავლებული პეტერის
კულარის შესახებ.

შესწავლილი სკოლების შათემატიკის მასწავლებლებმა სერიო-
ზული მუშაობა უნდა ჩატარონ სასწავლო წლის წარმატებით და-
სამთავრებლად.

ქიმია

დამაკმაყოფილებლად მუშაობს ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზ-
რდობის 1-ლი სკოლის ქიმიის მასწავლებელი ე. იოვაშვილი. შემოწ-
მების დღისათვის ამ სკოლის მეათე კლასის მოსწავლეებმა გაკვე-
თილის დამაკმაყოფილებელი ცოდნა გამოავლინეს. წინა მასალა
„კალციუმი ბუნებაში. კალციუმის ნაერთების გამოყენება“ გამო-
ძახებულმა მოსწავლემ დამაკმაყოფილებლად იცოდა. მასალის ცო-
დნა გამოამულავნეს აგრეთვე სხვა მოსწავლეებმაც კლასის წინაშე
მასწავლებლის მიერ ფრონტალურ კითხვებზე პასუხის გაცემისას.

ახალი მასალა „წყლის სიხისტე და მისი აცილების საშუალე-
ბანი“ მასწავლებელმა კარგად გადასცა, ამასთან ჩატარა სადემონ-
სტრაციო ცდაც. მოსწავლეები აქტიურად მონაწილეობდნენ მუშა-
ობაში, წერდნენ შესაბამის რეაქციათა ტოლობებს. მათ კარგად
გაიგეს ახალი მასალა.

ქიმიის სწავლებაში წარმატებებს აღწევს მუშა ახალგაზრდო-
ბის მეორე სკოლის მასწავლებელი თ. გოგსაძე.

უპასუხისმგებლობას იჩენს საგნის სწავლებისადმი დაბა ქარე-
ლის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის ქიმიის მასწავლებელი ნ. თა-
ბუკაშვილი. იგი არ ემზადება გაკვეთილისათვის, არ ფიქრობს წი-
ნასწარ მასზე, არ წერს გაკვეთილის გეგმებს; მიმღინარე სასწავლო
წელში მას აღმოაჩნდა მხოლოდ ერთი დღის გაკვეთილის გეგმები.
IX კლასში მასწავლებელ ნ. თაბუკაშვილის მიერ ჩატარებულ გა-
კვეთილზე 23 მოსწავლიდან ესწრებოდა მხოლოდ 6, ხუთი დაგვიანე-
ბით გამოცხადდა. ძლიერ დაბალია მოსწავლეთა მომზადება ამ
საგანში. მათ გაკვეთილის თემაც კი ვერ დაასახელეს. მასწავლე-
ბელმა დაფასთან გაიძახა მოსწავლე და თვითონ დააწერინა რკი-
ნის ჟანგის ფორმულა. მოსწავლემ მასწავლებლის კარნახით დაი-
წყო რკინის პროცენტული რაოდენობის გამოანგარიშება. ამნაირად

„უპასუხა“ მეორემაც. მოსწავლები ვერ წერენ მუცებისა და ფუქსიური ძეგლის ფორმულას, ვერ ადგენენ რეაქციათა ტოლობებს. ამ ვიზუალურებაში არითმეტიკულ მოქმედებებზე ვარჯიში, რასაც გადვირდება მას შემდეგ, როცა ადგილი, 35 წუთის განმავლობაში ყოვლად გაუმართლებელია.

ახალი მასალა იყო „ქიმიური ფორმულებისა და ქიმიურ რეაქციათა ტოლობების მიხედვით გაანგარიშებათა პრაქტიკული მნიშვნელობა“. მასწავლებელმა ნ. თაბუკაშვილმა ეს მასალა 5 წუთში გადასცა და მიუთითა სახელმძღვანელოს სათანადო გვერდებზე. ბუნებრივია, ამნაირად „ახსნილი“ მასალა მოსწავლეებმა ვერ გაიგეს.

არადამაკმაყოფილებლად ჩატარა გაკეთილი იმავე მასწავლებელმა X კლასშიც. გაუგებარი აღმოჩნდა საშინაო დავალება. მასწავლებლის მიერ დასმული, არასწორად ფორმულირებული კითხვები: „კალციუმი ბოლო შრეში რამდენი ელექტრონი ხვდება? კალციუმი როგორია? კალციუმი აქტიური მეტალია“? და სხვ. მოსწავლეებმა ვერ გაიგეს. მან მოითხოვა მათვან იონის განმარტება და, პასუხი რომ ვერ მიიღო, მაშინ თვითონვე, მაგრამ არასწორად, უპასუხა დასმულ კითხვაზე: „იონი ეწოდება ატომის ნაწილაკების დამუხტვას“. ვერც ერთმა მოსწავლემ ვერ შესძლო ქიმიური ტოლობის $\text{Ca} + 2\text{HCl} = \text{CaCl}_2 + \text{H}_2$ იონური ფორმით გამოსახვა. მასწავლებელმა აქაც შეცდომა დაუშვა, როცა უკარნახა მოსწავლეს: „კალციუმს ორი მუხტი დაუწერეთ“. კალციუმის ატომს მოსწავლემ დაუწერა მუხტი და გამოვიდა $\text{Ca}_2 + 2\text{HCl} = \text{CaCl}_2 + \text{H}_2$. იგი ვერ არჩევს მარტივსა და რთულ ნივთიერებებს. მათ ფიზიკურ მდგრადობას და სხვ. მასწავლებელი კლასს ესაუბრება ბუნდოვანი, ენობრივი შეცდომების შემცველი წინადადებებით; ასე მაგალითად, „კალციუმი აძლიერებს ცხვველებს ძვლების ნაწილებში“, „ნახშირმჟავა კალციუმიდან რა ვიცით მარილების სახით, რომელიც გამოყენებულია სახალხო მეურნეობაში“ და სხვ.

მასწავლებელ ნ. თაბუკაშვილის ასეთი დაბალი ცოდნა, ბუნებრივია, არის, ძირითადად აღნიშნული კლასების მოსწავლეთა მოუმზადებლობის მიზეზი.

ქიმიის სწავლება გარკვეული ნაკლოვანებებით ხასიათდება ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მესამე სკოლაშიც (მასწავლებელი ლ. გაფრინდაშვილი).

საჭიროა ქ. ჭიათურისა და დაბა ქარელის სალამოს (ცვლის) სკოლების ქიმიის მასწავლებლებმა სათანადო დასკვნები გააკეთონ

და სერიოზულად მოკიდონ ხელი ამ საგნის სწავლების გადაჭრის
გაუმჯობესებას.

საქართველო
მისამართი

ბიოლოგია

დამაკმაყოფილებლად ასწავლის ბიოლოგიას ქ. ჭიათურის
მუშა ახალგაზრდობის IV სკოლის მასწავლებელი პ. ქურციკიძე.

VIII კლასში ამ მასწავლებლის მიერ „ადამიანის ანატომიასა
და ფიზიოლოგიაში“ ჩატარებულ გაკვეთილზე წინა მასალა იყო
„საჭმლის მნიშვნელობა და მისი მონელება“, რომელიც მოსწავლე-
ებმა „დამაკმაყოფილებლად იცოდნენ“. მასწავლებელმა რამდენიმე
კითხვა დასვა განვლილი მასალიდან. მოსწავლეთა ცოდნა აქაც გა-
მოვლინდა.

მასწავლებელმა პ. ქურციკიძემ კარგად დააკავშირა აღრე შეს-
წავლილ თემასთან ახალი მასალა „საჭმლის მომნელებელი არხის
აგებულება“. მოხერხებულად გამოიყენა თვალსაჩინოება, მოასწრო
ახალი მასალის განმტკიცება ყოველივე ამის შედეგად მიღწეულ
იქნა გაკვეთილის მიზანი.

დამაკმაყოფილებლად ასწავლის ბიოლოგიას აგრეთვე ქ. ჭია-
თურის მუშა ახალგაზრდობის მეორე სკოლის მასწავლებელი გ.
ედიგაროვა.

მაგრამ, ზემოაღნიშნულთან ერთად, ბიოლოგიის სწავლებაში
ვხვდებით არსებითი ხასიათის, მეტად სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

დაბა ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის ბიოლოგიის
მასწავლებელმა ნ. თაბუკაშვილმა არა მარტო ამ საგნის ცოდნის,
არამედ საერთოდ განათლების დაბალი დონე გამოავლინა: მან ვერ
შესძლო გაკვეთილის გამოკითხვა და ახალი მასალის ახსნა; მეტიც:
ვერ დაასახელა შესასწავლად მიცემული მასალის სათაურიც კ. მასწავლებელმა კლასის წინაშე დასვა ასეთი კითხვები:

პირის ლრუში რაა მოთავსებული?

კბილების რამდენი რაოდენობა აქვს აღამიანის?

საჭმელს რომ მიიღებს და კბილებით დააჭუცმაცებს შემდეგ
რა უწყობს ხელს?

იმის გამო, რომ მასწავლებელმა პასუხი ვერ მიიღო, კლასს
თვითონვე მისცა „განმარტება“.

მასწავლებელმა თვითონ დაუშვა შეცდომები: არასწორად
აღნიშნა, თითქოს პანკრიასის წვენი, მარილმუავა და ამონომუავები

ფერმენტებია: ამონომეავები ცხიმების დაშლას და გათხევადებას ახდენსო.

6. თაბუკაშვილი არასწორად, ბუნდოვნად წარმოადგინდა შემდეგი მიზანი: „შინადადებებსაც; ასე მაგალითად, „ზოგი ადამიანი კულტურის დაბალი მოქმედების ან სხვა დროს ღებულობს მეტ საკვებს“, „საყუათო ნივთიერებები არის ცილები, ცხიმები, პური, ბოსტნეული კულტურები“, „ცხიმოვან ნივთიერებებს შლის ფერმენტი ამონომეავები და ცხიმები დალაგდება კანქვეშ“ და სხვ.

მასწავლებელმა დაავალა კლასს: შეისწავლეთ კუჭში საჭმლის მონელება და დაუსახელა სახელმძღვანელოს 134—137-ე გვერდები; ამ გვერდებზე მოცემული მასალიდან კი ერთი სიტყვაც არ აუსნია.

დაბა ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში ქიმია-ბიოლოგიის სწავლების გასაუმჯობესებლად საჭირო იქნება გარკვეულ ორგანიზაციულ ლონისძიებათა გატარება.

გეოგრაფია

გეოგრაფიის სწავლება დამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული ქ. ჭიათურის მეორე და დაბა აგარის მუშა ახალგაზრდობის სკოლებში (მასწავლებლები ქ. მშედლიშვილი და გ. დათეშიძე). აქ მასწავლებლები სისტემატურად ემზადებიან გაკვეთილებისათვის, იმაღლებენ საკუთარ პროცესიულ კვალიფიკაციას, კარგად ფლობენ საგანს და მისი სწავლების მეთოდებს. ამის შედეგად, მოსწავლებებსაც მკვიდრი, პროგრამით გათვალისწინებული ცოდნა-ჩვევები აქვთ.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება გეოგრაფია ქ. ჭიათურის წასრის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში (მასწავლებელი ნ. ბრავვაძე). აქ მეათე კლასი სალამოს (ცვლის) სკოლის სასწავლო პროგრამით არ მუშაობს. შემოწმების დღეს მოსწავლეებს საშინაო დავალებად ჰქონდათ მიცემული „რსფსრ-ის ცენტრალური რაიონი“. მოსწავლეები ნაცვლად 12 სამრეწველო რაიონისა, ასახელებენ 7 ოლქს. მასწავლებელი ნ. ბრავვაძე არ ასწორებს მოსწავლეთა მიერ დაშვებულ შეცდომებს. დაბალია მოსწავლეთა მომზადება გეოგრაფიაში.

ასეთივე არასახარბიელო მდგომარეობაშია გეოგრაფიის სწავლება აგრეთვე ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის მეოთხე სკოლაშიც (მასწავლებელი რ. გაფრინდაშვილი).

გეოგრაფიის სწავლების გასაუმჯობესებლად, ამ საგნის მასწავლებელთა მუშაობის გარდა ქმნის გარდა, საჭიროა თვალსაჩინო მასალებით სკოლების უზრუნველყოფა.

ნაკლოვანებანი, რომელთაც ცალკეული საგნების სწავლებასა და საერთოდ სკოლების მთელ სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში აქვს ადგილი, მნიშვნელოვანწილად შეპირობებულია იმითაც, რომ სკოლების დირექტორები და მათი მოადგილეები სასწავლო მუშაობის დარგში არასაკმაო კონკრეტულ, კვალიფიციურ ხელმძღვანელობას ახორციელებენ სკოლების მუშაობაზე.

საყოველთაოდ ცნობილი და მასწავლებელთა მუშაობაზე ხელმძღვანელობის დახმარებისა და კონტროლის ისეთი აუცილებელი ფორმაც კი, როგორიცაა გაკვეთილების მოსმენა, ან სრულიად უგულებელყოფილია (ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის 1-ლი და წასრის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლები) ან ზოგჯერ აუცილებლად საჭირო ყურადღებით არ სარგებლობს (დაბა ქარელისა და ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის III სკოლები); ასე მაგალითად, როგორც ზემოთ იყო მოხსენებული, დაბა ქარელის სალამოს სკოლაში ძლიერ ცუდადაა დაყენებული ქიმია-ბიოლოგიის სწავლება. ნაცვლად იმისა, რომ გაეძლიერებინა ხელმძღვანელობა ამ საგნების სწავლებაზე და ყოველდღიური პრაქტიკული ღონისძიებანი განეხორციელებინა ამ მიზნით, სკოლის დირექტორი აღკირებით ქიმია-ბიოლოგიის მხოლოდ 2 გაკვეთილის მოსმენით დაკმაყოფილდა და იმით „შეასრულა“ თავისი მოვალეობა.

სკოლების დირექტორები და სასწავლო მუშაობის დარგში მათი მოადგილეები არ სწავლობენ ცალკეული კლასების სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას, შესასწავლად ცალკე არ გამოყოფენ სასწავლო საგნებს კლასების მიხედვით და არ იხილავენ შედეგებს პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე. მასწავლებელთა გაკვეთილების მოსმენა ხდება წინასწარ მოფიქრებული გეგმის გარეშე და ხშირად იგი შემთხვევითი ხასიათისაა.

ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის განათლების განყოფილებებს (ამს. ამს. გ. ცხადიაშვილი და ნ. გოგიაშვილი) დროულად აქვთ შესწავლილი სალამოს (ცვლის) სკოლების მუშაობა, მა-

ვრამ არასაკმაო ღონისძიებანი ხორციელდება გამოვლინებულ ნივთის დოკუმენტთა სალიკვიდაციოდ.

შედეგები პროფესიულის საქართველოს რესპუბლიკური სამინისტროს მინისტრის, საქართველოს აღმდეგ ცენტრული ბიუროსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის 15 ივნისის დადგენილების შესრულების მიმდინარეობისა და საერთოდ სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შესწავლისა ფართოდ გაეცნო თვითოვეულ მასწავლებელს, სკოლების პედაგოგიურ საბჭოებს და ადგილობრივ ხელმძღვანელ ორგანოებს.

b. დგალი

ზ. რატიშვილი

თ. ბისეიშვილი

მ. მანდარია

თ. გოდაბრელიძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1968 წ.-
5 თებერვლის ბრძანება № 73

ქ. ჭიათურასა და ქარელის რაიონში 1967/68 სასწავლო წელს
სალამოს (ცელის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების
მოსწავლეთა კონტინგენტის ხახალხო მეურნეობის გეგმის
შესრულების მდგომარეობის შესახებ

ქ. ჭიათურასა და ქარელის რაიონში გარკვეული მუშაობა
ტარდება სალამოს (ცელის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის
სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზით უზრუნველყოფისა და
1967/68 სასწავლო წელს კონტინგენტის ხახალხო მეურნეობის
გეგმის შესასრულებლად.

ამ მხრივ გამოირჩევა ქ. ჭიათურის მუშა ახალგაზრდობის
მეორე სკოლა (დირექტორი ე. ფალავანდიშვილი), რომელსაც
უშენდება ტიპიური სასკოლო შენობა და 150.000 მანეთი აქვს
გამოყოფილი დგამ-ავეჯისა და კაბინეტ-ლაბორატორიების ხელ-
საწყო-იარაღების შესაძენად. ამ სკოლაში წარმატებით შესრულდა
კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმაც: ნაცელად 12 კლასი-
სა 241 მოსწავლით, მუშაობს 14 კლასი, რომელშიც 269 მუშა
ახალგაზრდა სწავლობს.

მაგრამ ყველგან როდია ასეთი მდგომარეობა. ქ. ჭიათურაში
1967/68 სასწავლო წელს უნდა მუშაობდეს 5 სკოლა, 39 კლასით
და 750 მოსწავლით; ფაქტიურად მუშაობს 5 სკოლა 37 კლასით
და 709 მოსწავლით.

ანალოგიური მდგომარეობაა ქარელის რაიონშიც, სადაც
წელს დაგეგმილი იყო 3 სკოლა, 14 კლასით და 279 მოსწავლით.
ფაქტიურად არის 3 სკოლა, რომლის 13 კლასში 221 ახალგაზრდა
სწავლობს.

წარმოებაში დასაქმებული საშუალო და რვაწლიანი განათ-
ლების არმქონე ახალგაზრდების აღრიცხვის, მათთან მუშაობისა

და სწავლებაში ჩაბმის თვალსაზრისით კიდევ უფრო ცუდი მდგრადი მარეობაა ცალკეულ სკოლებში.

ამ მტრივ სრულიად არადამაკაყოფილებლად მუშაქერქნებული კიათურის მუშა ახალგაზრდობის მეოთხე სკოლა (დირექტორი ი. ბაქრაძე). სკოლის პედაგოგიურ კოლექტივს არ აღმოაჩნდა თავის მომსახურების ტერიტორიაზე მცხოვრები საშუალო და რვა კლასის განათლების არმქონე ახალგაზრდების აღრიცხვა. მიმდინარე სასწავლო წელს ამ სკოლაში ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 9 კლასისა (183 მოსწავლით), მუშაობს 6 კლასი (123 მოსწავლით).

სახალხო მეურნეობის გეგმა შესრულებული არ არის აგრეთვე ქ. ჭიათურის მესამე სკოლაში (დირექტორი ზ. გაფრინდაშვილი), მიუხედავად იმისა, რომ მის მიერობაიონში აღრცხულია 248 რვაწლიანი და 27 საშუალო განათლების არმქონე მოზრდილი (1935 და შემდგომ წლებში დაბადებული) მოქალაქე.

კონტინგენტის გეგმა არ არის შესრულებული აგრეთვე დაბა ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში (დირექტორი ალ. კირკიტაძე), სადაც 104 მოსწავლის ნაცვლად (6 კლასით), სწავლობს 89 (5 კლასით) ახალგაზრდა.

სრულიად არასაკმაო აღმზრდელობითი მუშაობა ტარდება სწავლებაში ჩაბმული კონტინგენტის შესანარჩუნებლად, რაც ერთ-ერთი მიზეზი ხდება სკოლებიდან მოსწავლეთა დიდი რაოდენობით გასვლისა; ასე მაგალითად, სასწავლო წლის პირველ მეოთხედში დ. ქარელის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის 21 მოსწავლე ამოირიცხა სიიდან გაევეთილებზე გამოუცხადებლობის გამო.

ნაკლოვანებანი კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმის შესრულების საქმეში მნიშვნელოვანწილად შეპირობებულია სკოლისა და წარმოების ერთობლივ ღონისძიებათა გაუტარებლობით: დღემდე აღგილებზე შედგენილი არ არის 16—30 წლის ასაკის ახალგაზრდების ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის ღონის ამაღლების პერსპექტიული გეგმები, არ არის შემუშავებული თვითეული წარმოება-დაწესებულებისათვის ახალგაზრდების სწავლების გეგმიური დავალებანი, ცალკეულ საწარმოებს დაწესებული არა აქვთ იმა თუ იმ პროფესიის მუშებისათვის აუცილებელი ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის მინიმუმი, შექმნილი არ არის საღამოს სკოლებისათვის დამხმარე ხელშემწყობი კომისიები და სწავლი.

ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის განათლების განყოფილებებს და საღამოს (ცვლის) სკოლებს სრულიად არადამაკაყო-

ფილებელი მუშაობა აქვთ ჩატარებული საქართველოს სსრ განა-
ლების სამინისტროს 1967 წლის 19 იანვრის № 60 ბრძანებაში
„1966/1967 სასწავლო წელს რესპუბლიკაში საღამოსა და დამკარგებლის
ბელი სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის
გეგმის შესრულების მდგომარეობის შესახებ“—შესასრულებლად.
საკითხი არ არის განხილული არც სახალხო განათლების საბჭო-
ებისა და არც სკოლების პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე:
განათლების განყოფილებებს დღემდე არ გამოუგზავნიათ სამინის-
ტროსათვის მათ მიერ აღნიშნული ბრძანების შესასრულებლად ჩა-
ტარებული მუშაობის გასული წლის 1-ელ ოქტომბრიმდე წარმო-
საღენი ანგარიში.

ვ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების დირექტორებმა:

ა) გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების ამჟამად არსებული მოს-
წავლეთა კონტინგენტის შესანარჩუნებლად და ახალი სასწავლო წლის კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმის შესასრულებლად;

ბ) მიაღწიონ ადგილობრივი ხელმძღვანელი პარტიული, საბ-
ჭოთა, პროფესიულული და კომკავშირული ორგანოების შეტ-
დაინტერესების საღამოს (ცვლის) სკოლების მუშაობისა და მათი
მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შემდგომი გამდიდრება-გაფართო-
ებით;

გ) მტკიცე, საქმიანი კავშირი განახორციელონ ფაბრიკა-ქარ-
ხნების, საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების ხელმძღვანე-
ლებთან, მათთან ერთად შეადგინონ 16—30 წლის ასაკის ახალგა-
ზრდების ზოგადსაგანმანათლებლო ცოდნის დონის ამაღლების პერ-
სპექტიული გეგმები და შეიმუშაონ თვითეული წარმოება-დაწე-
სებულების ამა თუ იმ პროფესიის მუშებისათვის ზოგადსაგანმანათ-
ლებლო ცოდნის მინიმუმი და სხვა;

დ) მტკიცედ იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლე-
ბის სამინისტროს სახელმძღვანელო მითითებებით საღამოს (ცვლის)
სკოლებში მოსწავლეთა შენარჩუნებისა და კონტინგენტის გეგმის
შესრულების შესახებ.

2. ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის განათლების გან-
ყოფილებებმა გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი ამ ბრძანებაში მითი-
თებულ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ და ახალ სასწავლო წელს

საღამოს (ცელის) სკოლების კონტინგენტის სახალხო მეცნიერების
გეგმის შესასრულებლად.

3. აღინიშნოს, რომ ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის გეგმის შემთხვევაში,
ნათლების განყოფილებათა გამგეები ამს. ამს. გ. ცხადიადებით და
ნ. გოგიჩაშვილი არასაკმაო პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ განათ-
ლების სამინისტროს 1967 წლის 19 იანვრის № 60 ბრძანებით გა-
თვალისწინებულ დოკისძიებათა გატარებას.

4: ქ. ჭიათურისა და ქარელის რაიონის განათლების განყო-
ფილებებმა ამ ბრძანების შესრულების მიმღინარეობის შესახებ გა-
ნათლების სამინისტროს მოახსენონ ა/შ 20 ივნისამდე.

5. საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველომ (ამს.
რ. კანდელაკმა) განახორციელოს მეთვალყურეობა ამ ბრძანების
შესრულებაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
გიის 1968 წლის 26 იანვრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1968 წ.
7 თებერვლის ბრძანება № 94

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავი-
ხადმი მიძღვნილი მერვე რესპუბლიკური კონკურსის—„ნორჩ ნა-
ტურალისტთა დაზმარება სკოლას“—შედეგებისა და მე-9 რეს-
პუბლიკური კონკურსის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ

მერვე რესპუბლიკური კონკურსის—„ნორჩ ნატურალისტთა
დაზმარება სკოლას“—ჩატარებამ დიდად შეუწყო ხელი სოფლის
მეურნეობის სხვადასხვა დარგის შესწავლით დაინტერესებული
მოსწავლეების გამოვლინებას.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღო 48 ქალაქისა და რაიონის
512 სკოლისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების 560 ნორჩ ნა-
ტურალისტთა წრემ და 15 ათასამდე ნორჩმა ნატურალისტმა. კონ-
კურსის შემაჯამებელ რესპუბლიკურ გამოფენაზე წარმოდგენილი
იყო მოსწავლეთა 11.268 ნამუშევარი.

ზოგიერთმა სკოლამ და სკოლისგარეშე დაწესებულებამ საი-
უბილეო კონკურსისათვის მზადების პერიოდში გააუმჯობესა ნორჩ
ნატურალისტთა შორის მუშაობა. ყურადღება მიექცა სკოლებსა
და სკოლისგარეშე დაწესებულებებში ცდა-დაკვირვებების ჩატა-
რებასა და სასკოლო მიწის ნაკვეთებზე მოწინავე აგროტექნიკის
გამოყენებას.

ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა სადგურმა მოაწყო
შემაჯამებელი გამოფენა. წარმოდგენილ ექსპონატთა გარკვეული
ნაწილი იყო სრულფასოვანი და ხარისხიანი. კონკურსში ქარგი
ექსპონატების წარმოდგენით გამოიჩინეოდნენ: აჭარის ასსრ ნორჩ-
ნატურალისტთა სადგური (დირექტორი ა. მიქელაძე), სამხრეთ ოსე-
თის ა/თ ნორჩ ნატურალისტთა საოლქო სადგური (დირექტორი
მ. თელევეგი), ლაგოდების რაიონის ორჯონიკიძის (დირექტორი
ნ. ლობჟანიძე), თბილისის 77-ე (დირექტორი გ. კობახიძე), მცხეთის

-რნის გალავნის (დირექტორი ო. მჭედლიშვილი), ხაშურის რ-ნის ქვეშეთის (დირექტორი გ. მანჩხაშვილი), მცხეთის რ-ნის მისამართის ციელის (დირექტორი ს. ლაშვაური), ქარელის რ-ნის ბრეზიტის მერეთის (დირექტორი გ. მარიამიძე), გორის რ-ნის მერეთის (დირექტორი გ. წიქარიშვილი) რკინიანი და საშუალო სკოლები.

აღსანიშნავია ლაგოდების რაიონის შრომის, ნინიგორის, ბაი-ხუბნის, აფენის, ყვარლის მე-2, ყვარლის რაიონის საბუის, ამბრო-ლაურის რაიონის ლიხეთის, სამტრედიის I-ლი, სამტრედიის რაი-ონის საჯავახოს, მელაურის, ღუშეთის რაიონის ფასანაურის, თან-დილაანთეარის, ჭილურტის, ბაზალეთის, ჭოპორტის, ლაფანაანთ-ეარის, ღუშეთის რუსული, სილნალის რაიონის ბოლებს, ნუკრია-ნის, ბოდბისხევის, წალენჯიხის რაიონის მედანის, ნაკიფუს, ჯგა-ლის; ასპინძის რაიონის რუსთავის, იდუმალის, აწყვიტის, ჭობა-რეთის, დამალის, ხიზაბავრის, ტოლოშის, ასპინძის, ახალციხის რაიონის ვალეს, თიანეთის რაიონის ჩიკურაანთგორის, თელავის რაიონის საჩიორეს ბათუმის მე-16, გარდაბნის რაიონის გლდა-ნის, გორის რაიონის ხელთუბნის, ქახვრელის, ზელდულეთის, ბებ-რუქის, ტირძნისის, აძვის, ქუთაისის მე-5, ქარელის რაიონის აბა-ნოს, დვანის, ხეობის, ძლევისჯვრის, ზღუდრის, რუისის მე-2, ავ-ლევის, ქვემოხვედურეთის, ცხინვალის სკოლა-ინტერნატის, ცხინ-ვალის რაიონის ქსუისის, ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მეუვავილეთა, ტექნიკურ მცენარეთა შემსწავლე-ლი, ნორჩ ზოოლოგთა, დაწყებითი კლასების, აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ აგროქიმიკოსთა, ნორჩ სუბტროპიკოსთა, ნორჩ მეუვავილეთა, ნორჩ მებალეთა, ნორჩ დეკორატორთა, ქ. ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა საქალაქო სად-გურის ნორჩ ნატურალისტთა წრეების მეშაობა.

მიუხედავად კონკურსისათვის შზადების პერიოდში ჩატარე-ბული ერთგვარი მუშაობისა, რესპუბლიკური კონკურსისათვის მზადებისა და ჩატარების პერიოდში მაინც ჰქონდა ადგილი ნაკლო-ვნებებს. კონკურსში რესპუბლიკის სკოლების დიდი ნაწილი არ იღებდა მონაწილეობას. კონკურსზე წარმოდგენილ ყველა ექსპო-ნატს არ ახლდა თან ცდისა და დაკვირვების დღიურები, აღწერი-ლობანა;

კონკურსში მონაწილეობა არ მიეღიათ: ყაზბეგის, ბორჯომის, წალკის, ახალქალაქის, ბოგდანოვების, ბოლნისის, მცხეტისა და ტერეთის რაიონების სეკლებსა და სეკლისგარეშე დაწესებულებებისა და სეკლისგარეშე დაწესებულებანი ქ.ჭიათურის, საჩხერის, წითელ-წყაროს, გურჯაანის, თბარეთის, კასპის, თეთრიწყაროს, ლანჩხუთის, ხობის, აბაშისა და ჩხოროწყუს რაიონების განათლების განყოფილებებმა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

I. კონკურსი „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ წარმატებით მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდეს სკოლები და სკოლისგარეშე დაწესებულებები პირველი ხარისხის დიპლომით:

ნორჩ-ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური, აჭარის ასსრ და სამხრეთ ფსეთის ა/ო ნორჩ ნატურალისტთა სადგურები; ახმეტის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი; ლაგოდეხის რაიონის ორჯონიერის, გარდაბნის რაიონის სამეცნიერო მეცნიერების საბჭოთა მეურნეობის, მცხეთის რაიონის გალავნის, მისაქციელის, მუხრანის, ქარელის რაიონის რუისის, ბრეთის, ბრეთის საბჭოთა მეურნეობის, გორის რაიონის კარალეთის, მერეთის, მეჯვრისხევის, პატარა მეჯვრისხევის, შინდისის, ძევერის, ქვეშის, ვარაბნის, ბერშუეთის, თელავის რაიონის წინანდლის, ფშავლის, რუისპირის, საგარეჯოს რაიონის გიორგიშვილინდის, მანავის მე-2, საგარეჯოს 1-ლი, მე-2, ორჯონიერის რაიონის ვახანის, ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის, ვაყის; ზესტაფონის რაიონის მე-2 სეირის, გურჯაანის რაიონის ბაქურციხის, კაჭრეთის, დუშეთის რაიონის საქრამულის, ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის, ახმეტის მე-2, ქ. თბილისის მე-10, 19-ე 77-ე, 132-ე რვაწლიანი და საშუალო სკოლების ნორჩ ნატურალისტთა წრეები.

II. დაჯილდოვდეს სკოლები და სკოლისგარეშე დაწესებულებები შეორე ხარისხის დიპლომით:

თელავის რაიონის აქურის, ვანთის, ნაფარეულის, სამტრედიის მე-3, აბაშის მე-2, ზესტაფონის რაიონის არგვეთის, დუშეთის რაიონის ჭართლის, მცხეთის რაიონის ბიწმენდის, ძალისის, წალენჯიხის რაიონის ლიის, სიღნაღის რაიონის ჯუგაანის, ლანჩხუთის რაიონის ქვიანის, ასპინძის რაიონის სარის, ნაქალაქევის,

რუსთავის მე-10, ონის რაიონის შეუბნის, ონის საბავშვო სახლის
თანამდებობის რაიონის უებოტის, ახმეტის რაიონის საქონბიანის საჭარა
ჯოს რაიონის. კაკაბუთის რვაწლიანი და საშუალო სკოლების არსების შეზღუდვების
ნატურალისტთა წრეები.

III. დაჯილდოვდნენ პირველი ხარისხის დიპლომითა და ფასიანი
საჩუქრებით (ხამი მანეთის ღირებულების დიკვირატურით)
მოხწავდები:

1. ლობუანიძე ჯუმბერ—ლაგოდეხის რაიონის ორჯონიკიძის
საშუალო სკოლა

2. ლობუანიძე გიული—ლაგოდეხის რაიონის ორჯონიკიძის
საშუალო სკოლა

3. გულბათაშვილი თამარ—მცხეთის რაიონის გალავნის სა-
შუალო სკოლა

4. ძამუნაშვილი თამარ—თელავის რაიონის წინანდლის სა-
შუალო სკოლა

5. დოლმაზაშვილი მზია—თელავის რაიონის რუისპირის სა-
შუალო სკოლა

6. ჯოველშვილი მაყვალა—ქარელის რაიონის ქვემოხვედურე-
თის მ წლიანი სკოლა

7. მანჩხაშვილი მედეა—ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის საშუა-
ლო სკოლა

8. მოხელიშვილი ნათელა—მცხეთის რაიონის მისაქციელის სა-
შუალო სკოლა

9. გელაშვილი მერაბი—მცხეთის რაიონის მისაქციელის სა-
შუალო სკოლა

10. ხუროშვილი თეიმურაზ—მცხეთის რაიონის მისაქციელის სა-
შუალო სკოლა

11. გარსევანიშვილი ნანი—გორის რაიონის შინდისის საშუ-
ალო სკოლა

12. გელაძე ნაზიბროლა—აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა
რესპ. სადგური

13. ღუმბაძე ვალერი—აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა
რესპ. სადგური

14. გორგიშველი აკაკი—გორის რაიონის მერეთის საშუალო
სკოლა

16. დარისპანაშვილი გელა—საგარეჯოს რაიონის გიორგე-
წმინდის 8 წლიანი სკოლა
17. ქველიშვილი გივი—საგარეჯოს რაიონის გიორგიშვილის
8 წლიანი სკოლა
18. ზუკავიშვილი მარიამ—საგარეჯოს რაიონის პატარძეუ-
ლის საშუალო სკოლა
19. კილასონია ლილი—ქარელის რაიონის აბისის საშუალო
სკოლა
20. ცინაძე თამარ-თერჯოლის რაიონის თავასის 8 წლიანი
სკოლა.
21. ქოჩიევი დავით—ლაგოდეხის რაიონის ორჯონიქიძის ხა-
შუალო სკოლა
22. კაველაშვილი ამირან—ლაგოდეხის რაიონის ორჯონიქი-
ძის საშუალო სკოლა
23. მაზიაშვილი სიმონ—გორის რაიონის შინდისის საშუალო
სკოლა
24. ხაბეიშვილი დავით—ბათუმის მე-16 საშუალო სკოლა
25. ჯიბუტი ტატიანა—აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა
სადგური
26. პაპუნაშვილი ნანა—აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა
სადგური
27. ციცაგი ვაჟა—გორის რაიონის ქვეშის საშუალო სკოლა
28. ზარიძე გიორგი—გორის რაიონის მერქეთის საშუალო
სკოლა
29. ჯანიაშვილი თემურ—გურჯაანის რაიონის ბაკურციხის
საშუალო სკოლა
30. ფოციტაშვილი ალექსანდრე—გურჯაანის რაიონის ბაქურ-
ციხის საშუალო სკოლა
31. აღუაშვილი ვასილ—გორის რაიონის კარალეთის საშუა-
ლო სკოლა
32. გოგიაშვილი ლეილა—გორის რაიონის კარალეთის ხა-
შუალო სკოლა
33. როველიაშვილი ვახტანგ—გორის რაიონის მეჯვრისხევის
საშუალო სკოლა
34. კოვზაშვილი თინა—გორის რაიონის მეჯვრისხევის საშუა-
ლო სკოლა
35. ჭიაბრიშვილი ცისანა—საგარეჯოს რაიონის გიორგიშვილის
საშუალო სკოლა

- საშუალო
36. მოსიძე მერი—თელავის რაიონის ფშავლის საშუალო
სკოლა
37. იჩქაიძე გულნარა—თელავის რაიონის ფშავლის სკოლა
38. ჩინადირი ნინო—მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა
39. ბრაჟული შოთა—მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა
40. ელიაშვილი გურამ—მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა
41. თათარაშვილი მარინე—მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა
42. ყურთაშვილი ელენე—მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა
43. ძერია გულო—ასპინძის საშუალო სკოლა
44. გონაქანიანი სარგის—ასპინძის რაიონის დამალის საშუალო სკოლა
45. ჩხეიძე თამაზ—ქ. თბილისის 132-ე საშუალო სკოლა
46. ცხოვრებოვი ნაირა — ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა
47. ბაზერაშვილი ნანი—გურჯაანის რაიონის კაჭრეთის საშუალო სკოლა
48. მექერიშვილი ცოცნა—ხაშურის რაიონის ვაყის საშუალო სკოლა
49. ქარქოსაშვილი ლუდმილა—მცხეთის რაიონის მუხრანის საშუალო სკოლა
50. გალსტიანი ლევან—ასპინძის რაიონის დამალის საშუალო სკოლა
51. ღოლიაშვილი ზურაბ — თიანეთის რაიონის უებოტის 8 წლიანი სკოლა
52. ცოფურიშვილი ეთერი—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბჭოთა მეურნეობის 8 წლიანი სკოლა
53. ქავთარაძე ვლადიმერ—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბჭოთა მეურნეობის 8 წლიანი სკოლა
54. ეპიტაშვილი გიორგი—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბჭოთა მეურნეობის 8 წლიანი სკოლა
55. ჭრიეკიშვილი ლეილა—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბჭოთა მეურნეობის 8 წლიანი სკოლა

56. ჯირკველიშვილი ნელი—გორის რაიონის გარიბანის საშუალო სკოლა
57. ილურიძე მერი—გორის რაიონის მეჯვრისხევის საშუალო სკოლა
58. ურიგაშვილი მერი—გორის რაიონის მეჯვრისხევის საშუალო სკოლა
59. ტლაშვაძე შავქო—გორის რაიონის ხიდისთავის საშუალო სკოლა
60. ესტატიშვილი ირინე—ახმეტის რაიონის მატნის საშუალო სკოლა
61. ამინაშვილი ვაჟა—ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური
62. იაშვილი თენგიზ—ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური
63. სიმონიანი შოთა—ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური
64. რაზმაძე ნიკოლოზ—თბილისის 81-ე საშუალო სკოლა
65. ხაჩატურიანი როზა—თბილისის 96-ე საშუალო სკოლა
66. ეროიანი გრანატ—თბილისის 95-ე საშუალო სკოლა
67. ჯეირანოვი ნანული—ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური
68. ვართანოვი ლამარა—ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური
- V. ნება დაერთოს ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკურ სადგურს წარმოდგენილი სის მიხედვით დააჯილდოოს ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის სიგელით 276 ნორჩი ნატურალისტი.
- VI. რესპუბლიკურ ქონქურსში მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმისა და ქონქურსის ორგანიზებულად ჩატარებისათვის დაჯილდოვდნენ „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამქერდე ნიშნით:
1. მგალობლიშვილი ნატალია—გარდაბნის რაიონის სამკორის მეცნიახეობის საბჭოთა მეურნეობის 8 წლიანი სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
 2. კიკონიშვილი თინათინ—გურჯაანის რაიონის ბაქურციხის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
 3. ჩხარტიშვილი მერი—ქ. თბილისის 77-ე საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

VII. დაჯილდოვდნენ პირველი ხარისხის დიპლომით
მასწავლებლები:

1. ოთიაშვილი ნატალია—საგარეჯოს რაიონის ქუთაისის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
2. ასთავიშვილი ქეთევანი—საგარეჯოს რაიონის მანავის მეორე საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
3. მახარაძე ვლადიმერ—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის მეთოდისტი
4. გორგიშვილი მერი—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის წრეების ხელმძღვანელი
5. დათუეკიშვილი ევგენია—თელავის რაიონის წინანდლის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
6. ხუცურაული მაყვალა—მცხეთის რაიონის გალავნის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
7. შუბითიძე თინათინ—ლაგოდეხის რაიონის ორველიკიძის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
8. ბუცხრიკიძე ელენე—თელავის რაიონის რუსპირის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
9. ლომიძე მარიამ—ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
10. ლომისაძე როზა—ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
11. ხევდელიძე თამარ—ქარელის რაიონის რუსის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
12. ირგმაძე მარიამ—ქარელის რაიონის აბესის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
13. ახვერდაშვილი თამარ—საგარეჯოს რაიონის გიორგიშვინიძის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
14. პარასკევაშვილი გიორგი—გორის რაიონის ბერშუეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
15. ფანოზიშვილი თამარ—საგარეჯოს რ-ნის ბირველი საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
16. ჯანიაშვილი ეთერ—გარდაბნის რ-ნის სამგორის, მეცნიერების საბჭოთა მეურნეობის 8 წლიანი სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
17. ნასყიდაშვილი ნიკოლოზ—მცხეთის რ-ნის მცხრანის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

- საშუალო სკოლის გენერაციული მასწავლებელი
18. შარაბიძე დარეჯან—მცხეთის რაიონის მისაქციელოს საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
19. შუბითიძე თამარ—ქარელის რაიონის გრეთის პეტრიულის სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
20. ხარებაშვილი ნათელა—გორის რაიონის შინდისის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
21. გამდლიშვილი სევერიან—გორის რაიონის ქვეშის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
22. გოხელეშვილი ნინო—გორის რაიონის ძევერის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
23. შატაკიშვილი ოლია—გორის რაიონის მეჯვრისხევის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
24. მთავრიშვილი ნატალია—გურჯაანის რაიონის კაჭრეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
25. ქარელი ალექსანდრე—გორის რაიონის მერეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
26. როდონაია ნინო—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის წრეების ხელმძღვანელი
27. სარალიძე კლარა—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის განყ. გამგე
28. გოგუაძე ნინო—ქ. წობილისის მე-10 საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
29. გასპარაშვილი ნაზი—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის წრეების ხელმძღვანელი
30. გაფრინდაშვილი ვარლამ—ზესტაფონის რაიონის არგვეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
31. უღენტი სევერიანი—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის განყ. გამგე
32. კალანტაროვა ემა—თბილისის მე-19 საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

VIII. დაჯილდოვდნენ მეორე ხარისხის დიპლომით მასწავლებლები:

1. კალატოზიშვილი ელენე—თელავის რ-ნის ვანთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
2. რამაზაშვილი ნინო—თელავის რ-ნის ფშავლის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

3. აბუაშვილი უუქნა—ქარელის რაიონის ბრეთის საბჭოთა
მეურნეობის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
4. კვეზერელი ივანე—საგარეჯოს რაიონის კაქაბეთის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
5. ელბაქიძე იულია—გორის რაიონის ხელთუბნის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
6. ცაბაძე ნოდარ—გორის რაიონის ხელთუბნის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
7. ზედეგნიძე ნინო—მცხეთის რაიონის მუხრანის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
8. ზამბახიძე თამარ—ქ. თბილისის 132-ე საშ. სკოლის ბიო-
ლოგიის მასწავლებელი
9. ჩხეიძე ნელი—ქ. თბილისის 132-ე საშ. სკოლის ბიოლო-
გიის მასწავლებელი
10. ხახუტაშვილი ვენერა—მცხეთის რაიონის ბიჭმენდის 8
წლიანი სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
11. ზუმბულიძე მაყვალი—გორის რ-ნის ზედულეთის საშ.
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
12. რუსიტაშვილი ელზა—გორის რაიონის ბერბუქის საშ.
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
13. ალაშვილი ანასტასია—გორის რ-ნის ძევერის საშ. სკო-
ლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
14. ტიკარაძე სევერიანი—ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის
საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
15. მარლიშვილი გუგული—გორის რაიონის აძის 8 წლიანი
სკაფლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
16. კოჭლაშვილი გელიძირა—ახმეტის რაიონის საკობიანოს
საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
17. პაპაშვილი ჯულიეტა—მცხეთის რაიონის ძალისის საშუ-
ალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
18. გოგიაშვილი თამარი—საგარეჯოს რაიონის კაქაბეთის
საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

IX. 1968 წლის I/II-დან—1969 წლის 20/X-მდე გამოცხადდეს
მე-9 რესპუბლიკური კონკურსი „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება
სკოლას“.

X. მე-9 რესპუბლიკური კონკურსის—„ნორჩ ნატურალისტთა
79

დახმარება სკოლას“ ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს სახურ-
განიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემაღებელობით:

1. ობოლაძე უშანგი საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის
რის მოადგილე (თავ-რე),

2. ლალიძე ნათელა საქართველოს ალპ ცენტრალური კო-
მიტეტის მდივანი,

3. ჯანაშვილი არჩილ – თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტე-
ტის ზოოლოგიის კათედრის გამგე, პროფესორი,

4. შენგელია გრიგოლ — საქართველოს სსრ განათლების სამი-
ნისტროს სასკოლო ინსპექტორი,

5. კვაჭაძე ა. — სასოფლო სამეურნეო ინსტიტუტის პროფესორია,

6. დარსალია ქეთევან — საქართველოს სსრ განათლების სა-
მინისტროს სასკოლო ინსპექტორი,

7. ბაქრაძე ირაკლი — საქართველოს სსრ განათლების სამი-
ნისტროს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირე-
ქტორი.

XI. მეცხრე რესპუბლიკური კონკურსის — „ნორჩ ნატურალისტ-
თა დახმარება სკოლას“ — საორგანიზაციო კომიტეტმა:

ა) უზრუნველყოს რესპუბლიკის სკოლებისა და სკოლისგარე-
შე დაწესებულებების ნორჩ ნატურალისტთა წრეები საჭირო მე-
თოდური ლიტერატურით;

ბ) კონკურსისათვის მხადების საქმეში დახმარების გასაწე-
ვად მიავლინოს სპეციალისტები ბორჯომის, ყაზბეგის, ბოლნისის,
წითელწყაროს, წალკის, ბოგდანოვკის, მესტიის, ლენტეხის, ახალ-
ქალაქის, თეთრიწყაროს, ქასპის, ხობის, აბაშისა და ჩხოროწყუ-
რაიონებში.

XII. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა,
სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების განათლების გან-
ყოფილებებმა:

ა) სკოლების ლიტერატორებს გააცნონ მერვე რესპუბლიკური
კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ — შედეგე-
ბი და მეცხრე რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების პირობები;

ბ) გამოავლინონ და შეარჩინონ საუკეთესო სკოლები, სკოლის
გარეშე დაწესებულებები, ნორჩ ნატურალისტთა წრეები და ნორჩი
ნატურალისტები სსრკ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფე-
ნაში მონაწილეობისათვის.

XIII. საშუალო და რვაწლიანი სკოლების ღირექტორებმა:

- ა) საფუძვლიანად გააცნონ მოსწავლეებს კონკურსის ჩატარების პირობები და აღმოუჩინონ მათ საჭირო დახმარება; ეს კითხვა და გამოიყენონ სასკოლო მიწის ნაკვეთები ჰუცუმუსუ ხალი კუთხეები.
- ბ) სანიმუშოდ მოაწყონ სასკოლო მიწის ნაკვეთები ჰუცუმუსუ ხალი კუთხეები.

XIV. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა, სადგურმა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქისა და ქალაქ ქუთაისის საქალაქო ნორჩ ნატურალისტთა სადგურებმა, პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეებმა და სახლებმა განათლების ორგანოებთან ერთად პერიოდულად შეამოწმონ აღგილებზე კონკურსისათვისმ ზაღების მიმღინარეობა.

XV. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (ამხ. ს. არველაძე) ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურ სადგურს კონკურსისათვის გამოუყოს 800 კგ. ქალალდი და სხვა საჭირო მასალები.

XVI. გაზეთ „სახალხო განათლების“ და ჟურნალი „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა სისტემიატურად გააშუქონ კონკურსის მიმღინარეობის შესახებ საკითხები.

XVII. განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ თვალყური აღევნოს და კონტროლი გაუწიოს კონკურსის მომზადებისა და ჩატარების საქმეს.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშეარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
 გისა და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტე-
 ტის ბიუროს მრთობლივი

ჩ ე რ გ ე ნ ი ღ ე ბ ე

1968 წლის 9 თებერვალი

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავი-
 საღმი მიძღვნილი ბავშვთა ტექნიკური შემოქმედების რესპუბ-
 ლიკური დათვალიერების შედეგებისა და მე-17 რესპუბლიკური
 კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ ჩატარების
 შესახებ

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლის-
 თავისაღმი მიძღვნილი ბავშვთა ტექნიკური შემოქმედების საკავ-
 შირო დათვალიერებაში სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებუ-
 ლებების მონაწილეობამ ხელი შეუწყო სკოლებში ტექნიკური წრე-
 ების მუშაობის გაუმჯობესებას. დათვალიერების პერიოდში ნორჩი
 ტექნიკოსების მიერ დამზადდა თვითნაკვეთი ხელსაწყოები, მოდე-
 ლები, რომელთა დიდი ნაწილი გამოყენებულია სკოლებში, რო-
 გორც დიდაქტიკური მასალა.

აღვილებზე მოწყობილ სარაიონო, საქალაქო და საოლქო გა-
 მოფენებზე წარმოდგენილ თვითნაკვეთობებიდან შერჩეულ იქნა და
 გამოიგზავნა ქ. თბილისში 1000-ზე მეტი სხვადასხვა სახის თვალ-
 საჩინო ხელსაწყო და დიდაქტიკური მასალა.

რესპუბლიკურ გამოფენაზე კარგად შესრულებული ხელსა-
 წყოები, მოდელები და აპარატები წარმოადგინეს: აფხაზეთისა და
 აჭარის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის; ქ. ქ. თბი-
 ლისის, რუსთავის, ქუთაისის, ფოთის, გორის, გარდაბნის, თელა-
 ვის, სამტრედიის რაიონებისა და ქალაქების სკოლებმა და სკოლის-
 გარეშე დაწესებულებებმა. რესპუბლიკური გამოფენა მოკლე ხნის
 განმავლობაში დათვალიერა 60000-ზე მეტმა კაცმა.

გამოფენაზე წარმოდგენილი მასალებიდან შეირჩა და გამოფენაზე გავნა ქ. მოსწოვში სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მხრივათ თა გამოფენაზე ნორჩ ტექნიკოსთა და ნატურალისტთა შემცვევების, ნისათვის 26 მოსწავლის 51 ექსპონატი. სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის კომიტეტის მიერ გამოფენის ნორჩი მონაწილის ბრინჯაოს მედლით დაჯილდოებულია 14 ნორჩი ტექნიკოსი და 2 ხელმძღვანელი. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური დაჯილდოებულია პირველი ხარისხის დიპლომით, ხოლო 3 სკოლისგარეშე დაწესებულება და 1 სკოლა მესამე ხარისხის დიპლომით.

მიუხედავად დათვალიერების პერიოდში ჩატარებული მუშაობისა, სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაობაში გამომედავნდა სერიოზული ხასიათის ნაკლოვანებები. ექსპონატების გარჩევული ნაწილი ვერ აკმაყოფილებდა დათვალიერების პირობებს, ამის გამო, დიდი ნაწილი ექსპონატებისა დაწუნებული იქნა მიმღები კომისიის მიერ. დაწუნებული იყო მახარაძის სკოლებიდან 5 ექსპონატი, ჭიათურიდან—7, ორჯონიქიძიდან—6, გურჯაანიდან—6, ქუთაისიდან—49 და სხვ.

კონკურსში არ მიუღია მონაწილეობა ყაზბეგის, ღმანისის, ბოლნისის, ზუგდიდის, ლაგოდეხის, ლანჩხუთის, სიღნალის, წითელწყაროს, ჩხოროწყუს რაიონების სკოლებსა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებს. გარკვეული ნაკლი წრეების მუშაობაში შეინიშნება აგრეთვე იმის გამოც, რომ ნორჩ ტექნიკოსთა წრეები და სკოლის-გარეშე დაწესებულებები სასწავლო მასალების დიდ ნაკლებობას განიცდიან.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ბიურო ადგენენ:

1. დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილ ბავშვთა ტექნიკური შემოქმედების დათვალიერებაში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ დაწესებულებები და წრეები:

ა) 1-ლი ხარისხის დიპლომით:

ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური

ქ. თბილისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგური

ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის რადიოლაბორატორია

ს/ოსეთის ავტონომიური ოლქის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგური.

ბ) მე-II ხარისხის დიპლომით:

ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის აქადემიური დელო წრე

ქ. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის გემთ-სამოდელო წრე

ქ. თბილისის 38-ე საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

ქ. ბათუმის მე-18 საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის რადიოტექ-ნიკური და გემთსამოდელო წრეები.

ქ. თბილისის 44-ე საშუალო სკოლის ქიმიის წრე

ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლის ქიმიის წრე

ქ. სამტრედიის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის რა-დიო წრე

აჭარის ასსრ ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის რადიო წრე.

ქ. თბილისის 1-ლი საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე.

გ) მე-III ხარისხის დიპლომით:

ქ. ქუთაისის 32-ე საშუალო სკოლის ფიზიკის წრე

სოხუმის რაიონის ეშერის საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

ქ. სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

ქ. ბათუმის მე-2 საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

ორჯონიქიძის რაიონის ვახანის საშუალო სკოლის ტექნიკუ-რი წრე

ქ. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის ავტო-მატიკის წრე

ქ. ფოთის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის რა-დიო წრე

სამხრეთ ოსეთის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის რა-დიო წრე

ქ. სოხუმის მე-4 საშუალო სკოლის ნორჩ ტექნიკოსთა წრე

ქ. თბილისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის სა-ტრანსპორტო წრე

ხაშურის რაიონის სურამის მე-3 საშუალო სკოლის ტექნი-კური წრე.

ხაშურის რაიონის სურამის 1-ლი საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე
ქ. რუსთავის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის საარა-
ქიტექტორო წრე
ქ. ბათუმის მე-7 საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ავტომო-
ლელისტთა წრე
ქ. თბილისის 37-ე საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

ა) პირველი პრემიით (20 მანეთის ფახიანი საჩუქრითა და
1-ლი ხარისხის დიპლომით) დაჯილდოვდნენ მოხსენები:

1. ა) ხესკივაძე ანატოლი—ქ. თბილისის მე-20 საშუალო
სკოლა, X კლასი

ბ) ქორენევიჩი დიმიტრი—ქ. თბილისის მე-13 საშუალო სკო-
ლა, X კლასი

2. სომხიშვილი სპარტაკ—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკო-
ლა, IX კლასი

3. ქებურია გენადი—ქ. თბილისის 116-ე საშუალო სკოლა,
IX კლასი

4. ა) ბაშარული როინ—ქ. ცხინვალის 1-ლი საშუალო სკოლა,
VII კლასი

ბ) გრიქუროვი ივანე—ქ. ცხინვალის მე-6 საშუალო სკოლა,
X კლასი

5) ტიტიაევი ვალენტინი—გარდაბნის რაიონის კოჯირის სკო-
ლა-ინტერნატი, X კლასი

ბ) მეორე პრემიით (12 მანეთის ფახიანი საჩუქრითა და მე-II
ხარისხის დიპლომით) დაჯილდოვდნენ:

1. სიჭინავა ავთანდილ—ქ. სოხუმის მე-17 საშუალო სკოლა,
IX კლასი

2. ა) ფუტკარაძე ელგუჯა—ქ. რუსთავის მე-14 საშუალო
სკოლა, IX კლასი

ბ) გარასიანი ვლადიმერ—ქ. რუსთავის მე-5 საშუალო სკოლა,
IX კლასი

3. გელაშვილი მერაბ—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა,
IX კლასი

4. ა) ელიბაშვილი მერაბ—გარდაბნის რაიონის გლდანის სა-
შუალო სკოლა, IX კლასი

ბ) წამალაშვილი ალექსანდრე—გარდაბნის რაიონის გლდანის
საშუალო სკოლა, IX კლასი

5. ჯიჯეიშვილი დავით—ქ. თბილისის მე-18 საშუალო სკოლა, IX კლასი
6. ვიონევი ჩერმენი—ქ. ცხინვალის სკოლა-ინტერნატი სამარგალო-შაველის კლასი
7. მოისეევი გრიგოლ—ქ. თბილისის მე-20 საშუალო სკოლა, IX კლასი
8. ა) მიაზოვი ევგენი—ქ. ტყვარჩელის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) ბუდარინი ვიქტორ—ტყვარჩელის მე-3 საშუალო სკოლა, X კლასი
9. ლეჟავა ზურაბ—სამტრედის მე-2 საშუალო სკოლა, X კლასი
10. ფილიევი გივი—გარდაბნის რაიონის კოვერის სკოლა-ინტერნატი, VI კლასი
- გ) მესამე პრესით (10 მანეთის ფასიანი საჩუქრითა და მე-III ხარისხის დიპლომით) დაჯილდოვდნენ:
- 1. ა) მიტნიკი ლარისა—ქ. ბათუმის მე-18 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) ასკაროვა ვიოლეტა—ქ. ბათუმის მე-18 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 - 2. კვინიკაძე ვალერი—ქ. სოხუმის მე-17 საშუალო სკოლა, IX კლასი
 - 3. ა) შიხნაზაროვი ოლეგი—ქ. თბილისის 49-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) შახნაზაროვი იგორი—ქ. თბილისის 49-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
 - 4. ა) შუკაი ალექსანდრე—ქარელის რაიონის აგარის საშუალო სკოლა, IX კლასი
ბ) სედოვი გენადი—ქარელის რაიონის აგარის საშუალო სკოლა IX კლასი
 - გ) მათიაშვილი თეიმურაზ—ქარელის რაიონის აგარის საშუალო სკოლა, IX კლასი
 - 5. ა) ლეჟავა რეზო—გალის რაიონის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
ბ) კაკაბაძე მალხაზ—გალის რაიონის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი

6. а) ხუხუნაშვილი ვლადიმერ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო
სკოლა, IX კლასი
- ბ) იაილოიანი აკოფ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, გამარჯვებულის კლასი
7. ივანოვი გიორგი—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VII კლასი
8. ცომაია ვახტანგ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
9. წითლანაძე ანზორ—ქ. თბილისის 1-ლი გახანგრძლივებული საშუალო სკოლა, VIII კლასი
10. ჩიქოვანი ვარლამი—ქ. ფოთის მე-5 საშუალო სკოლა, V კლასი
11. ბოგდანოვი ალექსანდრე—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VII კლასი
12. უკოლოვი პეტრე—ქ. თბილისის 50-ე საშუალო სკოლა, VII კლასი.
13. ა) ტაშჩიანი სერგო—ქ. ბათუმის მე-12 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) ბოიჩენკო იური—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- გ) აროიანი ალბერტ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
14. სახოვია ვახტანგ—ქ. თბილისის 85-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
15. ოთაროვი ალექსი—თელავის მე-5 საშუალო სკოლა, IX კლასი
16. მელნიკოვი იური—ქ. ბათუმის მე-5 საშუალო სკოლა, V კლასი
17. ა) განუსენკო გრიგოლ—ქ. სოხუმის მე-4 საშუალო სკოლა, X კლასი
- ბ) მარგუნი ვალერ—ქ. სოხუმის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი
18. უორუოლიანი ლემურ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი
19. მაკარაძე ილექსანდრე—შუახევის რაიონის ოლადაურის საშუალო სკოლა, IX კლასი

20. პოლოსოვი იგორ—ქ. თბილისის 44-ე საშუალო სკოლა,

X კლასი

21. ა) ლეფსვერიძე მირიან—ახმეტის რაიონის 1-ლი ექსკურსია, გამართდება სკოლა, X კლასი

ბ) გაგუნაშვილი უშანგი—ახმეტის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

22. ლეჭავა ავთანდილ—ქ. ქუთაისის 32-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი

23. უორჟოლიანი გოჩა—ქ. ქუთაისის მე-5 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

24. ხიშტოვანი ელგუჯა—ქ. ქუთაისის მე-19 საშუალო სკოლა, VII კლასი

25. მამელოვი ნაგი—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი

26. ზაზუნიშვილი ნიკოლოზ—გარდაბნის რაიონის მარტყოფის საშუალო სკოლა, IX კლასი

27. როსტომაშვილი როსტომ—საგარეჯოს 1-ლი საშუალო სკოლა, VII კლასი

დ) სიგელებით:

1. ქ. ბათუმის მე-7 საშუალო სკოლის ქიმიის წრე

2. ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ავტო-მოდელისტთა წრე

3. ქ. თბილისის 37-ე საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

4. ბალალაევი ანატოლი—ქ. ბათუმის მე-20 საშუალო სკო-ლა, X კლასი

5. ქვირია თამაზ—ქ. თბილისის მე-7 საშუალო სკოლა, X კლასი

6. ა) შეიქინი ოლეგ—ქ. ბათუმის მე-8 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

ბ) აკოფოვი რაფაელ—ქ. ბათუმის მე-8 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

7. ბალაქშინ ნიკოლოზ—ქ. სოხუმის მე-2 საშუალო სკოლა, VII კლასი

8. ა) ჯლირაძე ქიშგარდი—ქ. გორის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი

ბ) შატაკიშვილი თამაზ—ქ. გორის მე-4 საშუალო სკოლა,

VIII კლასი

გ) ბინიაშვილი ავთანდილ—ქ. გორის მე-4 საშუალო სკოლა

VII კლასი

9. ჩიქაშვა თეიმურაზ—სამტრედიის მე-2 საშუალო სკოლა,

IX კლასი

10. მუმლაური ზაურ—ქ. თბილისის მე-18 საშუალო სკოლა,

VIII კლასი

11. კემულარია ვახტანგ—ქ. ფოთის მე-2 საშუალო სკოლა,

VIII კლასი

12. ტაბუევი გიორგი—ქ. ცხინვალის სკოლა-ინტერნატი,

VIII კლასი

13. ა) კომაროვსკი ალექსანდრე—ქ. ბათუმის მე-13 საშუალო სკოლა, IX კლასი

ბ) იაკოვლევი ვლადიმერ—ქ. ბათუმის მე-13 საშუალო სკო-

ლა, IX კლასი

14. ა) ყურშუბაძე ნუგზარ—ქობულეთის რაიონის ჩაისუბნის

სკოლა-ინტერნატი, VII კლასი

ბ) კინწურაშვილი ამირან—ქობულეთის რაიონის ჩაისუბნის

სკოლა-ინტერნატი, VII კლასი

15. ა) ჩიტაია ნუგზარ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა,

XIII კლასი

ბ) ფარცხალაძე ვახტანგ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკო-

ლა, VIII კლასი

გ) კუხიანიძე აკაკი—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა,

VIII კლასი

16. ვარსემაშვილი რეზო—ქ. თბილისის 29-ე საშუალო სკო-

ლა, VIII კლასი

17. ა) ბორვიჩენჯო ვლადიმერ—ქ. სოხუმის მე-17 საშუალო სკო-

ლა, IX კლასი

ბ) ბელიცე იური—ქ. სოხუმის მე-17 საშუალო სკოლა, IX

კლასი

18. ანანოვი იგორ—ქ. თბილისის 37-ე საშუალო სკოლა, IX

კლასი

19. სარუხანოვი თენგიზ—ქ. თბილისის მე-60 საშუალო სკო-

ლა, X კლასი

20. ფხალაძე გია—ქ. თბილისის 136-ე ექსპერიმენტალურო
საშუალო სკოლა, VII კლასი
21. ა) გაგუა თამაზ—ქ. ბათუმის მე-14 საშუალო განათლებისა
VII კლასი
ბ) გორდაძე თამაზ—ქ. ბათუმის მე-14 საშუალო სკოლა,
- VII კლასი
22. ა) ვახტანგაძე ია—ქ. ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლა,
ბ) ქოპალიანი ჯონი—ქ. ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლა
გ) ფიჩხაძე დანიელ—ქ. ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლა
23. ა) აბრამიანი გარი—ქ. თბილისის 104-ე საშუალო სკო-
ლა, VIII კლასი
ბ) სააკიანი სერგო—ქ. თბილისის 104-ე საშუალო სკოლა,
- VIII კლასი
- გ) ავეტისანი მუშელ—ქ. თბილისის 104-ე საშუალო სკოლა,
- VII კლასი
24. ა) აბგარიანი ვლადიმერ—ქ. თბილისის 104-ე საშუალო
სკოლა, VI კლასი
ბ) მკირტიხიანი სურიქ—ქ. თბილისის 104-ე საშუალო სკო-
ლა, VI კლასი
25. ა) ნაღირაძე სერგო—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების
საშუალო სკოლა, X კლასი
ბ) ორველაშვილი ლომენტი—გარდაბნის რაიონის გამარჯვე-
ბის საშუალო სკოლა, X კლასი
26. მურმანიშვილი გიორგი—გარდაბნის რაიონის გამარჯვე-
ბის საშუალო სკოლა, X კლასი
27. დიატიანი ბ. ვ.—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა,
X კლასი
28. ა) იობიძე ავთანდილ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკო-
ლა, IX კლასი
ბ) ნუცუბიძე ვაჟა—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, IX
კლასი
გ) გოგოლაძე ვალი—ქ. თბილისის 38-ე საშუალო სკოლა,
X კლასი
29. ა) სიმონიანი ნიკოლოზ—ქ. თბილისის 38-ე საშუალო
სკოლა, X კლასი
ბ) გრიგორიანი ოთარ—ქ. თბილისის 38-ე საშუალო სკოლა,
X კლასი
30. ა) კერვალიძე თემურ—ქ. თბილისის 44-ე საშუალო სკო-
ლა, IX კლასი

- 8) გრიშაშვილი ალა—ქ. ობილისის 44-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 9) მგელაძე ბორის—ქ. ობილისის 44-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
31. ა) ლაპტევი ვიქტორ — ქ. ქუთაისის მე-13 საშუალო სკოლა, X კლასი
- ბ) გოლოსი ალექსანდრე—ქ. ქუთაისის მე-13 საშუალო სკოლა, X კლასი
32. ა) გოგოლაძე შენგელი—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, IX კლასი
- ბ) მახათაძე ნუგზარი—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, IX კლასი
33. ქატიბაშვილი სოსო—ქ. ობილისის მე-60 საშუალო სკოლა, X კლასი
34. პირონიანი დიმიტრი—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VII კლასი
35. ბაქანიძე რომან—მახარაძის რაიონის მერიის საშუალო სკოლა, VII კლასი
36. ა) იაკოვლევი ვლადიმერ—ქ. ბათუმის მე-13 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- ბ) ვინოგრაძესკი პეტრე—ქ. ბათუმის მე-13 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- გ) გურგენიძე გენადი—ქ. ბათუმის მე-13 საშუალო სკოლა, IX კლასი
37. ა) გაბუნია თინათინ—ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) რიგამაძე თამარ—ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
38. ა) ცელიუქოვი ნიკოლოზ—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბავშვო სახლი, VI კლასი
- ბ) პივინი პეტრე—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბავშვო სახლი, VI კლასი
- გ) ნიანკინი იური—გარდაბნის რაიონის სამგორის საბავშვო სახლი, VI კლასი
39. ქიტიაშვილი ნინელი—ახმეტის რაიონის აწყურის საშუალო სკოლა, IX კლასი

40. გიგაური თამილა—ახმეტის რაიონის აწყურის საშუალო
სკოლა, IX კლასი
41. ქახოვეილი ნელი—ახმეტის რაიონის აწყურის საშუალო
სკოლა, IX კლასი
42. ბაშინურიძე ელენე—ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის
საშუალო სკოლა, VII კლასი
43. ელანიძე მზია—ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის საშუა-
ლო სკოლა, V კლასი
44. ჭოლიერიძე ნათელა—ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის
საშუალო სკოლა, VIII კლასი
45. იმედიძე ციცინო—ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის სა-
შუალო სკოლა, VIII კლასი
46. ლუხუმაიძე ეთერი—ახმეტის რაიონის ზემო ალვანის სა-
შუალო სკოლა, VIII კლასი,
47. აშაძე ელისო—ახმეტის რაიონის ზემო ალვანის საშუალო
სკოლა, VII კლასი
48. აქიმიძე ელისო—ახმეტის რაიონის ზემო ალვანის საშუა-
ლო სკოლა, IX კლასი
49. დანელაშვილი ელენე—ახმეტის რაიონის ზემო ალვანის
საშუალო სკოლა, IX კლასი
50. ქავთარაშვილი მაიდატ—ახმეტის რაიონის დუისის საშუ-
ალო სკოლა, IX კლასი
51. გუმაშვილი გულნარა—ახმეტის რაიონის დუისის საშუა-
ლო სკოლა, VIII კლასი
52. ბალაკაშვილი ეთერი—ახმეტის რაიონის დუისის საშუა-
ლო სკოლა, VIII კლასი
53. მარგოშვილი ელენე—ახმეტის რაიონის დუისის საშუალო
სკოლა, VII კლასი
54. ბალაკაშვილი უენია—ახმეტის რაიონის დუისის საშუალო
სკოლა, VIII კლასი
55. წიკლაური ზაქარია—ახმეტის მე-2 საშუალო სკოლა, VII
კლასი
56. ხაჭაპურიძე იური—გარდაბნის რაიონის სამგორის სა-
შუალო სკოლა, VIII კლასი
57. ფლიონაშვილი გიორგი—გარდაბნის რაიონის სამგორის
საშუალო სკოლა, V კლასი

58. გიგოჭური ბეჟანი—გარდაბნის რაიონის სამგორის საშუალო სკოლა, V კლასი
59. კეუერაშვილი გიორგი—გარდაბნის რაიონის სამგორის საშუალო სკოლა, VI კლასი
60. ხუციშვილი გიორგი—გარდაბნის რაიონის სამგორის საშუალო სკოლა, VI კლასი

2. კონკურსის ჩატარების ხაქმეში აქტიური მონაწილეობისათვის
დაჯილდოვდნენ ხიგელებით სკოლისა და სკოლისგარეშე
დაწესებულებათა მუშაკები:

1. რატიანი ოთარ—გარდაბნის რაიონის კოჯორის სკოლა-ინ-ტერნატის ხელმარჯვეთა წრის ხელმძღვანელი
2. ნესტეროვი ნიკოლოზ—გარდაბნის რაიონის კოჯორის სკოლა-ინ-ტერნატის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
3. ჯიშვარიანი გენო—ქ. ქუთაისის ნორჩი ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის გემთმოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი
4. არენშტალდი არტურ—ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოწავლეთა სასახლის გემთმოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი
5. ბიტივი ნიკოლოზ—ს/ოსეთის ა/მ ნორჩი ტექნიკოსთა სადგურის ავტომატიკის წრის ხელმძღვანელი
6. ცოტაძე კონტსანტინე—ნორჩი ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის რადიოწრის ხელმძღვანელი
7. ივანოვი ვლადისლავ—ქ. ბათუმის მე-8 საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელი
8. არტამონოვი სერგო—სამხრეთ ოსეთის ა/მ ნორჩი ტექნიკოსთა სადგურის ფიზიკა-ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
9. ბოგდანოვი ანდრო—აჭარის ასსრ ნორჩი ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის რადიოწრის ხელმძღვანელი
10. ზარიცვი ვასილ—სამტრედიის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის რადიოწრის ხელმძღვანელი
11. ხარლაბოვა ირინა—ქ. თბილისის 44-ე საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი
12. ფარულავა ნათელა—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი
13. ბალათურია გიორგი—ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ავიასამოდელო წრის ხელმძღვანელი

14. გურგენიძე ვენერა—ქ. ბათუმის მე-2 საშუალო სკოლას
მასწავლებელი
15. ტაბიძე რევაზ—ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლის
სასახლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
16. ხიდირბეგიშვილი ილია—ხაშურის რაიონის სურამის მე-3
საშუალო სკოლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
17. ხაჩიონი რობერტ—გარდაბნის რაიონის სამგორის სა-
ბავშვი სახლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
18. საფაროვი გრიგოლ—თელავის პიონერთა და მოსწავლე-
თა სახლის მეჩუქურთმეთა წრის ხელმძღვანელი
19. ბალდაძე ალექსანდრე—სამტრედიის რუსული საშუალო
სკოლის ელექტროტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
20. არევაძე ალექსანდრე—ორჯონიკიძის რაიონის ვახანის
საშუალო სკოლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი
21. კიქნაძე ზაურ—ქ. გორის ნორჩი ტექნიკოსთა საქალაქო
სადგურის ავტომატიკის წრის ხელმძღვანელი

3. 1968 წლის ოქტომბერში ჩატარდეს ლენინური კომკავ-
შირის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი მე-17 რესპუბლიკური კონ-
კურსი „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“

4. მე-17 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—
სამშობლოს“ ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს საორგანიზაციო
კომიტეტი შემადგენლობით:

1. ბერიაზვილი ირაკლი—საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრის მოადგილე, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე

2. ლალიძე ნათელა—საქართველოს ალკა ცენტრალური კო-
მიტეტის მდივანი, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის
მოადგილე

3. ნინუა ჯემალი—საქართველოს ალკა ცენტრალური კომი-
ტეტის სასკოლო განყოფილების გამგის მოადგილე

4. ჩხიფაძე აკაკი—ქ. თბილისის განათლების განყოფილების
გამგის მოადგილე

5. მახარაძე ვახტანგი—საქართველოს ალკა თბილისის კომი-
ტეტის მდივანი

6. არველაძე სიმონ—საქართველოს სსრ განათლების სამი-
ნისტროს მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველოს
უფროსი

7. ეპიტაშვილი გიორგი—ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორი
8. ტონია სერგო—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს როს სასკოლო ინსპექტორი
9. დარსალია ქეთევან—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი
10. თვალი ლუდმილა—განათლების, უმაღლესი სკოლებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაქთა პროფესიონალის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის მდივანი
11. კვარაცხელია ჯუანშერ—ქ. თბილისის ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის დირექტორი
12. კობარიძე გრიგოლ—ქ. თბილისის 77-ე საშუალო სკოლის დირექტორი
13. კვიმსაძე ვიქტორ—რესპუბლიკის დამსახურებული მასწავლებელი
14. ჯაფარიძე ნიკოლოზ—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის შეთანადისტი
15. სანაძე გრიგოლ—პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო საკვლევი ინსტიტუტის მათემატიკისა და ფიზიკის სექტორის უფროსი მეცნიერ მუშაკი.
5. მე-17 რესპუბლიკური კონკურსის ჩამტარებელმა საორგანიზაციო კომიტეტმა გეგმიანად უხელმძღვანელოს კონკურსის ჩატარებას, პერიოდულად შეამოწმოს აღგილებზე კონკურსის მიმღინარეობა და აღმოუჩინოს საჭირო დახმარება.
6. დაევალოს ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორს ამნ. გ. ეპიტაშვილს:
- ა) 1968 წლის ნოემბერში ჩატაროს 4—დღიანი ნორჩ ტექნიკოსთა მესამე რესპუბლიკური შეკრება.
- ბ) ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის კოლექტივის მეშვეობით კონკურსის ჩატარების საქმეში გაუწიოს საჭირო დახმარება და კონსულტაცია ფიზიკის, ქიმიისა და სხვა საგნების მასწავლებლებსა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებათა ხელმძღვანელებს;
- გ) კონკურსისათვის თვალსაჩინო—იარაღებისა და სხვადასხვა თვითნაკეთობათა დასამზადებლად სადგურის სპეციალისტების ამ საქმეში ჩაბმით შეადგინოს საორგენტაციო თემატიკა და რაიონები უზრუნველყოს საჭირო მასალებით;

დ) აღმოუჩინოს ქმედითი დახმარება ხელსაწყო-იარაღების
შიპლიოთეკით ქ. თბილისის სკოლების ტექნიკურ წრეებს;
ე) მიავლინოს სპეციალისტები ქალაქებსა და რაიონებში
კონკურსისათვის მზადების საქმეში სკოლებისათვის დახმარების
აღმოსაჩენად.

7. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მი-
ნისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების გა-
ნათლების განყოფილებათა გამგეებს და საქართველოს ალპ საოლ-
ქო, საქალაქო და სარაიონო კომიტეტების მდივნებს:

ა) ფართოდ გააცნონ სკოლებს ბავშვთა ტექნიკური შემოქ-
მედების რესპუბლიკური დათვალიერების შედეგები და მე-17 რეს-
პუბლიკური „კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ ჩა-
ტარების პირობები,

ბ) იხელმძღვანელონ კონკურსის ჩატარებისათვის არსებული
დებულებით „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“;

გ) მასწავლებელთა თათბირზე განიხილონ საკითხი კონკურ-
სის ჩატარების შესახებ;

დ) დებულების თანახმად შექმნან კონკურსის ჩატარების ხელ-
შემწყობი ქომისიები;

ე) ჩამოაყალიბონ (საღაც დღემდე არ არის) ტექნიკური ხა-
სიათის წრეები.

8. კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შემაჯამე-
ბელი სარაიონო, საქალაქო და საოლქო მნიშვნელობის გამოფენე-
ბი მოეწყოს ა/წლის 20° პპრილიდან 15 ივნისამდე, ხოლო რესპუბ-
ლიკური გამოფენა მიძღვნილი ალპ 50 წლისთავისადმი, მოეწყოს
1968 წლის ოქტომბერში, ქ. თბილისში.

9. დაევალოს ქ. თბილისისა და ქ. ქუთაისის პიონერთა და
მოსწავლეთა სასახლეების, ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო და საქალა-
ქო საღვურებისა და პიონერთა და მოსწავლეთა სახლების დირექ-
ტორებს, ფართოდ გაშალონ კონკურსისათვის მოსამზადებელი მუ-
ჭორებს და ტექნიკური წრეების საქმიანობა მჟიდროდ დაუკავშირონ
კონკურსის ამოცანებს.

10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-
საფინანსო სამმართველომ (ი. კვაჭაძე) გაითვალისწინოს ნორჩ
ტექნიკოსთა ცენტრალური საღვურის 1968 წლის ბიუჯეტში კონ-
კურსის ჩატარებისა და ნორჩ ტექნიკოსთა მესამე რესპუბლიკური
შეკრებისათვის საჭირო თანხა.

11. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგე-
ბისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (ს. არველაძე):

ა) კონკურსის საჭიროებისათვის გამოუყოს ნორჩ ტექნიკის
თა ცენტრალურ სადგურს 500 კილოგრამი საბეჭდი ქაღალდი;

ბ) უზრუნველყოს საორგანიზაციო კომიტეტის გადაწყვეტილების
შესაბამისად კონკურსში გამარჯვებულ მოსწავლეთათვის.
საჭირო რაოდენობისა და სახეობის ჯილდოების შეძენა;

გ) საორგანიზაციო კომიტეტის მოთხოვნათა საფუძველზე გა-
მოუყოს ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო და საოლქო სადგურებს ტექ-
ნიკური წრეების ნორმალური მუშაობისათვის აუცილებელი მასა-
ლები.

12. დაევალოთ გაზეთების „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მო-
ლოდიოჟ გრუზიის“, „ნორჩი ლენინელის“, „სახალხო განათლე-
ბის“, უურნალების: „სკოლა და ცხოვრების“, „პიონერის“ და სა-
ზაშვილ რადიო და ტელეგადაცემათა რედაქციებს პერიოდულად
გააშუქონ კონკურსის მიმღინარეობის საკითხები.

13. დაევალოთ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სკოლების სამმართველოსა და საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის სასკოლო განყოფილებას უხელმძღვანელონ კონკურსის
მშადებისა და ჩატარების საქმეს.

საქართველოს ალკა ცენტრალური საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

რ. მეტრეველი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1968 წ.
12 თებერვლის ბრძანება № 110

ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩატარების
ლონისძიებათა შესახებ

ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის წარმა-
ტებით ჩატარების უზრუნველსაყოფად, ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩა-
ტარება ღაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტს.

2. ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის მე-2
ტური (რაიონული, საქალაქო) ჩატარდეს მ/წლის 3 მარტს, ხოლო
რესპუბლიკური — 21 აპრილს.

3. ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ხელმ-
ძღვანელობისათვის დამტკიცდეს საორგანიზაციო კომიტეტი შემ-
დეგი შემადგენლობით:

1. ნანობაშვილი ელენე—ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი,

2. ზახაშვილი თამარ—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტი-
ტუტის დირექტორი,

3. ფირცხალავა ნოე—ქ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტის ქიმიის ფაკულტეტის დეკანი,

4. ლალიძე ნათელა—საქართველოს ალკდ ცენტრალური კო-
მიტეტის მდივანი,

5. თალაქვაძე გერმანე—ქ. თბილისის სახელმწიფო უნივერ-
სიტეტის არაორგანული ქიმიის კათედრის დოცენტი,

6. ჩხიფვაძე აკაკი—ქ. თბილისის განათლების განყოფილების
გამგე,

7. ჯაფარიძე ნიკოლოზ—მასწავლებელთა დახელოვნების ინს-
ტიტუტის მეთოდისტი,

8. რატიანი დავით—ქ. თბილისის პედაგინიტის ქიმიის სექ-
ციის გამგე,

9. კიდვიძე ბესარიონ—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტრუმენტის ქიმიის მეთოდური კაბინეტის გამგე,
10. დარსალია ქეთევან—საქართველოს სსრ განათლებისა და კულტურის მინისტროს სასკოლო ინსპექტორი,
11. ცაგარევშვილი შალვა—პედაგოგიკის სამეცნიერო—საკულტურო ინსტიტუტის შრომითი პოლიტექნიკური სექტორის გამგე
12. შონია ანტონინა—განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი;
13. უნგიაძე კლარა—ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ქიმიის ლაბორატორიის გამგე,
14. ტუსკია ქეთევან—ქ. თბილისის 42-ე საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი,
15. დემეტრაძე ქეთევან—პედაგოგიკის სამეცნიერო საკულტურო ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომელი,
16. იმნაძე თამარ—ქ. თბილისის 53-ე საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი,
17. რობიტაშვილი თამარ—ქ. თბილისის 29-ე საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი.
4. ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩატარებელმა საორგანიზაციო კომიტეტმა:
- ა) უხელმძღვანელოს ოლიმპიადის ჩატარებას და პერიოდულად განიხილოს ოლიმპიადისათვის მზადებისა და ჩატარების საკითხები;
 - ბ) დროულად ჩატაროს მოსამზადებელი მუშაობა იმისათვის, რათა რაიონები უზრუნველყოს საჭირო მეთოდური მასალებითა და საოლიმპიადო ამოცანებით;
 - გ) კონსულტაცია გაუწიოს ქიმიის მასწავლებლებსა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების ხელმძღვანელებს ოლიმპიადის ჩატარების საკითხებზე.
5. ნორჩ ქიმიკოსთა ოლიმპიადასთან დაკავშირებით (საორგანიზაციო, სასწავლო, კამივლინებო, სასტამბო) სახსრების ხარჯების ნება დაერთოს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტს.
6. ნორჩ ქიმიკოსთა რესპუბლიკური ოლიმპიადის დებულება დამტკიცდეს.
7. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგებმა:
- ა) აღგილებზე გამოყონ ოლიმპიადის ჩატარებელი კომიტეტები;
 - ბ) აღგილებზე ნორჩ ქიმიკოსთა მე-2 დასწრებული ტურის

ორგანიზებულად ჩატარების პასუხისმგებლობა დაეკისროს რაოგ-
ნის, ქალაქის განათლების განყოფილებებს.

8. მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველოს
(ამ. ს. არველაძე): გამოუყოს მასწავლებელთა დახელოვნების ინს-
ტიტუტს ოლიმპიადის საჭიროებისათვის 300 კგ. ქაღალდი.

9. სკოლების სამმართველომ თვალყური აღევნოს ამ ბრძა-
ნების შესრულებას.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ცორჩ კიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკურ ოლიმპიადას, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ბაზაზე, ატარებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური და თბილისის პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტების მონაწილეობით.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

1. ნორჩ ქიმიკოსთა 21-ე რესპუბლიკურ ოლიმპიადას, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ბაზაზე, ატარებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური და თბილისის პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტების მონაწილეობით.

2. ოლიმპიადა მიზნად ისახავს გააღრმავოს მოსწავლეთა მიერ სკოლაში მიღებული ცოდნა ქიმიაში, გამოვლინოს ნიჭიერი მოსწავლეები და დაეხმაროს სკოლაში ქიმიის სწავლების სათანადო სიმაღლეზე დაყენებას და ამით ხელი შეუწყოს მოსწავლეთა ცოდნისა და კულტურის ამაღლებას ამ დისციპლინაში.

3. ოლიმპიადაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ რვაწლიანი და საშუალო სკოლების VIII—X კლასების მოსწავლეებს, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების აღსაზრდელებს.

4. ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის იქმნება: რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რაიონული და საქალაქო კომიტეტები ქალაქისა და რაიონის განათლების განყოფილებებთან, ხოლო სკოლებში—სასკოლო კომისიები.

5. რესპუბლიკური და ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტები ოლიმპიადაში მონაწილეობის მსურველ მოსწავლეთათვის აწყობენ მეცნიერ მუშაკთა და გამოცდილ პედაგოგთა ლექციებს მათვის საჭირო თემებზე და ატარებენ პრაქტიკულ ვარჯიშს საოლიმპიადო ხასიათის ამოცანებზე. რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი მუშაობას აწარმოებს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტში (თბილისი, პლეხანოვის პრ. № 178), ხოლო ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტები მათ მიერ შერჩეულ პუნქტებში.

6. ნორჩ ქიმიკოსთა ოლიმპიადა ტარდება სამ ტურად: პირველი დაუსწრებელი, მეორე და მესამე დასწრებული.

7. პირველი დაუსწრებელი ტური ტარლება უშუალოდ სკოლებში 1968 წლის 25 თებერვლამდე.

ამ ტურისათვის ამოცანებს შეარჩევს საგნის მასწავლებელი:

უნდა შეირჩეს ხუთი ამოცანა: გამოაწეროშებითი და თვისებადების (თითოეული კლასისათვის). საგნის მასწავლებელი ამ ამოცანებს (თითოეული კლასისათვის). საგნის მასწავლებელი ამ ამოცანებს ჩარჩერინებს ყველა მოსწავლეს და გამოაქრავს სკოლაში თვალსაჩიაწერინებს ნამუშევარს მასწავლებელი ასწორებს და აფასებს 1968 წლის 1-ლ მარტამდე.

8. ამოხსნილი ამოცანების შეფასება ხდება ქულებით. თითოეული ამოცანის სწორი და სრული ამოხსნა შეფასდება ორი ქულით, ამოცანების ამოხსნისას არაარსებითი შეცდომების დაშვებულით, ამოცანების ამოხსნისას არაარსებითი შეცდომების დაშვებულით, ამოცანების ამოხსნისას არაარსებითი შეცდომების დაშვების შემთხვევაში ერთი ქულით, ხოლო დაუმთავრებელი ნამუშევრის წარმოდგენის, ან არასწორი პასუხისათვის მოსწავლეს არც ერთი ქულა არ დაეწერება.

9. შეფასება იწერება თითოეული ამოხსნილი ამოცანის ბოლოს. აუცილებელია ყველა შეცდომის აღნიშვნა და მათი გაცნობა მოსწავლეთათვის. სამუშაოს ბოლოში მასწავლებელი წერს ქულა-წრებულ ტურზე. პირველი ტურის მონაწილენი, რომელიც 10 თა საერთო რიცხვს. პირველი ტურის მონაწილენი, რომელიც 10 თა საერთო რიცხვს. ცნობები იმის შესახებ თუ რამდენმა მოსწავლემ ცნობები იმის შესახებ თუ რამდენმა მონაწილეობა 1-ლ ტურში და მათ შორის რამდენმა მოიმიღო მონაწილეობა 1-ლ ტურში მონაწილეობის უფლება, სკოლამ ცალქეული პოვა მეორე ტურში მონაწილეობის უფლება, სკოლამ ცალქეული კლასების მიხედვით დაუყოვნებლივ უნდა გაუვზავნოს რაიონის კლასების განათლების განყოფილებას. განათლების განყოფილება (ქალაქის) განათლების განყოფილებას. განათლების განყოფილება თავის მხრივ ცნობებს უგზავნის კლასების რაოდენობისა და ცალქეულ კლასებში მოსწავლეთა რაოდენობის შესახებ მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტატუტს არა უგვიანეს 1 მარტისა.

10. მეორე სარაიონო (საქალაქო) დასწრებული ტური ტარდება 1968 წლის 3 მარტს ერთდღოულად ყველა კლასებისათვის. ლომბიდანდის მეორე დასწრებული ტურის ჩატარებისათვის რაიონში (ქალაქში) არსდება ერთი პუნქტი.

შენიშვნა: თუ ტურში მონაწილეთა რაოდენობა პუნქტის გამტარუნარიანობაზე მეტი აღმოჩნდება (ნავარაუდევია საშუალო სკოლის შენობაში 200 მოსწავლის გატარება), გამოიყოფა დამატებითი პუნქტი.

ამ ტურის ამოცანებს დალუქული პაკეტებით საორგანიზაციო კომიტეტები ფოსტით ან სპეციალური პრის საშუალებით მიაღებენ.

დრო ამოცანების ამოხსნისათვის განსაზღვრულია 4 ასტრო-
ნომიული საათით.

11. მეორე დასწრებული ტურის ჩატარების დღეს დღწეულებულ
პაკეტს ამოცანებით აუდიტორიაში ოლიმპიადის მონაწილე მოს-
წავლეთა თანდასწრებით, ხსნის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმ-
ჯდომარე.

12. ამ ტურის წერით ნამუშევრებს, სამუშაოს დამთავრების
შემდეგ, ასწორებს კომისია და საქართველოს სსრ განათლების სა-
მინისტროს მოთხოვნის შესაბამისად გამარჯვებულ მოსწავლეთაგან
გამოჰყოფს საუკეთესოებს რესპუბლიკურ ტურში მონაწილეობისა-
თვის.

13. მესამე დასწრებული რესპუბლიკური ტური ჩატარდება
1968 წლის 21 აპრილს ქ. თბილისში.

14. მესამე დასწრებულ ტურზე მონაწილეთა რაოდენობას,
ცალკე კლასების მიხედვით (რაიონების მიხედვით), საზღვრავს რეს-
პუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რომელიც წინასწარ 20
დღით აღრე აცნობებს ამის შესახებ რაიონების (ქალაქების) განათ-
ლების განყოფილებათა გამვევბსა და შესაბამის საორგანიზაციო
კომიტეტებს.

15. მესამე რესპუბლიკური ტურის მონაწილე მოსწავლეთა
ნაშრევერებს ამოწმებს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი
და გამოყოფს გამარჯვებულებს. გამარჯვებულად ჩაითვლებიან ის
მოსწავლეები, რომლებიც 10 შესაძლებლიდან დაიმსახურებენ 8
ქულას.

16. რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი გამარჯვე-
ბულთაგან შეარჩევს მოსწავლეებს ნორჩ ქიმიკოსთა საქაეშირო
ოლიმპიადაში მონაწილეობისათვის და აგრეთვე გადასცემს შედე-
გებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს გამარჯვებულ-
თა დასაჯილდოებლად.

კილდოების გადაცემა მოხდება საზეიმო ვითარებაში.

17. ქიმიის რესპუბლიკურ ოლიმპიადაში გამარჯვებულებს,
რომლებიც განსაკუთრებით გამოიჩენენ თავს, წარმატებით ამოხს-
ნიან ამოცანებს, რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტისაგან
მიიღებენ სათანადო რეკომენდაციებს და გარკვეული უპირატესობა
შეცვემა ქიმიაში სათანადო სკოლა-ინტერნატებსა და უმაღლეს
სასწავლებლებში ჩარიცხვის დროს.

18. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო აჯილდოებს
აგრეთვე იმ მასწავლებლებს, რომლებიც დიდ მუშაობას ეწევიან

სკოლებში ნორჩ ქიმიკოსთა შრეებში, ატარებენ ქიმიის ცოდნათა
პროპაგანდასა და ~~ხელს~~ უწყობენ ამ საგანში ცოდნის შემღვრმა-
ღლებას.

ეროვნული
გიგანტები

ქიმიის რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის
მისამართი: ქ. თბილისი, პლეხანოვის პრ. №, 18
მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი.

ПРИКАЗ № 126 ПО МИНИСТЕРСТВУ ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР ОТ 13-ГО ФЕВРАЛЯ 1968 ГОДА

О ежемесячной отчетности по капитальному строительству объектов просвещения

Отметить, что отчеты о ходе капитального строительства и вводе в действие мощностей школ, детских дошкольных учреждений и жилья Министерством просвещения Аджарской АССР (т. В. Цулукидзе), отделами просвещения Юго-Осетинской АО (т. Г. Дзагоев) и г. Тбилиси (т. Т. Эгадзе) представляются с большим опозданием и составляются некачественно, что лишает возможность Министерство представлять своевременно в вышестоящие органы сводную отчетность о ходе строительства и о вводе в действие мощностей.

Приказываю:

1. Министру просвещения Абхазской АССР т. А. Джонуа, Министру просвещения Аджарской АССР т. В. Цулукидзе, зав. отделом просвещения Юго-Осетинской А/О т. Г. Дзагоеву и зав. отделом просвещения Исполкома Тбилгорсовета т. Т. Эгадзе, под личную ответственность обеспечить представление Министерству просвещения Грузинской ССР отчетности о выполнении планов капвложения и ввода в действие мощностей по объектам просвещения в соответствии с инструкцией ЦСУ СССР:

ф №-2 кс — срочную — месячную с приложением выполнения по каждому объекту капвложения и ввода в действие мощностей к 3 числу каждого предстоящего отчетного месяца;

ф №-2 кс — — квартальную к 5 числу каждого предстоящего месяца отчетного квартала;

ф №-3. кс — — квартальную по плану нецентрализованных источников финансирования в том же порядке, как и отчетность 2 кс.

2. Начальнику отдела капитального строительства Министерства просвещения тов. М. Анджапаридзе установить контроль над выполнением настоящего приказа.

Министр просвещения Грузинской ССР
Т. Лашкарошвили

ПРИКАЗ № 51 ПО МИНИСТЕРСТВУ ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР ОТ 30 ЯНВАРЯ 1968 ГОДА

О результатах проверки работы Марнеульской школы-интерната

Отмечаю, что в Марнеульской школе-интернате все еще имеют место серьезные недостатки и нарушения. Не произведен ремонт в учебном и хозяйственном корпусах; в некоторых классных комнатах верхнего этажа помещения протекает крыша и сыпится штукатурка; в недостаточном количестве имеются кровати и тумбочки, в 35 кроватях дети спят по двое; не упорядочено снабжение водой; два года бездействует баня, она используется под складское помещение; в спальных корпусах туалетные заколочены; холодильная установка, посудомойка, автомат для резки хлеба и автоматические весы выведены из строя; воспитанники не обеспечены одеждой, обувью и мягким инвентарем; учащиеся снабжены учебниками в недостаточном количестве. В результате того, что для школьных мастерских не приобретено соответствующего оборудования, дети лишены нормальных условий в процессе трудового обучения; неудовлетворительно поставлена внеклассная и внешкольная работа; учебно-опытный земельный участок (площадью в 6 га) обрабатывается с нарушением агротехнических правил, в результате чего школа-интернат не имеет с него никакого дохода; 500 плодовых деревьев, которые высажены на этом участке, оставлены совершенно без ухода; ввиду отсутствия хозяйственного инвентаря не ведется работа по благоустройству школьного участка и двора; не налажено питание воспитанников, блюда в большинстве случаев однообразны и дорогие; не производится подсчет калорийности ежедневного питания; на всех участках школы-интерната антисанитария; на протяжении двух месяцев детей купали лишь два раза и столько же раз меняли им белье; стирка и глажка белья производится неудовлетворительно; у детей нет туалетного мыла, зубных щеток и порошка; в результате антисанитарного состояния имеются случаи

завшивленности воспитанников; чувствуется неколлегиальное отношение между работниками школы-интерната; имеют место склоки между сотрудниками; часть работников безответственно относится к выполнению возложенных на них обязанностей.

Несмотря на неоднократные предупреждения и указания, директором школы-интерната Алиевым Б. Г. и помощником директора по хозяйственной части Мамедовым Г.—не принятые действенные меры по изжитию имеющихся недостатков.

Приказываю:

1. Директора Марнеульской школы-интерната Басира Гасановича Алиева за серьезные недостатки и нарушения, имеющие место в школе-интернате, освободить от работы.

2. Помощника директора по хозяйственной части Г. Мамедова, не справляющегося со своими обязанностями, за допущение серьезных недостатков и нарушений в хозяйственной работе освободить от занимаемой должности.

3. Поручить начальнику ревизионного отдела Дж. Сванидзе провести документальную ревизию в Марнеульской школе-интернате.

4. Управлению школ-интернатов и детских домов, совместно с отделом кадров, в 10-ти дневный срок подобрать кандидатов на должности директора и пом. директора по хозяйственной части и представить на утверждение.

Основание: Постановление коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 26 января 1968 года.

Министр просвещения Грузинской ССР

Т. Лашкарашвили

ЧІСЛА НАКЛАДУ

1. Зірка № 121—1966—1967	Союзівським літературним фестивалем	Шевченковівська	для 1967—1968	
Союзівським літературним фестивалем	Шевченковівська	для 1967—1968		
2. Зірка № 133—Шевченковівська	Міжнародна фестивальна	Шевченковівська	для 1967—1968	3
Союзівським літературним фестивалем	Шевченковівська	для 1967—1968		
3. Зірка № 1493—Союзівським літературним	Міжнародним фестивалем	Шевченковівська	для 1967—1968	10
Союзівським літературним фестивалем	Шевченковівська	для 1967—1968		
4. Зірка № 71—г. Кіровоградська	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	14
Шевченковівська	Фестивалем	Шевченковівська		
5. Зірка № 73—г. Кіровоградська	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	64
Шевченковівська	Фестивалем	Шевченковівська		
6. Зірка № 94—Лінійний	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	68
Лінійний	Фестивалем	Шевченковівська		
7. Діагностичний	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	82
Діагностичний	Фестивалем	Шевченковівська		
8. Зірка № 110—Борис	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	98
Борис	Фестивалем	Шевченковівська		
9. Приказ № 126—о ежемісячній	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	105
Приказ № 126—о ежемісячній	Фестивалем	Шевченковівська		
10. Приказ № 51—О результататах	Союзівським літературним	Шевченковівська	для 1967—1968	107
Проверки	Фестивалем	Шевченковівська		

რედაქტორი უშ. თბილაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

ფასი 12 ქაპ.

ნელმიზურილია დასაბეჭდად 30/IV-68 წ. ინიციობის ზომი $6 \times 9,5$. ქაღალდის ზომა
 60×84 . სახტამშით ფორმათა რაოდენობა 7.

შეკვ: 246.

უ—09697

ტირაჟი 5.000.

საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოს ბეჭდვითი სიტყვის სახელმწიფო
კომიტეტის მთავარპოლიგრაფმრეწველობის სტამბა № 11, უშ. ჩხეიძეს ქ. № 19.
Типография № 11 Главполиграфпрома Комитета по печати при Совете
Министров Груз. ССР, ул. Уш. Чхеидзе № 19